

Beretning om
Skoleforeningens virksomhed i skoleåret 2007-2008
ved direktør Anders Molt Ipsen

TRYK: FLENSBORG AVIS

DANSK SKOLEFORENING FOR SYDSLESVIG

Beretning om
Skoleforeningens virksomhed i skoleåret 2007-2008
ved direktør Anders Molt Ipsen

Indholdsfortegnelse

Dansk Skoleforening for Sydslesvig

Direktionen	6
Styrelsen for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.	6

Skoleforeningens fællesråd

Valgområde I, Flensburg by	7
Valgområde II, det tidligere Sydtønder amt	8
Valgområde III, Husum-Ejdersted amt.....	8
Valgområde IV, det tidligere Flensburg amt.....	8
Valgområde V, det tidligere Gottorp amt.....	9
Valgområde VI, Rendsborg-Egernførde amt.....	9

Undervisningsministeriets rådgivende udvalg

vedrørende danske kulturelle anliggender i Sydslesvig.....	10
--	----

Beretninger

Formandens beretning v. Lone Schuldt	11
Takketale i forbindelse med overdragelsen af A. P. Møller Skolen	27
Direktionens beretning v. direktør Anders Molt Ipsen.....	31

Den sydslesviske organisationsstruktur i historisk perspektiv

v. fhv. skoledirektør Hans Andresen.....	53
--	----

Af dagbogen.....	67
------------------	----

Nye ledere.....	76
-----------------	----

Jubilæer.....	77
---------------	----

Pensionister.....	78
-------------------	----

Venner vi mistede	79
-------------------------	----

Øvrige institutioner

Center for Undervisningsmidler v. dets leder, skolekonsulent Claus Fischer	81
Jaruplund Højskole v. forstander Dieter Paul Küssner.....	84
Ladelund Ungdomsskole v. forstander Hans Heide-Jochimsen	86
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning v. ledende skolepsykolog Hans Jessen.....	88
Voksenundervisningen v. dens sekretær Signe Andersen.....	91
Feriekontoret v. dets leder Birgitte Tychsen-Schlotfeldt	96
Avisen i Undervisningen v. Georg Buhl.....	97

Statistik

Børnehaverne.....	99
Skolerne	100
Skolefritidsordningerne	101

Lejrskoler og feriekolonier	102
Børnehavepædagogers og læreres videreuddannelse	103

Ferieplaner	104
--------------------------	-----

Medarbejdere

Daglig ledelse og administration	105
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	106
Center for Undervisningsmidler	106
Skolekonsulenter	106
Faglig medhjælper	107
Sekretær for Voksenundervisningsnævnet	107
Driftsråd	107

Skoler og skolefritidsordninger

Flensborg by	108
Slesvig-Flensborg amt	112
Nordfrisland amt	118
Rendsborg-Egernførde amt	123
Lærere på orlov	125

Børnehaver

Flensborg by	125
Slesvig-Flensborg amt	127
Nordfrisland amt	132
Rendsborg-Egernførde amt	135
Skoleforeningens håndværkere	136

Øvrige institutioner

Feriekontoret, Jaruplund Højskole, Ungdomskollegiet	137
---	-----

Adresseliste

Skoler	138
Børnehaver	142
Øvrige institutioner	146
Lejrskoler og feriekolonier	147

Fortegnelsen over medarbejdere gælder normalt pr. 1.11.2008

Dansk Skoleforening for Sydslesvig

Adresse: Stuhrsallee 22, Postfach 1461, 24904 Flensburg

tlf.: 04 61/50 47-0, fax: 04 61/50 47-1 37

Internetadresse: www.skoleforeningen.org

E-mail adresse: post@skoleforeningen.org

Adresse i Danmark: Postboks 3 89, 6330 Padborg

Direktionen

direktør Anders Molt Ipsen

vice direktør/skolechef Uwe Prühs

børne- og skolefritidschef Birgit Messerschmidt

afdelingsleder Olaf Runz

Styrelsen for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V.

Repræsentanter for valgområde I (Flensburg by)

Per Gildberg, Flensburg, formand

Bente Falkenham, Flensburg

Silke Beeck, Flensburg

Repræsentant for valgområde II (det tidl. Sydtønder amt)

Niko Möller, Agtrup

*Skoleforeningen får ny
formand ved fællesrådsmødet
den 30. oktober 2008.
Per Gildberg
afløser Lone Schuldt*

Repræsentant for valgområde III (Husum-Ejdersted-området)

Udo Jessen, Treja, næstformand

Repræsentant for valgområde IV (det tidl. Flensborg amt)

Michael Martensen, Stenbjerg

Repræsentant for valgområde V (det tidl. Gottorp amt)

Dorthe Larsen, Slesvig

Repræsentant for valgområde VI (Rendsborg-Egernførde amt)

Birgit Jürgensen-Schumacher, Schwedeneck

Repræsentant for ”Friisk Foriining”

Thede Boysen, Flensborg

Suppleanter

Susanne Braun, Flensborg (for Per Gildberg)

vakant (for Bente Falkenham)

Niels Ole Krogh, Flensborg (for Silke Beeck)

Lars Rasmussen, Morsum (for Niko Möller)

Silke Weinzierl-Hancke, Tønning (for Udo Jessen)

Martin W. R. Küchenthal, Skovlund (for Michael Martensen)

Jens Kruse, Westerrönfeld (for Dorthe Larsen)

Mette Sunesen, Egernførde (for Birgit Jürgensen-Schumacher)

Dunja Kirchner, Nibøl (for Thede Boysen)

Skoleforeningens fællesråd

Fællesrådet er valgt for perioden 1. august 2008 - 31. juli 2011

Valgområde I

(Flensborg by)

Christian Paulsen-Skolen

Søren Klausen

Susann Krüger

Louise Dandanell Ørsted

Cornelius Hansen-Skolen

Dorte Jannsen

Martin Kessler

Maigrit Schröder-Wulff

Duborg-Skolen

Silke Beeck

Harald Boelmann

Susanne Braun

Bente Brink

Dirk Daetz

Bente Falkenham

Per Gildberg

Hans Christian Hansen

Anette Jensen

Roland Kriza

Lone Schuldt

Gustav Johannsen-Skolen

Thede Boysen

Alexandra Gholami Haghighifard

Klaus Koch

Kristine Mikkelsen

Johannes Schmidt

Jens Jessen-Skolen

Anders Kring
Kerstin Lorenzen
Astrid Voss
Torsten Storm Johannsen Voss

Jørgensby-Skolen

Hanne Bruun Jensen
Anja Lundberg-Bang
Matthias Maul-Nielsen
Martina Wegner

Oksevejens Skole

Sylvia Feddersen
Niels Ole Krogh

Valgområde II

(det tidligere Sydtønder amt)

Humtrup/Sønderløgum:**Bavnehøj-Skolen**

Manuela Gregersen

Ladelund-Tinningsted Danske Skole

Niels Ole Baecher

List Danske Skole

Susanne Koch

Læk Danske Skole

Sabine Brix-Steensen
Niko Möller
Ralf Torp

Nibøl Danske Skole

Sinje Stein

Nykirke: Vidingherreds Danske Skole

Anne van Gellekom

Risum Skole/Risem Schölj

Sven Klüver

Vesterland-Kejtum Danske Skole

Uwe Gerth
Lars Rasmussen

Vyk Danske Skole

Karima Meynkoehn

Valgområde III

(Husum-Ejdersted amt)

Bredsted Danske Skole

Guido Bock
Ose Boysen-Repenning
Susanne Feddersen

Frederiksstad: Hans Helgesen-Skolen

Sandra Fischer
Bettina Hentscher

Husum Danske Skole

Charlotte Hoffmann-Liedl
Udo Jessen
Dorte Nicolaisen
Arda Paulsen-Stege

Tønning: Uffe-Skolen

Silke Weinzierl-Hancke

Valgområde IV

(det tidligere Flensborg amt)

Hanved Danske Skole

Oluf Hoppe

Harreslev Danske Skole

Bente Højlund-Jacobsen
Susanne Krause
Martin Uldall

Hatlund-Langballe Danske Skole

Michael Martensen

Husby Danske Skole

Christian Röper

Jaruplund Danske Skole

Jørgen Rovang Eybye

Kobbermølle Danske Skole

Hanne Futtrup

Lyksborg Danske Skole

Ursula Lorenzen
Henrike Osterloh

Medelby Danske Skole

Britta Röhl

Skovlund-Valsbøl Danske Skole

Martin Küchenthal

Store Vi Danske Skole

Hans Christian Bang
Helmut Neumann

Sørup Danske Skole

Anke Behr

Tarp: Trene-Skolen

Thorkild Lorenzen
Maike Rosenbaum

Vanderup Danske Skole

Carmen Unverzagt

Valgområde V

(det tidligere Gottorp amt)

Bøl/Strukstrup Danske Skole

Lara Petersen

Kappel: Kaj Munk-Skolen

Kirsten Amendt
Georg Schmitz

Satrup Danske Skole

Silke Sörensen

Slesvig: A. P. Møller Skolen

Jens Kruse
Randi Kuhnt
Dorthe Larsen
Edgar Lork

Slesvig: Gottorp-Skolen

Ole Nielsen

Heike Roth

Bodil Taubert

Slesvig: Hiort Lorenzen-Skolen

Kirsten Bohnsack
Regine Gerhard
Matina Schwandt
Kirsten Wiedemann

Sønder Brarup Danske Skole

Kristin Goos
Sven Janssen

Treja Danske Skole

Susanne Kästner

Valgområde VI

(Rendsborg-Egernførde amt)

Askfelt Danske Skole

Karen Organista

Dänischenhagen:**Jernved Danske Skole**

Maike Kamp

Egernførde: Jes Kruse-Skolen

Renate Felske
Sylvia Grabowski-Fillmer
Birgit Jürgensen-Schumacher
Wolfram Schmidt
Mette Sunesen

Rendsborg: Ejderskolen

Mette Cecilie Brask
Angela Brückner
Teddy Stephansen

Risby Danske Skole

Ilka Ruiz

Vestermølle Danske Skole

Irmgard Griemert

Undervisningsministeriets rådgivende udvalg vedrørende danske kulturelle anliggender i Sydslesvig

MF, Kim Andersen, repræsentant for partiet Venstre, formand for udvalget,
Skovbrynet 16, 8660 Skanderborg, Danmark

MF, Bente Dahl, repræsentant for partiet Radikale Venstre,
Holmpladsen 17, 6240 Løgumkloster, Danmark

MF, sognepræst Søren Krarup, repræsentant for Dansk Folkeparti,
Toldbodgade 53, 2, 1253 København, Danmark

Jørn Ulrik Larsen, repræsentant for Socialistisk Folkeparti,
Farverhus 112, 6200 Aabenraa, Danmark

Fhv. minister og MF, Torben Rechendorff, repræsentant for Det konservative
Folkeparti, Ørbækgårds Alle 623, 2970 Hørsholm, Danmark

MF Lise von Seelen, repræsentant for Socialdemokratiet,
Egeparken 75, 6230 Rødekro, Danmark

Sekretær for udvalget:

Chefkonsulent Henrik Tauber, Undervisningsministeriet

Revision

revisor Reinhard Herrmann, Dantax

*Søren Krarup, medlem af
seksmandsudvalget,
fotograferet i en afslappet
stund under besøget i
Sydslesvig*

Formandens beretning

*til det ordinære fællesrådsmøde
torsdag den 30. oktober 2008
på A.P. Møller Skolen i Slesvig*

Fællesrådsmødet i dag er noget særligt.

Det er det første fællesrådsmøde i en ny treårig valgperiode.

Fællesrådet skal vælge ny formand og næstformand blandt Styrelsens medlemmer.

Min embedsperiode som formand for Dansk Skoleforening slutter med denne 12. og sidste beretning, som jeg nu er i gang med at aflægge over for Skoleforeningens fællesråd.

For Skoleforeningens styrende organer, fællesråd og styrelse, har de forløbne tolv år været præget af store forandringer, der har stillet store krav til de folkevalgte repræsentanter og Skoleforeningens medarbejdere. Men inden jeg fordyber mig i det mere foranderlige, vil jeg komme ind på et emne, der ikke har forandret sig så meget. Det drejer sig om Skoleforeningens sprog- og optagelsespolitik.

Sprog- og optagelsespolitik

For mig har dette emne i hele min embedsperiode haft min store bevågenhed, da jeg selvfølgelig er bevidst om, at Skoleforeningens sprog- og optagelsespolitik er af stor og vital betydning for Skoleforeningen og udviklingen af det danske mindretal i Sydslesvig.

Da jeg for knap 12 år siden begyndte

som formand, havde Skoleforeningens fællesråd forinden besluttet at udvide Skoleforeningens formålsparagraf med følgende sætning: *„Sproget i foreningen og i dens institutioner er dansk.“* Udviklingen af formålsparagraffen førte til, at indmeldelsesblanketterne, der benyttes, når nye medlemmer tilslutter sig foreningen, blev suppleret med følgende passus: *”Jeg er bekendt med, at sproget i foreningen og i dens institutioner er dansk. For optagelsessøgende, som ikke behersker dansk: Undertegnede vil bestræbe sig på at lære at forstå og at tale dansk. Undertegnede indmelder sig herved i Dansk Skoleforening for Sydslesvig i skolekredsen ved pågældende skole.“*

Det interessante er, når man tænker tilbage og samtidig kender nogle mediers aktuelle beskrivelser af Skoleforeningens optagelsespolitik, at Jyske Vestkysten dengang i en leder den 22.02.1997 skrev om „uværdig kontrol“ og om „udansk sindelagskontrol“. Også journalister fra TV-Syd kom med indslag om, at Skoleforeningen udøvede sindelagskontrol.

Men faktum er, at Skoleforeningen siden foråret 1998 i teori og praksis har videreført sin optagelsespolitik på det beskrevne grundlag, og i 2004 fik vi i Styrelsen efter en sprogrejserunde belæg for, at dansk er det afgørende sprog på

vore forældremøder i børnehaverne og i skolerne. For os, der har været en del af udviklingen i de forløbne 12 år, er der ingen tvivl om, at forældrene i dag kan tale dansk i højere grad end tidligere.

Men på trods af denne positive udvikling kunne man for et par måneder siden i Jyllands-Posten læse en stor opsat nyhed baseret på en udtalelse fra en distriktsformand for SSF, der havde fundet ud af, at for mange forældre talte tysk derhjemme. SSF-formanden har måttet opleve, at datteren var den eneste i klassen fra Harreslev Danske Skole, der talte dansk hjemme. Derudover kritiseres Sko-

leforeningen for, at den ikke lever op til sin formålsparagraf med at være en sindelagsskole. Jeg citerer fra artiklen: "For tyskere er det praktisk at få deres barn i en dansk skole, da pædagogikken er friere, og ved at barnet lærer dansk øges chancerne for at få arbejde nord for grænsen senere hen. Men skal Danmark yde regionsstøtte til Slesvig?" Svaret giver formanden selv: "Danmark burde klappe pengekasen i og lade det tyske flertal betale en større del af gildet".

Jeg må sige, at da jeg læste disse artikler, blev jeg rigtig ked af det, fordi sådanne udtalelser gør vore forældre stor uret.

Farvel til far og mor. Feriebørnene tager af sted fra Padborg station til deres danske feriefamilier

Duborg-Skolens elevambassadører

Rigtigt er formentligt, at de fleste forældre taler tysk hjemme. Men stort set alle familier i Harreslev Danske Skole har baggrund i det danske mindretal og kan tale dansk. Jeg citerer i det følgende fra det svar, som skoleinspektør Lars Danielsen gav i et læserbrev i både Flensborg Avis og Jyllands-Posten i slutningen af august måned 2008:

"Der er mig bekendt ikke et eneste barn på skolen, hvor ikke mindst én voksen derhjemme forstår dansk. I langt de fleste hjem taler begge forældre dansk, og i Bodil Uldalls datters klasse har alle hjem rødder i dansk skolegang med en enkelt undtagelse, hvor moderen er kommet ind i det danske via håndbold i danske foreninger. At skulle pege fingre ad alle disse forældre og sige, at de ikke er danske nok til at have børn på Harreslev Danske Skole, fordi vi fremover skal være bange for, at den danske pengekas-

se lukkes i, hvis de taler tysk derhjemme, er beklemmende og lugter forbandet meget af en kontrol, som jeg melder pas overfor".

Tilsyneladende har Jyllands-Posten været mere interesseret i en „god historie“ end i det, der faktisk gælder. For det er et faktum, at Skoleforeningens forældre ved indmeldelse i foreningen og med barnets indmeldelse i en dansk børnehave eller skole indgår forpligtelser. Med valget af Skoleforeningen og af en dansk børnehave eller skole vælger man dansk sprog, dansk kultur og danske værdier. Man vælger at tilslutte sig det danske mindretal i Sydslesvig. Enhver med bare det mindste kendskab til vor optagelsespolitik ved, at det forholder sig på denne måde.

I min første formandsberetning for knap 12 år siden sagde jeg følgende, der siden har været en ledetråd for Styrelsens

og ledelsens håndtering af optagelsesbestemmelserne:

”Skoleforeningens virksomhed er en del af det danske folkeliv i Sydslesvig.“ Således står der i Skoleforeningens vedtægter, og således forstår vi foreningens opgave. Vore skoler er med andre ord ikke neutrale sprogskoler i den forstand, at de blot formidler en større andel af nabolandets sprog til særligt sproginteresserede elever og forældre. Vore skoler er ej heller blot et alternativ til den offentlige tyske skole. Sådanne skoletyper måtte jo i givet fald snarere være et tilbud til den tyske flertalsbefolkning. Nej, vore skoler er skoler for det danske mindretal i Sydslesvig, hvis hovedopgave det er at formidle dansk sprog og kultur. Dette forhindrer ikke, at eleverne også skal forberedes til at leve og virke i det tyske samfund. Men den egentlige baggrund

for skolernes eksistens er et forældreønske om danske skoler.

Skoleforeningen har altid ønsket at føre en medlemspolitik, som på den ene side skal være liberal, men som på den anden side skal bygge på et kultur- og mindretalspolitisk og etisk forsvarligt grundlag. Liberaliteten skal sikres ved, at forældrene i sidste omgang selv skal kunne træffe afgørelsen om deres børns skolegang. Den mindretalspolitiske og etisk forsvarlige politik skal opnås ved, at indmeldelsen af børn i en af Skoleforeningens institutioner må basere på en ærlig bekendelse til Skoleforeningens formålsparagraf og til det danske mindretal.

Det handler altså om „åbenhed“ og „fri adgang“ på den ene side, men det handler samtidig om „konsekvens“. Således at forstå, at det for forældrene må

Rumlerikkerne fra Danmark spiller teater for børnehavebørn

være klart, at med medlemskab i foreningen og med barnets indmeldelse i en dansk børnehave eller skole indgår man flere forpligtelser. Eller sagt på anden måde: Med valget af Skoleforeningen og af en dansk børnehave eller skole vælger man også dansk sprog, dansk kultur og danske værdier. Det handler altså om dansk sprog, dansk kultur og danske værdier; men jeg vil samtidig understrege, at der må være tale om danske værdier og dansk kultur på sydslesvigske præmisser. Jeg er helt enig med Femmandsudvalgets daværende medlem Ebba Strange, da hun konstaterede, at det er noget andet at være dansk i Danmark end at være dansk i Sydslesvig, og at sydslesvigerne er nødt til at definere deres egen danskhed, fordi de lever under vilkår, der er så forskellig fra det, man lever under i Danmark.“

Som endnu en opfølgning på denne forståelse af Skoleforeningens optagelsespolitik har Styrelsen siden 2007 understøttet hvert eneste nye medlem af foreningen med en velkomstmappe, der informerer om de vidtforenede aktiviteter, der finder sted i mindretallets mange foreninger og organisationer. Når dette følges op med en klar opfordring til og forventning om, at nye medlemmer bør engagere sig inden for det danske mindretals arbejde, så mener jeg, at Skoleforeningen arbejder seriøst og solidarisk over for det danske mindretal i Sydslesvig.

Strategi for de kommende års udvikling

På fællesrådsmødet i 2007 på Læk Danske Skole blev fællesrådet informeret om fem vigtige områder, som fællesråd og Styrelse i de seneste år har anset for vigtige at arbejde med. Emnerne er:

1. Oprettelse af vuggestuer og etablering af førskolegrupper ved skolerne
2. Modernisering og vedligeholdelse af Skoleforeningens institutioner
3. Lovsikring og ligestilling af tilskud til elevbefordringen
4. Skolestruktur og gymnasiereform.
5. Hvad skal der til for at sikre trivsel og gode læringsmiljøer i børnehaverne og skolerne?

Jeg vil i det følgende kommentere hvert af områderne og ellers henvise til Direktionens beretning, der også indeholder en beskrivelse af disse vigtige emner.

Oprettelse af vuggestuer og etablering af førskolegrupper ved skolerne

Behovet for oprettelse af vuggestuepladser for børn under tre år er eskaleret, og dermed er det blevet et varmt politisk emne, som ingen i dag kan undslå sig for, at tage stilling til. Spørgsmålet er ikke, om det er relevant at finde pasningsordninger til børn under tre år. Nej, spørgsmålet lyder: Hvornår kan mit barn få tilføjet en plads i en institution, så jeg kan forblive på arbejdsmarkedet uden at skulle opgive mit arbejde? I Børne- og Skolefritidskontoret har man da også arbejdet intensivt med sagen. Men forandringerne kommer ikke i det tempo, som vi alle kunne ønske os. Det skyldes flere faktorer.

1. Børnehaverne er de fleste steder fyldt godt op, hvilket gør det vanskeligere at optage børn under tre år
2. Bygningmæssige forandringer og udvidelser forudsætter tilskud, som først kan blive en realitet, når Skoleforeningen forinden har anmeldt et behov
3. Gennemførelse af bygningmæssige forandringer kræver tid og egenkapital

4. Tilsagn om driftstilskud skal afklares inden optagelse af børn under tre år kan finde sted

Men når dette er sagt, så kan vi konstatere, at der bliver gjort en stor indsats for at øge antallet af pladser til børn under tre år. I det forløbne år er styrelsesmedlemmerne løbende blevet informeret om de mange tiltag, der er blevet iværksat under børne- og skolefritidschef Birgit Messerschmidts ledelse. Det drejer sig blandt andet om følgende steder: Harreslevmark Børnehave, Husby Børnehave, Ejderskolens Børnehave i Rendsborg og Nystadens Børnehave i Flensborg. Derudover er Skoleforeningen i gang med at placere børnehavernes førskolegrupper i Slesvig på Hiort Lorenzen-Skolen og Gottorp-Skolen. En sådan omstrukturering vil samtidig frigive pladser i de eksisterende børnehaver.

Modernisering og vedligeholdelse af Skoleforeningens institutioner

Et andet erkendt og tidligere beskrevet problem er, at der eksisterer et efterslæb på vedligeholdelse af Skoleforeningens ca. 120 bygninger. Det skyldes en indtruffet ældning af bygningsmassen, da de fleste børnehaver og skoler er bygget i begyndelsen og i midten af 1950-erne. Der eksisterer derfor et ekstraordinært behov for midler til vedligeholdelse og genopretning af mange af Skoleforeningens ejendomme. Mange tage trænger til en udskiftning samtidig med, at myndighederne i et stigende omfang pålægger Skoleforeningen at efterkomme brand- og sikkerhedskrav. Skoleforeningen har fra tid til anden gjort opmærksom på problemet over for de bevilgende myndigheder. Det er da også min opfattelse, at

Kunstner Søren Schaarup er ved at stille sine værker op i skolegården ved Sønder Brarup Danske Skole

»Mågeskrigets« maskot Mugge. »Mågeskriget« er et pædagogisk projekt under Skoleforeningens miljø- og energiudvalg

problemet er ved at være erkendt. Men vi må også gøre det klart, at ekstrabevillinger ikke hænger på træerne. I dag kan vi, om ikke andet, glæde os over, at det er lykkedes at afhænde 9 af 10 forhenværende institutionsbygninger., så der er 9 bygninger færre, der kræver vedligeholdelse og udgifter til vand, strøm og varme. Der er tale om et flot resultat, da vi lever i tider, hvor det ikke er så let at få solgt fast ejendom. Overskuddet fra disse salg går udelukkende til ombygning af fællesskolerne i Flensborg. I den sammenhæng kan jeg informere jer om, at Styrelsen er i gang med at få godkendt salg af 5 øvrige bygninger. Det drejer sig om Mariegades Fritidshjem, boligen ved SSF's forsamlingshus i Jydbæk, den forhenværende børnehave i Munkebøl, ejendommen i Frederiksdal og det forhenværende Skolepsykologiske Kontor. Det kan ikke udelukkes, at flere ejendomme kommer til salg. Men vi må først afvente, hvordan børnetallet udvikler sig

i nogle bestemte udkantsområder. I Teknisk Afdeling er stillingen som afdelingsleder blevet besat lige inden sommerferien. Den nye leder er Dirk Clausen, der efter nogle år som teknisk leder, har fået ansvaret for Teknisk Afdeling. Jeg ved, at Dirk Clausen og medarbejderne i Teknisk Afdeling har mange bolde i luften, der kræver en dygtig indsats. Det drejer sig bl.a. om de forestående om- og tilbygninger af Cornelius-Hansen Skolen, Jens Jessen-Skolen og Gustav Johannsen-Skolen. Samtidig stilles der krav om, at Skoleforeningen kommer videre med de mest påtrængende vedligeholdelsesopgaver, som det blev fremlagt på fællesrådsmødet i februar på Oksevejens Skole.

Lovsikring og ligestilling af tilskud til elevbefordring

Ud over at sikre en ligestilling af driftstilskuddene fra Kiel, er der vel ikke no-

get emne, der i de seneste mange år har optaget mindretallets politiske aktører så meget som "Tilskud til elevbefordring". Om det nogensinde får en ende, ved jeg ikke; men i min formandsperiode er det desværre ikke lykkedes at få indført retfærdige tilskudsbetingelser på dette område. Jeg må derfor give stafetten videre og håbe på, at det for nye kræfter må lykkes at få gjort en ende på denne sag. En sikring af tilskuddene til elevkørsel ved hjælp af lovgivning, der bygger på ligestilling er uomgængelig og må være vort mindstekrav. Al anden tale er uacceptabel og vil kun føre til, at vi må blive endnu dygtigere til at fremføre vore berettigede krav. I Danmark har man da også ved hjælp af lovgivningen sikret det tyske mindretal en tilskudsordning, der giver dem positiv særbehandling, fordi den gennemsnitlige afstand til de tyske mindretalsskoler er større end den, der gælder for en "normal" dansk familie. Ikke

mindst på den baggrund må man undre sig over, at ansvarlige politikere i delstaten Slesvig-Holsten stadig vil tillade, at Skoleforeningen skal være kasterbold mellem de enkelte amter og parlamentet i Kiel. Begge instanser er forfærdelig ked af, at Skoleforeningen befinder sig i en situation, der kan ende med, at kørselstilskuddene fra det kommende år bortfalder. Man beklager situationen, men gør ikke noget ved den ud over at pege på hinanden. Det er da ansvarsflygtigelse, så det vil noget! Amtene henholder sig til, at der er tale om en frivillig ydelse, og delstatsregeringen vil ikke ved hjælp af en lovgivning sørge for den nødvendige klarhed. Dermed er der skabt en situation som kan betyde, at bolden bliver tabt på gulvet i et spil, der er uværdigt og diskriminerende over for det danske mindretals borgere. For Skoleforeningen er der mere end 500.000 euro på spil, og at det kan få alvorlige konse-

Børn i Harreslev Børnehave

kvenser, hvis der ikke snart findes en politisk løsning, må vel være klart for enhver. Emnet er sat på dagsordenen i aften under overskriften ”Lovsikring og ligestilling af tilskud til elevbefordring”. Jeg går ud fra, at fællesrådets medlemmer vil være med til at stemme for det udsendte resolutionsforslag. Jeg vil her rette en stor tak til SSW, der har ydet en formidabel og vedvarende indsats i både amtsrådene og i Kiel for at finde en politisk holdbar løsning på dette prekære problem.

Skolestrukturen og gymnasiereformen

At få ændret skolestrukturen med det sigte at få indført fællesskoler som den almindelige skoleform overalt i Sydslesvig har vel været den største enkeltsag for Skoleforeningen i mange år. Nu er denne gennemgribende reform ved at være gennemført. Jeg glæder mig over, at det er lykkedes at nå til vejs ende i denne proces, der har udfordret så mange, og krævet så mange personers indsats og opbakning. Det væsentlige i denne sammenhæng er vel, at vore elever, uanset hvor de bor i Sydslesvig, nu kan undervises sammen på 7.-10. klassetrin, og at fællesskolerne sammen med de to gymnasieoverbygninger er med til at sikre mere ensartede vilkår, end det var tilfældet tidligere. Glædeligt er det derfor også, at de to nye gymnasiedistrikter har en størrelse, der kan sikre, at der på hver af de to nye gymnasieoverbygninger kan tilbydes den fulde palet, bestående af alle fem profiler: den sproglige, den naturvidenskabelige, den samfundsfaglige, den æstetiske profil og idrætsprofilen.

Når man ser det nuværende kort, der viser de nye fællesskole- og gymnasiedistrikter, ser det hele ret indlysende og enkelt ud. Men vi ved alle sammen, at en-

keltheden og det indlysende i projektet har krævet årelange diskussioner og drøftelser samt vedholdenhed fra Skoleforeningens politiske ledelse. Til det mere glædelige hører vel, at strukturen, som vi nu kender den, er med til at fremtidssikre det danske mindretal med en moderne og tidssvarende skolestruktur, der i meget høj grad er blevet skabt og gennemført ud fra medlemmernes egne ønsker og beslutninger. I sidste fase af processen blev det muligt ved hjælp af en ny skolelov at oprette ”Gemeinschaftsschulen”, hvis struktur og indhold er en videreudvikling af ”Integrierte Gesamtschule”. Skoleforeningen kunne ved en mindre tilpasning opnå, at vore fællesskoler blev godkendt som ”Gemeinschaftsschulen”. For os alle er det et held, at Skoleforeningen påbegyndte sin forandringsproces mange år forud for vedtagelsen af den nye skolelov. Jeg tror nok, at Skoleforeningen ville være blevet udfordret mere, end hvad godt er, hvis diskussionen om strukturforandringer først skulle have taget sin begyndelse i 2007.

Hvad skal der til for at sikre trivsel og gode læringsmiljøer i børnehaverne og skolerne?

Dette spørgsmål er blevet stillet af mange personer inden for vort børnehave- og skolevirke med den konsekvens, at der fra begyndelsen af skoleåret 2006-2007 blev nedsat et udvalg med repræsentanter fra Skoleforeningen, SdU og Sundhedstjenesten. Udvalget bestod af følgende personer:

Skoleinspektør Bjarne Stenger-Wulff, forstander Hans Heide-Jochimsen, lærer Karen Gade Jacobsen, overlærer Volker Giesa, ledende skolepsykolog Hans Jessen, skolepsykolog Carl-Heinz Petersen, børne- og skolefritidschef Birgit Messer-

schmidt, fritidshjemsleder Ronny Grünewald, socialrådgiver Anders Kring og direktør Anders Molt Ipsen

I foråret 2007 barslede udvalget med et første oplæg til mål og handleplan for børn med problematisk og forstyrrende adfærd. Der var tale om et foreløbigt arbejde, hvor det var vigtigt at give børnehaverne og skolerne et første redskab til at agere forebyggende og indgribende over for børn og elever med forstyrrende adfærd.

I et videre forløb har udvalget beskrevet, hvordan Pædagogisk Psykologisk Rådgivning bedre kan inddrages med henblik på rådgivning og vejledning. Samtidig er det blevet klarlagt, hvilke opgaver PPR hjælper med at løse over for børn, der har massive adfærdsproblemer.

De udsendte mål og handleplaner er udarbejdet ud fra et kommissorium, der har følgende ordlyd:

1. Elever med forstyrrende adfærd og konfliktløsning

For at hjælpe elever, der har forstyrrende og mobbende adfærd, er det målet at give lederne og lærerne en øget viden og kompetence i konfliktløsning samt at videreudvikle og styrke Pædagogisk Psykologisk Rådgivnings forebyggende indsats og vejledning i konfliktløsning over for skolerne.

Der ønskes udarbejdet en handleplan, der beskriver og tydeliggør, hvordan lederne og lærerne kan blive bedre til at erkende årsager til forstyrrende adfærd og gribe konfliktløsende ind samt angive, hvordan Pædagogisk Psykologisk Rådgivning kan være med til at være en aktiv og understøttende part i disse processer.

2. Elever med massive adfærds vanskeligheder

For at hjælpe elever, der har massive

adfærds vanskeligheder, skal det afklares, hvordan skole, hjem, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Sundhedstjenesten og offentlige myndigheder i et koordineret samarbejde kan sætte ind med rettidig og virkningsfuld vejledning og støtte.

Afklaringen skal munde ud i nogle retningslinjer og en handleplan, der beskriver og tydeliggør, hvordan en indgribende indsats løses af hhv. skole, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Sundhedstjenesten og de offentlige myndigheder.

Den endelige version af dette arbejde foreligger nu med overskriften: "Mål og handleplan for børn og elever med adfærdsproblemer i børnehaven og i skolen". Den er samtidig udsendt med dagsordenen til dette fællesrådsmøde, og jeg glæder mig til at lytte til ledende skolepsykolog Hans Jessens gennemgang og til de kommentarer og tilskyndelser, I måtte have.

Jeg kan oplyse, at det er muligt for børnehavernes og skolernes samarbejdsråd at udtale sig til den udsendte mål og handleplan inden den 1. december 2008.

Samarbejdet mellem de sydslesvigske foreninger og organisationer

Selv om mit taletidskort er ved at udløbe, er det vigtigt for mig - mens tid er - at få sagt et par ord om samarbejdet mellem de sydslesvigske foreninger og organisationer. Fra tid til anden kan man i Flensborg Avis læse, at samarbejdet har trange kår inden for mindretallet. Som snart forhenværende formand kan jeg trøste mig med, at drøftelser om mindretallets rette struktur har været et emne lige siden det danske mindretal blev genopbygget efter grænsedragningen i 1920. Forhenværende skoledirektør Hans Andresen har i en række kronikker i Flensborg Avis beskrevet dette emne i et historisk perspek-

Der er indrettet et nyt rum til vuggestuebørn i Engelsby Børnehave

tiv. For at forstå den grundlæggende uenighed, vil jeg her citere fra den første af en række af Hans Andresens kronikker:

Fra begyndelsen af har diskussionen om den rette struktur været præget af to divergerende, grundlæggende opfattelser: Mens den ene gik ud på, at alt dansk arbejde i Sydslesvig så vidt muligt skulle organiseres i en central organisation med en fælles ansvarlig ledelse, så byggede den anden på det synspunkt, at det snarere var i de dansksindede sydslesvigers interesse, at de forskellige opgaver og arbejdsgrene burde være henlagt til indbyrdes uafhængige specialforeninger/organisationer, idet fastlæggelsen af en fælles kurs og behandlingen af

spørgsmål og anliggender af fælles betydning for foreningerne til gengæld måtte sikres gennem et hensigtsmæssigt samarbejde.

Uden at komme nærmere ind på den historiske udvikling, så er det en kendsgerning, at mindretallet i dag består af mange selvstændige og ligestillede foreninger. Og for at sikre, at spørgsmål af fælles betydning kan blive drøftet og afklaret i et samarbejde, blev Det Sydslesvigske Samråd oprettet i 1971. Grundtanken for etableringen af Samrådet i 1971 er og var, at selvstændige foreninger her bør samarbejde på en ligeværdig og konstruktiv måde til drøftelse og afklaring af emner, der har fælles interesse.

På det seneste har SSF foreslået at supplere sine vedtægter med følgende formulering: "SSF's formål realiseres især ved": "Varetagelse og koordinering af det danske mindretals almene mindretals- og kulturpolitiske interesser". Denne formulering har på det seneste ført til en debat i Flensborg Avis, og da også berettiget vakt nogen forundring og foruroligelse, da ordene **"Varetagelse og koordinering af det danske mindretals almene mindretals politiske interesser"** efter min bedste mening kun kan betyde,

at SSF derved forsøger at gøre sig selv til den forening, der varetager og koordinerer det danske mindretals almene mindretals politiske interesser over for eksterne myndigheder.

Mit spørgsmål lyder derfor: „hvor er SSW, Samrådet og for den sags skyld Skoleforeningen og de øvrige foreninger henne i denne sammenhæng?“ Har SSF glemt, at det danske mindretal i Sydslesvig består af flere ligestillede foreninger og organisationer? Forsøger SSF med denne vedtægtsændring at gøre sig selv

Skolernes motionsdag i smukt efterårvejr

Der skal laves pizza til emneugen i Askfelt Danske Skole

til paraplyorganisation, der på vegne af de andre foreninger kan varetage fx skolepolitiske eller kirkepolitiske spørgsmål? Kan SSF ved en vedtægtsændring på den måde gøre sig selv til en forening, der kommer til at koordinere og varetage andre foreningers interesser? Spørgsmålene er mange, og de opstår naturligt, når man læser denne ordlyd til vedtægtsændringer.

For mig er hovedproblemet, at SSF med et sådant forslag til vedtægtsændring forsøger at tildele sig selv nogle opgaver, der vedrører andre foreningers ansvarsområde. Skoleforeningen kan selvfølgelig ikke anerkende, at SSF overtager opgave- og interessevaretagelse på områder, der ligger inde for Styrelsens og fællesrådets ansvar - uanset om det er nedfældet i SSF's vedtægter eller ej.

Omvendt kan Skoleforeningen ikke forhindre SSF i at vedtage de nævnte vedtægtsændringer; men hvis det sker, så er det for mig helt klart, at SSF's medlemmer kun kan beslutte noget, der har gyldighed for SSF og ikke for andre foreninger. Og hvad har SSF så opnået? Formentlig kun det modsatte af, hvad der tilsigtes.

Jeg har læst, at SSF's formand, Dieter Küssner, har udtalt, at SSF ikke har nogen intention om at være en paraplyorganisation. Men hvis det er tilfældet, så må logikken vel også være, at SSF's ledelse i sidste ende beslutter sig for at trække vedtægtsforslaget tilbage, da den foreslåede vedtægtstilføjelse jo netop placerer de øvrige foreninger og organisationer i anden række i forhold til SSF. Lad mig derfor slutte dette afsnit med at sige:

”Sammen er vi stærke; men kun når samarbejdet foregår i øjenhøjde!”

På trods af denne uenighed på det mere strukturelle område, vil jeg påstå, at mindretallets foreninger er gode til at samarbejde på de fleste væsentlige områder. Lad mig nævne det overståede kommunalvalg, der sikrede, at SSW blev styrket med mange nye mandater i kommune- og amtsråd. Derudover har mindretallet, i et konstruktivt samarbejde og med et veltillægtsprogram, gennemført en succesfuld kulturuge i forlængelse af åbningen af A. P. Møller Skolen. Mindretallet opnåede ved de seneste budgetforhandlinger - ved en fælles indstilling til Seksmandsudvalget - enighed om prioriteringen af en række opgaver. Men den største succes er, at det for SSW og Skoleforeningen - efter 10 års ørken-

vandring og med tab af mange millioner euro til følge - igen er lykkedes at opnå ligestilling i driftstilskuddene fra Kiel.

Afsluttende bemærkninger

Det er selvfølgelig med blandede følelser, at jeg nu vil til at slutte min sidste formandsberetning. Og det vil jeg gøre ved at rette en stor tak til de mange forældre, fællesråds- og styrelsesmedlemmer, der i alle årene har vist mig, og det arbejde Skoleforeningen står for, tillid og respekt. Enighed har der selvfølgelig ikke altid været, og derfor har det også engang i mellem været nødvendigt at synge: ”Kamp må der til, skal livet gro”. Men for mig har det ikke været vigtigst at føre kampe. Nej, glæden ved, i et samarbejde at opleve en udvikling, hvor tin-

Satrup Danske Skole holder 60-års jubilæum. Eleverne giver en cirkusforestilling i den anledning

gene ved en vedholdende indsats og en smule viljestyrke kan lykkes, har vel nok været det mest spændende og motiverende ved at sidde i denne formandsstol.

For mig har højdepunktet så absolut været, da hr. Møller i maj 2005 på sit kontor på Esplanaden udtalte om Skoleforeningens ansøgning: ”Skal vi så ikke gå i gang med at bygge denne skole?!”. Lige så stort var det, at indvielsesfesterne af A. P. Møller Skolen kom til at foregå på en festlig, højtidelig og folkelig måde, og at Skoleforeningen med tydelig røst fik vist sin store taknemmelighed. Med til at gøre indvielsesfesterne og den efterfølgende kulturtuge til noget helt særligt var oplevelsen af musicalen ”Snedronningen”. For mig at se er der med dette enorme, dygtige og kreative arbejde lagt en kim til noget mere!

Tak til de mange samarbejdspartnere og kontakter, som jeg har lært at kende. En særlig tak skal lyde til Seksmandsudvalget, dets formand, Kim Andersen, og sekretær, Henrik Tauber, samt Grænseforeningens formand, Finn Slumstrup og generalsekretær, Knud-Erik Therkelsen. Det giver styrke, når man oplever den store interesse og det store engagement, der ligger bag disse menneskers indsats som repræsentanter for det officielle og folkelige Danmark.

Tak

Alt har sin tid. Man skal kunne give slip. Give slip på den gode tid, der var. I sandhed har jeg de sidste tolv år mødt og arbejdet sammen med mange dejlige mennesker, der har givet mig meget.

Feriebørnsarbejdet har været en del af det. Her er mange mennesker involveret i at finde feriesteder til vore børn, så de kan få en indholdsrig oplevelse nord for grænsen hver sommer.

Tak til landsstyrelsen for feriebørnsarbejdet med Ulla Bay i spidsen, til feriebørnskomiteerne, til alle dem, som følger med børnene i toget frem og tilbage og til alle de hjem, der med glæde åbner dørene for et sydslesvigsk feriebar.

Tak til generalkonsul Henrik Becker-Christensen og konsul Hanne Eder. Tak for jeres vedholdende interesse for og støtte til vor forening og vore institutioner og for mange gode samtaler.

Tak til alle organisationer og foreninger for et godt samarbejde gennem alle årene. Jeg har trods alt tilbragt mange timer sammen med repræsentanter fra alle sydslesvigske foreninger for at finde frem til nogle gode, holdbare løsninger. Vi har sammen mødt en masse mennesker og informeret dem om vort mindretal. Vi har været uenige og enige og har samtidig fundet frem til holdninger, vi alle kunne stå inde for. Vi har knyttet venskaber, og har fået respekt for det værdifulde arbejde, den enkelte udfører. Alt har sin tid, og den vil jeg gerne sige en varm tak for.

Tak til alle medarbejdere i administrationen for et godt og engageret arbejde. Tak for alle gode og venlige forklaringer, så en formand bedre kan forstå, - selvom I har travlt. Tak for den dejlige modtagelse, jeg hver gang får, ja, hver gang jeg møder op på Stuhrsallee-trekanten og nu også i Wrangelstr. 6. En særlig tak til Sabine for din tålmodighed.

Igennem de sidste 12 år har Styrelsen ansat mange nye ledere i vore institutioner. Også i administrationen er der kommet mange nye ansigter. Både til forhenværende og nuværende medarbejdere skal der lyde en stor tak for jeres mangeårige indsats for Skoleforeningen.

Tak til de mange af jer, som yder en stor indsats i det frivillige og folkelige arbejde i mindretallet.

Som formand er samarbejdet i Skoleforeningen mest foregået med Styrelsen, direktionen og administrationens ledere. Jeg synes, det har været et meget givtigt, konstruktivt og til tider også hårdt arbejde. Mange holdninger har skullet vendes og drejes, inden vi fandt frem til resultater, vi kunne arbejde videre med. Men gode, dygtige og engagerede medarbejdere og ledere i vore børnehaver, i vore skoler, i administrationen og i direktionen har været, og er, det hele værd. Mange, mange tak skal I have. En særlig tak skal der lyde til Birgit og Anders for "møje og besvær", ja, for samarbejdet igennem alle årene.

Der skal også siges farvel til 4 styrelsesmedlemmer: Sven Erik Jessen, Jytte Nickelsen, Mette Sunesen og Randi

Kuhnt. Sidstnævnte har siddet i Styrelsen i ca. 14 år. Arbejdet i Styrelsen har de sidste år været præget af store og vanskelige beslutninger. Jeg synes, vi har haft en god proces, som har været præget af tillid, målrettethed og professionalisme, og det skal I have en varm tak for. For den nye styrelse ønsker jeg alt godt i fremtiden.

Bredsted Danske Skole holder jubilæum med gæster fra bl.a. A. P. Møller Skolen

Takketale

*i forbindelse med overdragelse af
A. P. Møller Skolen til
Dansk Skoleforening for Sydslesvig
mandag den 1. september 2008.*

*Deres Majestæt,
Herr Ministerpräsident Peter Harry
Carstensen,
Hr. Mærsk Mc-Kinney Møller,
Hr. undervisningsminister
Bertel Haarder,
Ministerin für Bildung und Frauen,
Frau Ute Erdsiek-Rave,
Hr. generalkonsul
Henrik Becker-Christensen,
kære gæster*

Indledningsvis vil jeg rette en hjertelig tak til Deres majestæt. - Deres tilstedeværelse er med til at gøre denne indvielsesfest af A. P. Møller Skolen til noget helt enestående. Samværet i dag og Deres tilstedeværelse bekræfter den samhørighed, der eksisterer mellem det danske kongehus og det danske mindretal i Sydslesvig.

Kære hr. Møller

For ikke så længe siden - i slutningen af maj 2005 - inviterede De direktør Anders Molt Ipsen og mig til en samtale på Esplanaden i København. Mødet fandt sted ca. et halvt år efter, at Skoleforeningen havde søgt A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal om støtte til opførelse af en fællesskole med gymnasieoverbygning i Slesvig. Vi skulle i en samtale med Dem begrunde Skoleforeningens ansøgning.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi var temmelig nervøse, da vi nåede frem til Deres kontor på Esplanaden. Hvordan ville samtalen komme til at forløbe? Kunne vi i kort form gøre rede for vort anliggende? Snart viste det sig, at vore bekymringer var grundløse, da vi oplevede, at De, hr. Møller, var fortrolig med sagen, og at De var særdeles bevidst om den betydning, et kommende gymnasium ville få for det danske mindretal i Sydslesvig. Stort var øjeblikket da også, da De i slutningen af samtalen sagde: ”Skal vi så ikke gå i gang med at bygge denne skole?!”.

Udsagnets rækkevidde og den dermed forbundne glæde var hos os så overvældende, at jeg ikke kan huske, om vi fik svaret ”ja”. Men efterhånden gik det op for os, at tilsagnet om et gymnasiebyggeri var en realitet. Og hvilken! Ja, I kan jo alle i dag ved selvsyn forstå, at vi mange gange siden har knebet os i armene for at finde ud af, om vi drømte, eller om vi var vågne.

Et nyt højdepunkt blev nået, da valget faldt på dette smukt beliggende sted ved Slien med udsigt til Hedeby og Slesvig Domkirke og med kort afstand til Danesvirke. Ligeledes var det en stor dag, da De, fru Uggla, på Fondens vegne lagde den første sten til A. P. Møller Skolen. Her kan vi nu fejre, at fortidens grænseværn, Valdemarmurens røde teglsten, suppleres med C.F. Møllers perle af en

*Indvielse af A. P. Møller Skolen
den 1. september 2008*

bygning i gule teglsten. Der er tale om et moderne og tidløst arkitektonisk kunstværk, der vil give rum til dansk skoleliv i generationer. Kære Mads Møller, Skoleforeningen er Dem meget taknemmelige for dette værk.

A. P. Møller Skolen er en unik gave, der med sin æstetik og funktionalitet samt det enestående kunstværk af Olafur Eliasson sætter nye standarder for skolebyggeri. Nyttetværdien er ligeledes ubestridelig og er med til at understrege, at det danske mindretal i Sydslesvig er rod-fæstet langt ud over Flensborg.

Fra Dansk Skoleforening for Sydslesvig skal der lyde en hjertelig og varm tak til Dem, hr. Møller, til Fondens bestyrelse og til forhenværende og nuværende direktører for Fonden, hr. Ove Hornby og hr. Henrik Tvarnø. Der er i sandhed tale om en ædel gave, som Skoleforeningen i dag er modtager af. Vi vil gøre vort yderste for at fylde A. P. Møller Skolen med liv og indhold til gavn og glæde for det danske mindretal i Sydslesvig. Alt sammen med stor respekt og taknemmelighed over for Dem, Fondens medlemmer og A. P. Møller, hvis navn er tæt knyttet til Sydslesvig og nu specielt denne skole.

Lige så vigtigt er det for mig at rette en stor og varm tak til undervisningsminister Bertel Haarder, Femmandsudvalget og dets formand Kim Andersen, der sørgede for en øget driftsbevilling fra den danske stat, og dermed gør det muligt at drive A. P. Møller Skolen fremover. Jeg vil bede jer om at tage Skoleforeningens helhjertede tak med til den danske regering og Det danske Folketing for denne særlige bevågenhed og støtte.

Til undervisningsminister Ute Erdsiek-Rave og ministerpræsident Peter Harry Carstensen skal ligeledes lyde en stor tak for den ligefremme og ubureau-

kratiske hjælp, der var med til at sikre A. P. Møller Skolens godkendelse inden for rammerne af den nye skolelovgivning i Slesvig-Holsten.

Indvielsen i dag er en historisk begivenhed.

Således er det 78 år siden, at dansk skolegang i Slesvig i nyere tid tog sin begyndelse. Det førte kort tid efter til oprettelse af Ansgar-Skolen. For 56 år siden blev Hiort Lorenzen-Skolen og Gottorp-Skolen taget i brug, og i dag kan vi indvie A. P. Møller Skolen. Denne flotte gave - en ny fællesskole med gymnasieoverbygning - vil videreføre og udbygge det danske skolearbejde og give vore børn og unge mennesker perspektiv i årene fremover.

Jeg vil slutte med at citere hr. Møller. Der er tale om et citat, der både passer godt til dette bygningsværk, de gode intentioner, der ligger bag bevillingen, samt den dygtighed og præcision, der fra arkitektens, projektledelsens - repræsenteret ved Peter Poulsen - og håndværkerens side er blevet udvist i hele byggefasen. Citatet lyder sådan her:

"Alt, hvad der er værd at gøre, er værd at gøre ordentligt."

Tak!

Direktionens beretning

*til det ordinære fællesrådsmøde
torsdag den 30. oktober 2008
på A. P. Møller Skolen i Slesvig
ved direktør Anders Molt Ipsen*

STATISTISKE OPLYSNINGER

Skolernes elevtal

Ved det nye skoleårs begyndelse i september 2008 var 5.670 elever indskrevet i de 48 danske skoler i Sydslesvig mod 5.636 elever ved sidste skoleårs begyndelse.

Børnetal i børnehaverne

Opstillingen nedenfor viser udviklingen i børnehavernes børnetal gennem de sidste 10 år. Tallene beskriver situationen umiddelbart før sommerferien:

Børnehaverne

Den 1. juni 2008 var 2.000 børn optaget i de 55 danske børnehaver i Sydslesvig mod 1.953 børn sidste år.

1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1.806	1.816	1.826	1.870	1.881	1.909	1.932	1.882	1.953	2000

Indskolingstal

Ved begyndelsen af skoleåret 2008-2009 blev 559 børn indskolet i de danske skoler i Sydslesvig.

Efterfølgende tabel viser tilgangen af begyndere på 1. klassetrin de sidste 10 år:

1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
589	523	534	521	541	520	578	526	566	559

Det samlede elevtal

Skolernes samlede elevtal har i perioden 1999-2008 udviklet sig som følger (opgjort pr. 1. september):

1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
5.783	5.810	5.833	5.749	5.731	5.772	5.756	5.714	5.636	5.670

Det samlede elevtal er pr. 1. september 2008 steget lidt i forhold til elevtallet pr. 1. september 2007. Det gennemsnitlige elevtal var i kalenderåret 2007 på 5.634 og vi forventer et gennemsnitligt elevtal i kalenderåret 2008 på ca. 5.600. Det er et fald på 34 elever. For kalenderåret 2009

siger vor prognose, at det gennemsnitlige elevtal vil være 5640. Skoledirektionen betragter derfor elevtallet som stabilt. Indskolingstallet for 2009-2010 vil være lidt lavere.

Børnetal i skolefritidsordningerne

I perioden 2002-2008 har antallet af skolefritidsordninger ved skolerne og børn, der gør brug af ordningerne, udviklet sig på følgende måde (opgjort pr. 1. september 2008):

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
skolefritidsordninger	13	18	18	19	20	23	27
børn	167	254	285	344	408	520	602

Elevernes fordeling på forskellige klassetrin

pr. 1. september 2007

1. klassetrin	586
2. klassetrin	543
3. klassetrin	534
4. klassetrin	510
5. klassetrin	485
6. klassetrin	508
7. klassetrin	450
8. klassetrin	464
9. klassetrin	556
10. klassetrin	344
11. årgang	221
12. årgang	254
13. årgang	181
i alt	5.636

Skolernes størrelse

Skoler og antal klasser i skoleåret 2006-2007

1-klassede skoler

Ladelund-Tinningsted Danske Skole, List Danske Skole, Medelby Danske Skole, Vanderup Danske Skole, Vestejderstedts Danske Skole i Garding, Vester mølle Danske Skole og Vyk Danske Skole.

2-klasede skoler

Bavnehøj-Skolen i Humtrup, Hatlund-Langballe Danske Skole, Jaruplund Danske Skole, Kobbemølle Danske Skole, Satrup Danske Skole og Vidingherreds Danske Skole i Nykirke.

3-klasede skoler

Askfelt Danske Skole, Hanved Danske Skole, Husby Danske Skole, Ladelund Ungdomsskole, Risby Danske Skole, Risum Skole/Risem Schölj, Sørup Danske Skole, Treja Danske Skole og Uffe-Skolen i Tønning.

4-klasede skoler

Bøl/Strukstrup Danske Skole, Jernved Danske Skole i Dänischenhagen, Nibøl Danske Skole, Skovlund-Valsbøl Danske Skole og Store Vi Danske Skole.

5-klasede skoler

Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad og Lyksborg Danske Skole.

6-klasede skoler

Kaj Munk-Skolen i Kappel, Oksevejens Skole i Flensborg og Trene-Skolen i Tarp.

7-klaset skole

Vesterland-Kejtum Danske Skole.

9-klasede skoler

Bredsted Danske Skole og Harreslev Danske Skole.

10-klaset skole

Cornelius Hansen-Skolen.

Skoler med flere end 10 klasser

Gottorp-Skolen, Slesvig	11 klasser
Jens Jessen-Skolen, Flensborg	11 klasser
Sønder Brarup Danske Skole	11 klasser
Jørgensby-Skolen, Flensborg	13 klasser
Ejderskolen, Rendsborg	14 klasser
Christian Paulsen-Skolen, Flensborg	15 klasser
Duborg-Skolen, Flensborg	15 klasser
	(ekskl. 656 elever på 11.–13. årgang)
Læk Danske Skole	15 klasser
Hiort Lorenzen-Skolen, Slesvig	16 klasser
Gustav Johannsen-Skolen, Flensborg	17 klasser
Husum Danske Skole	18 klasser
Jes Kruse-Skolen, Egernførde	18 klasser

SKOLEFORENINGENS ØKONOMI

Regnskabstal for finansåret 2007

Skoleforeningens driftsregnskab for finansåret 2007 sluttede med et overskud på 2.415,50 euro. Indtægterne udgjorde i alt 74.634.772,44 euro og udgifter var på i alt 74.632.356,94 euro.

Regnskabet viser, at der har været en merudgift til lønninger på 186.000 euro i forhold til budgettet. Dette skyldes først og fremmest et højere aktivitetsniveau på børnehaveområdet. Tilgangen af børn har betydet, at der skulle bruges flere personaletimer til institutionerne. Desuden er der noteret en større merudgift til indkøb af undervisningsmaterialer til A. P. Møller Skolen på 706.000 euro.

Disse merudgifter opvejes af besparelser på udgifter til bygninger på 516.000 euro samt af et øget tilskud fra kredse og kom-

muner til børnehaveområdet og en øget brugerbetaling på sammenlagt 495.000 euro.

I 2006 blev det besluttet at overdrage den bygningsmasse, der ejes af Dansk Skoleforening GmbH, til foreningen Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. Det skal fremover forenkle administrationen og gøre den dobbelte regnskabsføring overflødig. I 2007 er dette gennemført, hvilket giver sig udslag i balancen pr. 31.12.2007. Denne udviser ved årsskiftet en saldo på 94.566.172,55 euro. Af denne udgør anlægsformuen 83.173.712,67 euro. De offentlige tilskudsgivere har sikret deres tilskud til Skoleforeningens bygninger gennem grundbyrder i samme størrelsesorden.

ANLÆGSOPGAVER

Sønder Brarup Danske Skole

Medens den planlagte nybygning ved skolen kunne tages i brug ved skoleårets start, har ombygningen af den gamle hovedbygning stået på gennem næsten hele skoleåret. Det har i perioder været nødvendigt at bruge de nye klasseværelser og grupperum i nybygningen som kontor og lærerværelse.

Lærere og elever måtte i første skolehalvår udvise forståelse og fleksibilitet. Tålmodigheden blev til sidst belønnet. Skolen råder nu over tidssvarende lokaler. Dette blev fejret på behørig vis ved indvielsen sidst på skoleåret.

Duborg-Skolen

Da skolekøkkenet i skoleåret 2006-2007 ikke kunne anvendes på grund af fugtproblemer, besluttede Skoleforeningen at

renovere dette faglokale. Samtidig blev der lagt sidste hånd på at brandsikre bygningen.

Det viste sig at være nødvendigt at renovere de ældre spildevands- og regnvandsledninger ud mod Riddergade og at etablere en ny skakt, hvorfra regn- og spildevand kan ledes over i det offentlige kloaksystem.

Ved starten af skoleåret 2007-2008 kunne skolen gøre brug af et helt nyt skolekøkken.

Jaruplund Højskole

For at få del i EU-midler fra puljen "Zukunftsprogramm Wirtschaft" sendte Skoleforeningen ved årsskiftet 2007-2008 en ansøgning om støtte til udvidelse og renovering af Jaruplund Højskole. Højskolen kunne imidlertid ikke tilgodeses, for-

Afskedsfest for Lone Schuldt på Duborg-Skolen

Læsedage på Jens Jessen-Skolen i Flensborg

di behovet ikke havde været anmeldt i tide.

Det viste sig, at "Staatskanzlei" i Kiel havde forsømt at opfordre en række institutioner – herunder også Jaruplund Højskole – til at fremsende et eventuelt behov.

Konklusionen blev derfor, at Jaruplund Højskole kunne fremsende en ny ansøgning, når der var foretaget en analyse for skolens fremtidige behov. Skulle der være puljemidler tilovers, ville højskolen principielt kunne tilgodeses, selv om puljemidlerne var tænkt mere målrettet til erhvervslivets fremme.

Cornelius Hansen-Skolen

Cornelius Hansen-Skolen har fået byggetilladelse til den nye fællesskole, og planlægningen er afsluttet. Byggeriet skal foregå i tre afsnit. Første byggeafsnit vil udgøre en ny tilbygning med faglokaler og bibliotek i stueetagen og på første sal.

I andet byggeafsnit renoveres andre af skolens lokaler for at tilgodeses myndighedernes krav i forhold til fx brandsikring. I tredje byggeafsnit renoveres det pædagogiske område.

Jens Jessen-Skolen

Planlægningen af en udvidelse i forbindelse med indførelsen af fællesskolen ved Jens Jessen-Skolen er i gang. Skolen skal udvides mod nord med en tilbygning, og alle faglokaler i østfløjen skal renoveres. Alle skolens elektriske installationer og brandsikringen skal forbedres for at leve op til de nyeste lovkrav fra myndighederne. En lejlighed skal indtages til bibliotek.

Byggeriet på Jens Jessen-Skolen påbegyndes i den gamle skolefløj for at skaffe rammebetingelserne for tilbygningen.

Brandsikring m.m.

I indeværende år er en del bygnings- og sikkerhedsmæssige forhold ved en række institutioner blevet forbedret. Her skal især nævnes færdiggørelsen af Ungdomsskollegiet og Jørgensby-Skolen i Flensborg, Uffe-Skolen i Tønning og Ejder-skolen i Rendsborg. Brandsikringsprojektet i Mårkær Børnehave er sat i gang. Der arbejdes videre på at planlægge en brandsikring af Vesterland-Kejtum Danske Skole, Jørgensby-Skolen i Flensborg og Kaj-Munk Skolen i Kappel.

Kommende anlægsopgaver

En af de større anlægsopgaver i de kommende år bliver udvidelsen af Gustav Johannsen-Skolen i Flensborg til fællesskole. Skolen har et stort saneringsbehov. Projekteringsfasen er i gang, og rumprogrammet er færdigt.

Den planlagte udvidelse af Risby Danske Skole er stillet i bero, fordi skolens struktur har ændret sig så meget, at vi har været nødt til at reagere. Renoveringen af skolebiblioteket bliver sat i gang.

Udsatte anlægsopgaver og nye ansøgninger

Ved slutningen af 2007 havde 10 børnehaver og 15 skoler indsendt ansøgninger om anlægsopgaver for 2009.

På børnehaveområdet måtte følgende opgaver udskydes indtil videre:

Bustrupdam Børnehave (tilbygning/ombygning), Frederiksstad Børnehave (nybygning), Humtrup Børnehave (udvidelse), Husum Børnehave (udvidelse), Jaruplund Børnehave (udvidelse), Kappel Børnehave (udvidelse), Læk Børnehave (tilbygning), Skt. Hans-Børnehaven (tilbygning), Skovlund Børnehave (udvidelse) og Ørsted Børnehave (nybygning).

På skoleområdet har følgende opgaver måttet udsættes indtil videre:

Askfelt Danske Skole (udvidelse og brandsikring), Duborg-Skolen i Flensborg (ombygning), Gustav Johannsen-Skolen i Flensborg (ombygning), Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad (ombygning), Hanved Danske Skole (parkeringsplads og boldbane), Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig (ombygning), Husum Danske Skole (renovering af klassefløj og udeområde), Jes Kruse-Skolen i Egernførde (tilbygning, redskabsskur), Jørgensby-Skolen i Flensborg (idrætshal, parkeringsplads), Kaj Munk-Skolen i Kappel (fornyelse af udeområdet), Medelby Danske Skole (tilbygning og nybygning af børnehave), Oksevejens Skole i Flensborg (tilbygning), Sørup Danske Skole (udvidelse), Treja Danske Skole (oprettelse af en børnehave og elevtoiletter), Trene-Skolen i Tarp (nybygning).

De samlede udgifter til disse projekter anslås af Teknisk Afdeling til ca. 9 mio. euro.

BØRNEHAVER OG SKOLEFRITIDSORDNINGER

Lovgivning

Den 1. januar 2008 indgik forbundsregeringen og delstaterne en aftale, der betyder, at Slesvig-Holsten skal have tildelt 74,2 millioner euro i årene fra 2008 til 2013. Pengene skal bruges til ombygning og nybygning af institutioner til børn under tre år. I Slesvig-Holsten har man desuden besluttet at bevilge yderligere 46 millioner euro for at kunne løse denne opgave.

Det har været afgørende for Skoleforeningen at blive optaget i amternes og kommunernes behovsplan ("Bedarfsplan") for at kunne få del i disse tilskud. Kommunerne skal godkende, at mindretallet har behov for vuggestuepladser.

Vuggestuepladser

Skoleforeningen kan kun oprette vuggestuepladser, hvor der er dalende børnetal, og hvor de fysiske rammer tillader det. Det er også en forudsætning, at vi kan forhandle os til offentlige tilskud til børn i denne aldersgruppe.

Den 18. januar 2008 gav Slesvig-Flensborg amt, efter aftale med Harreslev kommune, tilladelse til at indrette vuggestuepladser i kommunen til 10 børn i alderen fra 0 til 3 år.

Husby Børneshave fik tilladelse til at virke som en integreret institution for aldersgruppen 1-6 år.

Harreslevmark Børneshave fik tilladelse til at optage børn fra 1-års alderen. Her har aldersgrænsen tidligere været 2 år. Bydelsdorf og Rendsborg kommune er villige til at yde tilskud til at oprette vuggestuepladser i Rendsborg kommune. Skoleforeningen fører i øjeblikket samtaler med begge kommuner om dette emne. Der skal investeres i mindre ombygninger i Rendsborg Børneshave

for at leve op til bestemte myndighedskrav.

Skoleforeningen er stadig i dialog med Flensborg by for at få oprettet 20 nye vuggestuepladser i den forhenværende Nystadens Børneshave.

Der er mange børn på indskrivningslisten i denne aldersgruppe. Skoleforeningen udnytter derfor alle muligheder for at komme i dialog med kommunerne og amterne og for at ansøge om midler til flere vuggestuepladser.

Ventelister i børnehaverne

Et stigende antal forældre ønsker at få deres børn i en børneshave. Skoleforeningen råder i alt over 2151 børneshavepladser.

Især i den vestlige del af Sydslesvig og i og omkring Flensborg er behovet for vuggestue- og børneshavepladser stort. Skoleforeningen og myndighederne drøfter derfor etablering af skovgrupper og børneshavegrupper på skoler som alternative løsninger.

Omstrukturering af førskolegrupper og vuggestuepladser i Slesvig

Der er blevet arbejdet videre med at indrette førskolegrupper på Hiort Lorenzen-Skolen og Gottorp-Skolen i Slesvig. Arbejdet har taget udgangspunkt i følgende pædagogiske overvejelser:

Placering af førskolegrupper ved skoler skal være med til at bygge bro mellem børneshavens og skolens læringsmiljø således

- at børn fra to børneshaver gennem målrettet førskolearbejde får mere ensartede forudsætninger i forhold til skolestarten
- at børnene lærer skolen at kende på en sådan måde, at de lærer at være en del

*Elever og førskolebørn
ved Medelby Danske
Skole lærte om indianere
i et tre uger langt
emneforløb*

af et større socialt fællesskab på et tidligere tidspunkt

- at frigøre mere tid til, at børnene danner venskaber.

Det er vigtigt at understrege, at den fysiske placering af førskolegrupperne på skolerne ikke betyder, at børnene nu går i 1. klasse. De bliver ved med at være førskolegrupper under ledelse af pædagoger fra de respektive børnehaver.

På Hiort Lorenzen-Skolen er det tidligere fysiklokale blevet indrettet til et stort og lyst grupperum for de ældste børn fra Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave, Ansgar-Børnehaven og Isted Børnehave.

Ved Gottorp-Skolen skal der foretages en større renovering, og Skoleforeningen regner med at kunne indrette en børnehavegruppe på Gottorp-Skolen fra august 2009.

Dette kommer samtidig til at betyde, at der vil kunne frigøres pladser til vuggestuebørn i Gottorp-Skolens Børnehave.

Pædagogiske Læreplaner

Børnehaverne har nu arbejdet ud fra en Pædagogisk Læreplan i et år. Pædagogiske Læreplaner er en integreret del af børnehavens virksomhedsplan. Læreplanens mål bygger på en skriftlig formuleret lærings- og udviklingsforståelse. Den indeholder mål, midler, metoder, dokumentation samt evaluering for og af børnehavens arbejde ud fra seks forskellige kategorier.

Mange af børnehavelederne har givet udtryk for, at det har været en anderledes og spændende måde at tilrettelægge det pædagogiske arbejde på.

Børn med særlige behov, herunder handicappede børn eller integrationsbørn

De offentlige myndigheder har i 2007-2008 bevilget integrationsforanstaltninger til 54 børn i 30 børnehaver.

Desuden har 12 børn i 7 børnehaver fået bevilget såkaldte "Fachleistungsstunden". En del børn har fået afslag om støtte, og for andre børn venter Skoleforeningen stadig på svar fra de offentlige myndigheder.

Delstaten Slesvig-Holsten har indført ændringer på området. Ansvar og retningslinjerne for tildelingen af midlerne er lagt ud til kredsene og de kredsfrle byer. Det gør det meget tungt at arbejde med ansøgninger til dette område. Flensborg by og kredsene Slesvig-Flensborg, Nordfrisland og Rendsborg-Egernfælde har hver deres egne regler for tildeling af støtte.

Sproggrupper

Et stigende antal børn kræver særlig støtte på forskellige udviklingsområder.

Enkelte steder har vi kunnet indrette specielle sproggrupper. Dette er sket med offentlig støtte. En sproggruppe består af maks. 6 børn, der deltager i målrettede og særligt tilrettelagte sprogstimulerende aktiviteter.

Det er af stor betydning for dette arbejde, at pædagogerne har fået ny viden om børns sprogtilegnelse på Skoleforeningens kursus "Vi er alle sproglærere".

Børn i bevægelse

En del børnehaver har sat særlig fokus på indsatsområdet "Krop og bevægelse". Her tilbydes gymnastik året rundt, motorikforløb, løbeture, skov- og strandture til fods samt mange andre spændende ting, børnene kan deltage i.

Det Børnehavepædagogiske Råd

Indholdet af de pædagogiske dage, lederkursus og lederkonference, temadage, sprogkurser både for pædagoger og for medhjælpere fra børnehaver og SFO, introduktionskurser og pædagogiske eftermiddage er blevet drøftet og evalueret i Det Børnehavepædagogiske Råd. Rådet har desuden foreslået kurser og videre-

Vesteralle Børnehave samler affald i naturen

uddannelse, som Skoleforeningen vil prøve at imødekomme.

Arbejdspapirerne fra udvalget om børn med adfærdsproblemer har været til debat, og den nye lovgivning i Slesvig-Holsten om "Kindeswohlgefährdung" er blevet drøftet.

Kurser og temadage for børnehaver og Skolefritidsordninger

Børne- og skolefritidskontoret har i kursusåret 2008 udbudt en række kurser og temadage.

Børn fra 0 til 3 år

Skoleforeningen tilbød et kursusforløb for pædagoger, der arbejder med børn i 0 til 3-års alderen. Vi har dermed forholdt os til, at der er indrettet vuggestuepladser ved flere børnehaver i de seneste år. I Danmark har man gennem en lang række år gjort mange gode erfaringer med arbejdet for børn fra 0 til 3 år. Derfor var det naturligt at invitere undervisere fra Danmark til at planlægge et kursus for pædagoggruppen, om hvordan man tilrettelægger et sjovt og udviklende læringsmiljø for børn under tre år.

Motorikkurser

Børns motoriske udvikling er et vigtigt indsatsområde. Gode kropslige erfaringer og en god motorik er et væsentligt fundament for børns koncentrationsevne, sociale færdigheder og indlæring. Både pædagoger og pædagogmedhjælpere har derfor fået tilbudt motorikkurser. Kurserne har indeholdt praktiske forløb med leg og bevægelsesaktiviteter, der understøtter barnets udvikling og glæde ved at bevæge sig.

Papirfremstilling

I år kunne vi tilbyde to kreative temadage. Temadagene fandt sted i Bredsted Børnegrave og deltagerne havde mulighed for selv at fremstille papir i forskellige størrelser. Der blev eksperimenteret med forskellige teknikker, og papiret blev pyntet med fotos, blomster, græs og blade.

Introduktionskurser for nyansatte medarbejdere

Vore nye medarbejdere giver udtryk for, at Skoleforeningens introduktionskurser for nyansatte pædagoger og lærere samt kortere forløb målrettet nyansatte pædagogmedhjælpere i børnehaven og SFO er betydningsfulde. Introduktionskurserne giver en grundlæggende viden om Skoleforeningens opbygning og struktur, skaber mulighed for at møde andre kolleger og inddrager besøg på andre institutioner.

Børnehaveleder Kerstin Meinert fremlægger sit sprogprojekt i forbindelse med kurset »Vi er alle sproglærere«

Skoleprojekt om vikinger på Risum Skole/Risem Schölj. Bedstemor skal se, hvad der er blevet lavet i emneugen

SKOLEFRITIDSORDNINGER

Skoleforeningen oprettede sin første skolefritidsordning i 2002. Siden har området været i rivende udvikling. I dag – bare seks år senere – har næsten alle vore elever mulighed for at deltage i aktiviteter om eftermiddagen, enten i et fritidshjem i nærheden af skolen eller i skolens egen skolefritidsordning. I indeværende skoleår blev der åbnet nye skolefritidsordninger ved Risby Danske Skole, Risum Skole/Risem Schölj, Sørup Danske Skole og Vanderup Danske Skole. Da mange forældre er udearbejdende, er der ved flere skolefritidsordninger opstået et øget behov for også at holde

åbent i skolernes ferie. Behovet kan kun tilgodeses, hvis de nødvendige økonomiske midler bliver stillet til rådighed.

Tilskud til skolefritidsordninger

Skoleforeningen får i dag tilskud fra delstaten Slesvig-Holsten efter de regler, der også gælder for "Betreute Grundschulen". I skoleåret 2007-2008 udgjorde tilskuddene 80.500 euro. Bevillingen for skoleåret 2008-2009 vil være ca. 91.250 euro. Enkelte kommuner yder desuden frivillige tilskud, der samlet udgør cirka 50.000 euro om året.

SKOLERNE

Strukturforandringens år

Starten på skoleåret 2008-09 markerede et nyt kapitel i Skoleforeningens historie. Den nye fællesskolestruktur trådte i kraft, og en langvarig proces havde nået sin foreløbige afslutning, idet Skoleforeningen fremover kun vil have grundskoler og fællesskoler, mens det tredelte skolesystem udfases.

Den nye skolestruktur, som er godkendt af undervisningsministeriet i Kiel, er bygget op omkring fællesskolerne: Jes Kruse-Skolen i Egernførde, Husum Danske Skole, Læk Danske Skole, Sønder Brarup Danske Skole, A. P. Møller Skolen i Slesvig og Cornelius Hansen-Skolen, Duborg-Skolen, Gustav Johannsen-Skolen samt Jens Jessen-Skolen i Flensborg. Fremover vil vore elever kunne ta-

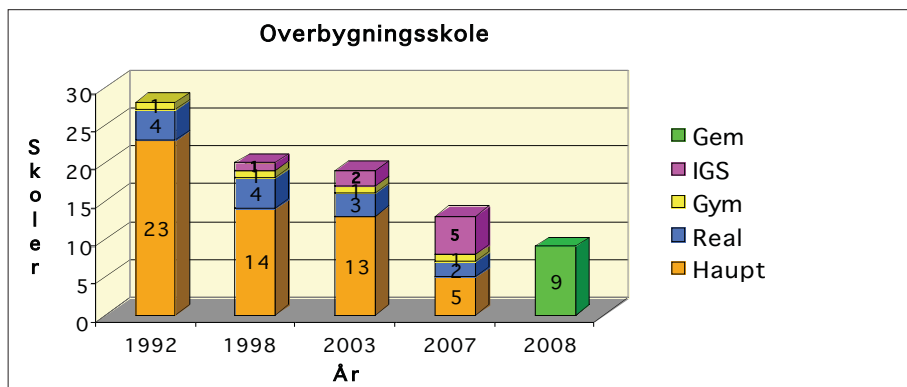
ge hovedskolens og realskolens afslutning på alle nævnte skoler, samtidig med at der også vil være mulighed for at opnå studentereksamen ved Duborg-Skolen i Flensborg og A. P. Møller Skolen i Slesvig. For mange elever betyder det kortere kørselsveje.

Samtidig med at antallet af overbygningsskoler med elever op til 9./10. klassetrin er blevet reduceret til ni, er antallet af eksamensskoler blevet øget fra fire til ni.

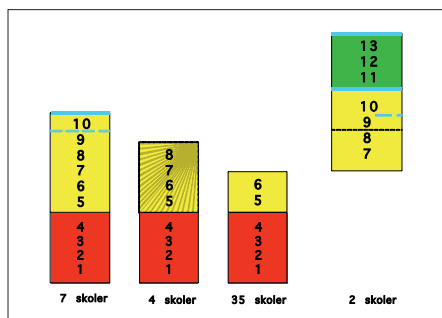
Den skematiske oversigt illustrerer den nye struktur. Eleverne følges nu ad fra børnehaven/1. klasse indtil de forlader skolen. De mindre skolers 5. – 8. klassetrin er tilknyttet en af de større fællesskoler, og skoleskift sker normalt efter 6., 8. eller 10. klassetrin.

Oversigt over strukturen

Hjælpeskoleafdelingerne er overvejende knyttet til fællesskolerne. I Slesvig og Flensborg er de dog placeret ved hhv. Gottorp-Skolen og Christian Paulsen-Skolen.

På gymnasieområdet er den nye gymnasieform med profilgymnasiet i stedet for valggymsnasiet trådt i kraft. Af mindretalspolitiske årsager har Styrelsen besluttet, at alle fem profiler – den sproglige, den naturvidenskabelige, den samfundsfaglige, den æstetiske profil og idrætsprofilen – skal tilbydes på såvel A. P. Møller Skolen som Duborg-Skolen, der hver har sit eget skoledistrikt.

A. P. Møller Skolen

Mandag den 1. september 2008 indviede HM Dronning Margrethe af Danmark officielt A. P. Møller Skolen. I forbindelse

med indvielsen talte hr. Mærsk Mc-Kinney Møller, Skoleforeningens formand, Lone Schuldt, arkitekt Mads Møller, den danske undervisningsminister, Bertel Haarder, samt den slesvig-holstenske ministerpræsident, Peter Harry Carstensen. Elever fra vore skoler opførte et uddrag af musicalen „Snedronningen“. Alle skolens elever, medarbejdere og en række gæster – i alt ca. 650 personer – deltog i indvielsen. Danske og tyske medier var talrigt til stede på indvielsesdagen og berettede i tv, radio og printmedier om begivenheden.

Festlighederne fortsatte om aftenen, da Skoleforeningen var vært for ca. 550 inviterede gæster. Aftenen sluttede med et festfyrværkeri syd for skolen.

Skolepligt

For andet år i træk blev alle skolepligtige børn indskolet. Det er ikke længere muligt at udskyde børns indskoling.

Fællesskolerne

Husum Danske Skole kunne for andet år i træk tage hul på et skoleår med en fuldt udbygget fællesskole.

Læk Danske Skole modtog for tredje år i træk elever til sin fællesskoleafdeling. Ejderskolen i Rendsborg, Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig og Sønder Brarup

Danske Skole modtog 7. og 8. årgangs fællesskoleelever fra Slesvig, Angel og Rendsborg. I august 2008 overflyttedes Hiort Lorenzen-Skolens overbygningselever til den nye fællesskole med gymnasial overbygning i Slesvig, A. P. Møller Skolen. Hiort Lorenzen-Skolen har herefter ikke længere elever på 7.-10. klassetrin. Ejderskolens fællesskoleelever fortsætter deres skolegang efter 8. klassetrin på A. P. Møller Skolen.

I Flensborg er fællesskolestrukturen afklaret – de fire fællesskoler er: Cornelius Hansen-Skolen, Gustav Johannsen-Skolen, Jens Jessen-Skolen og Duborg-Skolen, sidstnævnte med en gymnasial overbygning. Fællesskolerne i Flensborg modtog i august 2008 for første gang 7. årgangs fællesskoleelever fra skolerne i Flensborg og omegn.

Fra august 2008 fortsatte alle elever fra 6. klassetrin i en 7. fællesskoleklasse, uanset hvilket skoledistrikt de kom fra.

Det er første gang i Skoleforeningens historie.

Skolelederkonference

Uddannelsesleder for TietgenKompetence Center, Torsten Schuster, var en inspirerende oplægsholder ved årets skolelederkonference på Jaruplund Højskole. I en vekselvirkning mellem foredrag og gruppearbejde blev emnet ”Mission, vision, strategi. Hvad er det, og hvorfor er det vigtigt?” belyst. Skolelederne hørte om og arbejdede med ledelsesteorier, strategiprocesser og muligheder for at omsætte disse overordnede tanker til praktisk arbejde.

Regionale møder for lærere m.fl.

Ledende skolepsykolog ved Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Hans Jessen, og skoleinspektør ved Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad, Bjarne Stenger-Wulff, orienterede om ”Mål og handle-

Skoleforeningen og Flensborg Avis udgiver i fællesskab en plakat med ord til førskolen og 1. klasse

Grænseforeningen og Skoleforeningen afholder et seminar på Christianslyst for efterskolelærere og lærere fra Sydslesvig. Seminaret er en forberedelse til projektet "14 dage på gæstebesøg på danske efterskoler"

plan for børn og unge med adfærdsproblemer". Handleplanen blev gennemgået og suppleret med en orientering om det konkrete arbejde med sociale handleplaner ved Hans Helgesen-Skolen.

Der blev desuden orienteret om de centralt stillede prøver i dansk, tysk, matematik og engelsk.

Det Skolepædagogiske Råd

Den nye timefordelingsplan for fagene dansk og tysk i grundskolen er blevet drøftet. Desuden er rådet blevet inddraget i godkendelsen af kursusindholdet for skoleåret 2009-2010.

OVERORDNEDE TILTAG VED SKOLEFORENINGEN

Udvalget for Sprog og Læsning

Fællesrådet vedtog forslaget til den ændrede timefordeling for fagene dansk og tysk i grundskolen. Forslaget, der er udarbejdet i udvalget for Sprog og Læsning, kommer til at gælde fra skoleåret 2008-2009. Udvalget har afsluttet arbejdet med at revidere "Mål- og handleplanen for Sprog og Læsning", og forslaget er sendt til høring på skolerne og i Det Skolepædagogiske Råd.

Efterskoleophold

Principperne og satserne for tilskud til efterskoleophold blev ændret, så de bestemmelser og tilskudssatser, der gælder

i Danmark, nu også bliver anvendt i Skoleforeningen. Elever, der søger støtte til efterskoleophold, får fremover de samme tilskud uanset elevens statsborgerskab.

Som følge af ændringen kan man ikke længere få tilskud til højskoleophold. Det har gennem de seneste år heller ikke været muligt i Danmark.

Projektet "Sydslesvigske elever på 14 dages gæsteophold på danske efterskoler" blev gentaget, og var igen en god oplevelse for de elever, der var på besøg på efterskoler i Danmark.

Driftsrådet

I det forgangne år har Skoleforeningen sat fokus på, hvordan medarbejdere, der i længere tid ikke har kunnet varetage deres arbejde, kan hjælpes med at vende tilbage til arbejdspladsen. I et samarbejde med Driftsrådet har Skoleforeningen udarbejdet en procedure, der populært kaldes "BEM". Forkortelsen dækker over det tyske begreb "Betriebliches Eingliederungsmanagement".

Den berørte medarbejder får tilbudt en samtale, der har til formål at belyse årsagen til fraværet. Hvis det er relevant, udarbejdes en handleplan, der skal forebygge, at en given situation gentager sig. Ud over den daglige kontakt mellem Skoleforeningen og Driftsrådet, har der været afholdt en række ad-hoc-møder.

Miljø- og energiudvalg

Et af de mere spektakulære energiprojekter har i det forløbne år fundet sted på Skovlund-Valsbøl Danske Skole, hvor samtlige medarbejdere og 70 elever fra 1.-6. klassetrin har arbejdet med et pilotprojekt under overskriften: "Energi – det er mange ting".

Målet med projektet har været, at eleverne skulle

- læse, indtegne, vurdere og handle efter oplysninger fra Skoleforeningens KeepFocus
- lære at samarbejde med pedellen om rutinerne i KeepFocus
- få viden om og erfaringer med, hvad energi er, og hvad vi bruger energi til
- besøge forskellige institutioner med særlig opmærksomhed på energi og miljø, herunder "artefact Powerpark" og ASF i Slesvig.

Derudover har eleverne arbejdet med og fået viden om øvrige former for energi, som fx bevægelse, mad og ernæring, musik og sang samt psykisk energi.

Projektet har strakt sig over hele skoleåret 2007-2008, hvor der er blevet arbejdet med emnet i klasserne, på ekskursioner, temadage og i en emneuge. Resultaterne har bl.a. været bygning af en kiosk, hvor der kan sælges sund mad, udarbejdelse af et "ernæringskørekort", opdagelse og afprøvning af nye lege, forbedring af skolens affaldssortering, samarbejde med Sundhedstjenesten og indarbejdelse af bevægelsesrutiner, herunder instruktion i "Nordic Walking" og meget mere.

Projektet er efterfølgende blevet tilmeldt "Energi-OL". Medaljeoverrækkelserne finder sted den 28. oktober 2008 ved en prisuddeling, hvor ministerpræsident Peter Harry Carstensen vil være til stede. Om Skovlund-Valsbøl Danske Skole vil modtage en medalje er uvist; men de har fortjent det!

I miljø- og energiudvalget har man ellers været optaget af at få etableret yderligere kontaktpersoner til børnehaverne og skolerne. Udvalgsmedlemmerne har kunnet glæde sig over en udvikling, hvor flere institutioner har fået etableret biogasanlæg. På det seneste er der kommet forslag om, at Skoleforeningen skal udarbejde et grønt regnskab for hver institution. Udvalget vil på de kommende møder se nærmere på, hvilke informationer et grønt regnskab skal indeholde.

Musicalen "Snedronningen"

I 1845 skrev den danske eventyrdigter H.C. Andersen eventyret "Snedronningen", der handler om den lille Gerda, der rejser gennem et enestående univers med mange landskaber og mange tider for at finde sin forsvundne legeskamrat, Kay. Godt 160 år senere, den sidste søndag i januar 2008, blev der på Gustav Johanssen-Skolen i Flensborg afholdt audition. En jury, bestående af koncert- og opera-

Alle "Snedronningens" aktører på scenen

sanger Lars Waage, diplomuddannet musiker Bente Stenger, skoleinspektør Bjarne Stenger-Wulff og direktør Anders Molt Ipsen, skulle finde 7 solister. Det blev startskuddet til et syv måneder langt projekt, der skulle munde ud i en musicaludgave af H.C. Andersens eventyr "Snedronningen". Samtidig skulle danske organisationer og foreninger i Sydslesvig samles om et fælles kunstnerisk og musikalsk projekt.

Udgangspunktet skulle være børnekor-, ungdomskor- og orkesterarbejdet under Dansk Skoleforening for Sydslesvig og andre musiske kræfter, der kunne tænke sig at medvirke i dette projekt. Derfor valgte udvalget bag "Snedronningen" at kontakte børnekorene fra Gustav Johannsen-Skolen, Ejderskolen, Gottorp-

Skolen og Hiort Lorenzen-Skolen, Frederiksstad-Orkestret, Slesvig Spejderorkester samt Slesvig Folkekor og Torsdagskoret.

I april mødtes de omkring 200 medvirkende på Gustav Johannsen-Skolen til den første af i alt seks prøveweekender i løbet af foråret. I midten af juli blev Gottorp-Skolen i Slesvig valgt som stedet, hvor de næste prøver skulle afholdes – ikke mindst for at aflaste nogle af de medvirkende, der havde haft lange køreture til Flensborg.

I august flyttede prøverne til Slesvigshus, hvor de sidste detaljer kom på plads, inden de medvirkende for første gang skulle optræde for et publikum ved A. P. Møller Skolens indvielse den 1. september 2008.

Med blandt andre HM Dronning Margrethe, Mærsk Mc-Kinney Møller og Slesvig-Holstens ministerpræsident Peter Harry Carstensen som publikum, viste holdet et 15 minutter langt uddrag af musicalen. Senere samme dag – ved Skoleforeningens indvielsesfest – var holdet igen på scenen. Denne gang for at opføre et 45 minutter langt uddrag af musicalen.

De egentlige forestillinger fandt sted for offentligheden den 27. og 29. september 2008 på A. P. Møller Skolen. Her oplevede i alt 1200 personer de 200 sydslesvigske talenter. Flensborg Avis skrev efterfølgende i en anmeldelse: ”Snedronningen fortryllede 600 tilskuere med sangtalent, professionel musik og et strå-

lende farvespil af kostumer, kulisser og lys... Det, der dog for alvor gør musicalen til et highlight, er den folkelighed og samhørighed iblandt sydslesvigerne, som stykket udstråler”

I den efterfølgende uge opførtes ”Snedronningen” fire gange for i alt 3200 elever fra de danske skoler i Sydslesvig.

Skoleforeningen skylder de ledende kræfter bag iscenesættelsen en rigtig stor tak. Det gælder især skuespiller og instruktør Kit Eichler, der sammen med operasanger og tidligere kunstnerisk leder af Den Fynske Opera, Lars Waage, har ledet og iscenesat musicalprojektet fra den spæde begyndelse til den færdige opførelse. Takken gælder ligeledes dirigent Bente Stenger, koreograf Lars

Afsked med Gustav Johannsen-Skolen – dimissionsfest

*Musicalen "Snedronningen",
der blev opført til A. P. Møller Skolens
indvielse*

Bjørn, kunstneren Chantal Jonassen og kostumier Elsebeth Hede samt lederne af korene Bente Lange, Kirsten Vognsen-Weiss, Dorte Nissen, Jutta Öhler, Ole Volder Nielsky og Kirsten Anthonisen. En central person i projektets ledelse og gennemførelse har været skoleinspektør Bjarne Stenger-Wulff fra Frederiksstad, hvem Skoleforeningen også skylder en

meget stor tak for en enestående indsats. Og sidst, men ikke mindst, skal lyde en varm tak til de mange aktører. Hvis nogen skulle være i tvivl om, hvor en del af mindretallets merværdi befinder sig, så ved vi nu, at disse solister og medvirkende udgør de lidt mere ”guldrandede papirer”!

TAK TIL LONE SCHULDT

En særlig tak skal lyde til Lone Schuldt, der ved udgangen af valgperioden 2005-2008 stopper som formand for Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Lone Schuldt har ved en flittig og intensiv indsats i mere end 11 år varetaget Skoleforeningens interesser på en særdeles dyg-

tig, respekteret og værdig måde. Blandt de mest markante resultater fra formandsperioden bør nævnes indførelsen af en ny fællesskolestruktur og donationen af A. P. Møller Skolen.

Vi er mange, der kipper med flaget!

AFSLUTNING

Til medarbejderne skal lyde en stor tak for vel udført arbejde med engagement og interesse til gavn og glæde for vort børnehave- og skolevirke. Tak til de forældrevalgte repræsentanter for deres

indsats i samarbejds, fællesråd og Styrelse. Tak til de mange samarbejdspartnere nord og syd for grænsen, der med deres interesse og opbakning yder en uvurderlig støtte for Skoleforeningens arbejde.

Elever og lærere ved Vanderup Danske Skole

Den sydslesvigske organisationsstruktur i historisk perspektiv

ved fhv. skoledirektør Hans Andresen

Artiklen er en afkortet og aktualiseret udgave af teksterne i Hans Andresens kronikserie om strukturen (Flensborg Avis, 22. – 28. april 2008)

Spørgsmålet om det sydslesvigske danske mindretals rette organisatoriske opbygning er ikke et tema blot af nyere dato. Det var allerede et nøglespørgsmål straks efter grænsedragningen i 1920, da de dansksindede syd for den nye grænse blev adskilt fra de danske nordslesvigere og skulle til at organisere sig under nye betingelser som deres eget nationale mindretal i Weimar-republikkens Tyskland; det blev et spørgsmål med nye momenter, da den britiske besættelsesmagt efter 1945 tog direkte indflydelse på mindretallets organisering og forlangte Sydslesvigsk Forening opbygget som paraplyorganisation, og det blev et tilbagevendende debattema også i mellemliggende og senere perioder, fordi mindretallets organisationer og institutioner fortløbende havde behov for at drøfte og justere indhold og strukturer for et koordinerende samarbejde. Fra begyndelsen af har diskussionen om den rette struktur været præget af to divergerende, grundlæggende opfattelser: mens den ene gik

ud på, at alt dansk arbejde i Sydslesvig såvidt muligt skulle organiseres i en central organisation med en fælles ansvarlig ledelse, så byggede den anden på det synspunkt, at det snarere var i de dansksindede sydslesvigeres interesse, at de forskellige opgaver og arbejdsgrene burde være henlagt til indbyrdes uafhængige specialforeninger/organisationer, idet fastlæggelsen af en fælles kurs og behandlingen af spørgsmål og anliggender af fælles betydning for foreningerne til gengæld måtte sikres gennem et hensigtsmæssigt samarbejde.

Ernst Christiansens vision og realiteterne

Da Flensborg Avis' ledende redaktør, Ernst Christiansen, i forsommeren 1920 tog initiativ til oprettelse af "Den Slesvigske Forening", forestillede han sig, at foreningen skulle være central for alt dansk arbejde i Flensborg. Udviklingen kom imidlertid til at gå i en anden retning. Allerede den 8. maj 1920 var

”Dansk Skoleforening for Flensborg og Omegn” blevet stiftet med det formål at fremme dansk åndskultur og skoleundervisning, og oprettelsen af ”Den danske menighed i Flensborg” den 13. maj 1921 var begyndelsen til et selvstændigt dansk kirkeliv i Sydslesvig. I september 1923 dannedes ”De sydslesvigske Ungdomsforeninger” som en sammenslutning af 9 foreninger.

Ved oprettelsen af de nye organisationer har stifterne givetvis også orienteret sig efter den nordslesvigske model. Her var de dansksindedes kulturelle og politiske interesser under prøjsernes styre især blevet varetaget af de tre store nationale foreninger: ”Foreningen til det danske sprogs bevarelse i Nordslesvig”, oprettet i 1880, ”Den nordslesvigske Vælgerforening”, oprettet i 1888 samt ”Den nordslesvigske Skoleforening”, som blev stiftet i 1892.

”Den slesvigske Forening - Flensborg-afdeling” oprettedes den 26. juni 1920 med Ernst Christiansen som formand. Foreningens formål var ”at samle landsmænd til gensidig støtte i alle folkelige spørgsmål, til styrkelse af dansk åndsliv og oplysning og til opretholdelse af en livlig forbindelse med deres landsmænd nord for Danmarks nye grænse”. Foreningen valgte bevidst tilføjelsen ”Flensborg-afdeling” i håb om, at flere afdelinger ville følge efter. Den 26. september 1920 oprettedes afdelingen for landdistrikterne. Den 19. maj 1922 fulgte afdelingen for Gottorp amt. Den 2. december 1932 dannedes afdelingen for Ejdersted. Men heller ikke inden for Den slesvigske Forenings afdelinger kom der den samling på tropperne, som Ernst Christiansen havde arbejdet henimod. Betegnelserne ”Flensborg-afdeling”, ”afdeling for landdistrikterne” osv. i foreningernes navne kunne give indtryk af, at

der var tale om fire afdelinger af én og samme forening. Foreningsretsligt set var der tale om fire selvstændige foreninger, hvilket blandt andet understregedes af, at foreningerne havde forskellige formålsformuleringer. I december 1920 godkendte de dengang eksisterende to afdelinger et sæt vedtægter for ”Den slesvigske Forening, Fællesforeningen”. Regelsættet forudså, at ”de enkelte afdelinger, som har deres egen bestyrelse og egne vedtægter, arbejder fuldt selvstændigt i alt, hvad der vedrører deres opland” samt at ”fællesanliggender for hele foreningen behandles af fællesforeningens hovedbestyrelse.” Denne fællesbestyrelse var sammensat af afdelingernes samlede bestyrelser. Denne foreningsstruktur blev bibeholdt til 1945.

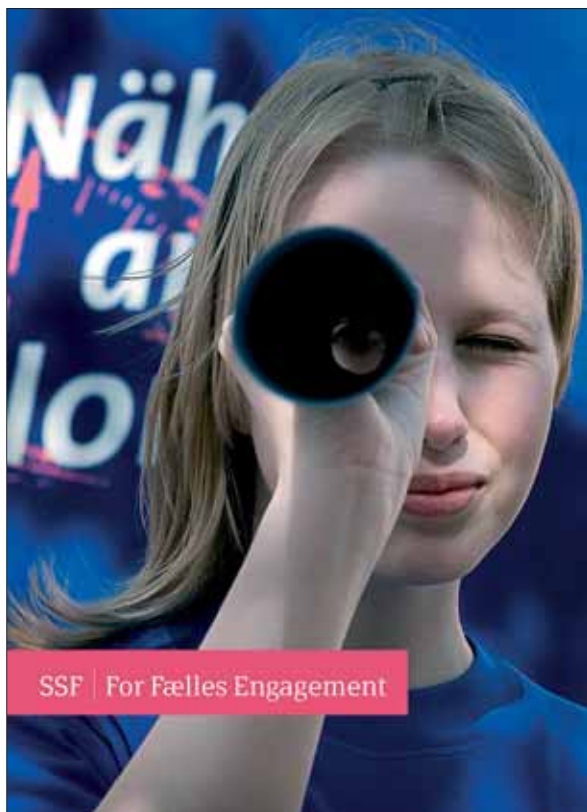
Ernst Christiansens forestillinger om en Slesvigsk Forening som central organisation for hele det danske arbejde blev ikke til virkelighed. Både Skoleforeningen og kirken knyttede direkte kontakter til både danske og tyske myndigheder. De var ikke indstillet på at opgive deres selvstændighed. De hverken kunne eller så nogen mening i at overdrage deres ansvar til en anden organisation eller en bestemt person. For at redde stumperne tog Ernst Christiansen initiativ til oprettelse af en ”Fællesrepræsentation”, hvor alle foreninger skulle afstemme deres ansøgninger om statstilskud. Dette organ mistede dog hurtigt sin betydning. I foråret 1921 nedsatte statsministeren ”Udvalget til Fordeling af Bevillingerne til Støtte for dansk Sprog og Kultur i Udlandet” med landstingsmand Jepsen Christensen som formand, og der oparbejdedes snart en forretningsgang, hvorefter bevillingerne til skole, kirke og biblioteksvæsen i Flensborg by og i Flensborg og Sydtønder amter formidledes direkte til de ansøgende organisationer gennem udval-

gets formand. Gennem det såkaldte statsudvalg fik staten en direkte føling og kontrol med midlernes anvendelse.

Der fandtes imidlertid endnu en årsag til, at den danske regering undlod at inddrage Ernst Christiansen og Den slesvigske Forening i formidlingen af statsstøtten. For Venstre-regeringens statsminister Neergård var det et vigtigt anliggende, at bevillingerne til det danske mindretal langsigtet kom til at bero på et sikkert politisk fundament, således at støtten ville blive ydet, uanset hvilke partier der ville komme til at danne regering. Han var derfor indstillet på at afstemme sin Sydslesvig-politik med oppositionspartierne. Både Socialdemokrater og Radikale var absolutte modstandere af, at danske bevillinger til Sydslesvig skulle gå til politiske formål. Under grænsestriden havde redaktør Ernst Christiansen markeret sig som talsmand for en Sli-Danevirke-grænse. Oppositionspolitikere ønskede, at der skulle være ro om grænsen, og at mindretallets arbejde alene burde omfatte kulturelle aktiviteter. Man frygtede, at bevillinger til Den slesvigske Forening af Ernst Christiansen ville blive anvendt til grænsepolitiske formål. Det var derfor også for at imødekomme oppositionspartierne, at statens bevillinger til det danske kulturarbejde i Sydslesvig ikke blev kanaliseret via mindretallets politiske organisation

Generalsekretariatets tilsynsråd som uformel, selvbestaltet mindretalsledelse

For at skabe sig en ny platform i Sydslesvig gik Ernst Christiansen nye veje. Han fik overbevist sine venner i Grænseforeningen om, at der i Flensborg burde oprettes et sekretariat, som ikke var bundet til nogen lokal organisation. To år senere blev hans plan realiseret. Grænseforeningens Dansk Generalsekretariat i Flensborg blev oprettet den 1. april 1924 med Grænseforeningen som arbejdsgiver, med Jacob Kronika som sekretær og med Ernst Christiansen som tilsynsførende på Grænseforeningens vegne. Kronika trak

SSF postkort

sig tilbage i 1926, da han var blevet med-udgiver og redaktør af bladet "Der Schleswiger". Kontoret understøttede i de følgende år de slesvigske foreningers og andre foreningers arbejde, og opretholdt via Grænseforeningen kontakten til Danmark, men kontoret ydede især bistand til enkeltpersoner i sager med tyske og danske myndigheder.

Fra foråret 1928 begyndte Ernst Christiansen trinvis at udbygge Generalsekretariatets tilsynsråd til en uformel mindretalsledelse. Der blev holdt månedlige møder, hvor sekretærene aflagde beretninger, og hvor deltagerne derefter kunne drøfte mindretallets centrale anliggender. Tilsynsrådets første medlemmer var efter alt at dømme udvalgt af redaktøren, der fungerede som formand. Det drejede sig om Flensborg-afdelingens formand, L. K. Lausten, de flensborgske byrådsmedlemmer, grossererne J.C. Møl-

Ernst Christiansen

ler og Cornelius Hansen samt redaktør J. Kronika. Siden supplerede kredsen sig selv. Snart blev den udvidet med formændene for afdelingen for landdistrikterne og for Gottorp-afdelingen, P. Budach og P. Lassen. I 1930 udskiftedes Lausten med den nyvalgte formand for Flensborg-afdelingen, cand.jur. Tage Jessen. For at skabe et bedre samarbejde mellem den danske menighed og sekretariatet fik menigheden i 1932 tilbud om "at lade sig repræsentere gennem en af præsterne". Menigheden udpegede pastor Noack. Da Tage Jessen i februar 1934 præsenterede et ønske fra "Danske unges Fællesfront" om en plads for ungdommen "i mindretallets fælles ledelse", sad denne i første omgang ønsket overhørig, men i december 1935 blev døren åbnet. Tilsynsrådet supplerede sig med både lærer Hans Meng som ungdomsrepræsentant og med Dr. Andreas Hanssen fra Skoleforeningen.

Især blandt de unge var der en tiltagende utilfredshed med, at mindretallet mere eller mindre blev "ledet" af et råd, hvis sammensætning ikke beroede på demokratiske principper. At tilsynsrådets medlemskreds i stærk modsætning til medlemskredsen i Den slesvigske Forenings Flensborg-afdeling havde en kraftig borgerlig slagside gjorde ikke sagen bedre. Derudover fandt mange unge, at mindretallets talsmænd ikke stærkt nok markerede en distance til den tyske nazisme. Ved et tilsynsrådsmøde i september 1936 mødte lærer N. Bøgh Andersen og bibliotekar Fr. Mommsen uden at være indkaldt. Mommsen præsenterede dem som nyvalgte repræsentanter for ungdomsorganisationen, som havde forlangt "2 repræsentanter eller ingen". De unges aktion gav det ønskede resultat. Begge blev optaget.

Folkerådet/Fællesrådet, 1939-1946

Der skulle gå endnu to år, før de danske organisationer i Sydslesvig med "Folkerådet" fik et fælles repræsentantskab, som var sammensat af valgte repræsentanter fra de pågældende organisationer og institutioner, og som dermed fik en vis demokratisk legitimation. I slutningen af 1930-erne øgedes det nazistiske styres pres mod mindretallet. Der blev brug for at styrke og aktivere de enkelte foreninger, og der blev brug for et organ, der på alles vegne kunne repræsentere den danske befolkningsdel over for det tyske styre.

Efter at Ernst Christiansens modstand mod organisatoriske forandringer var blevet overvundet, enedes de forskellige organisationer i november 1938 om at oprette et nyt "tilsynsråd" (*betegnelsen "folkeråd" blev først vedtaget på et senere møde*) bestående af 17 medlemmer: 5 skulle vælges af Den slesvigske Forenings Flensborg-afdeling, 2 af afdelingen for landdistrikterne, 2 som fælles repræsentanter for Gottorp-afdelingen og Ejdersted-afdelingen, 2 som fælles repræsentanter for Den danske Menighed, K.F.U.M. og K samt Den danske Menighedspleje, 2 som fælles repræsentanter for Dansk Skoleforening, Flensborg og Dansk Skoleforening for Sydslesvig (*Sidstnævnte skoleforening var blevet oprettet i 1935 og drev sammen med Grænseforeningen de to danske skoler i Slesvig og Tønning*), 2 af De sydslesvigske Ungdomsforeninger, 1 af den danske presse samt 1 af den danske byrådsgruppe i Flensborg.

Der var tilsyneladende ingen større uenighed om rådets sammensætning. Da motiverne til repræsentantskabets oprettelse først og fremmest var af politisk natur – det gjaldt om forsvare det samlede mindretal mod nazisternes pres – var det

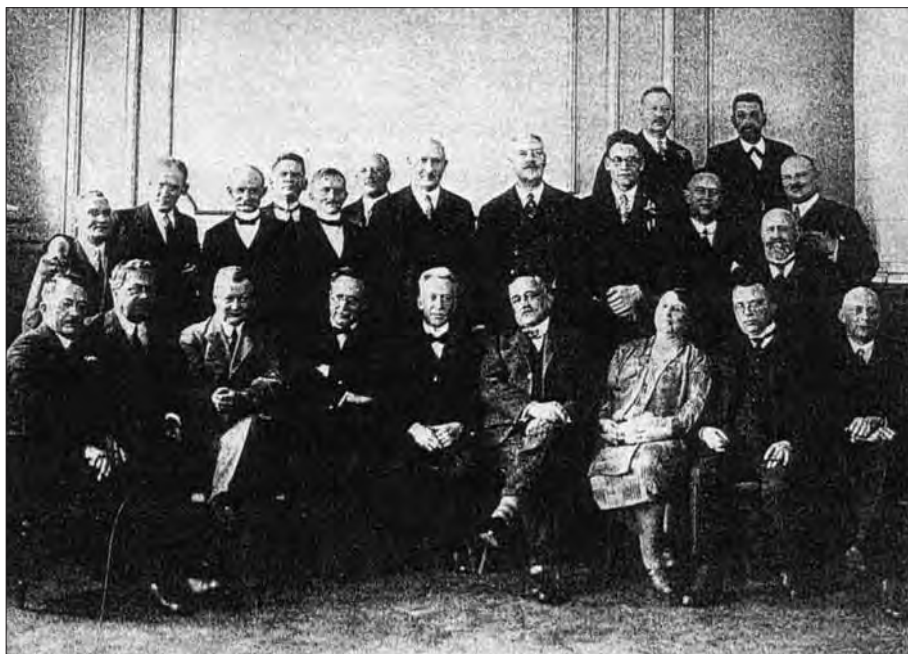
nærliggende, at Den slesvigske Forenings afdelinger med 9 pladser fik majoriteten i rådet. At Folkerådet ikke kunne blande sig i specialforeningernes konkrete anliggender var underforstået. Allerede i 1933 var et forsøg på at oprette en fælles mindretalsledelse på tværs af organisationerne blevet opgivet med den begrundelse, at de eksisterende foreninger og deres bestyrelser af foreningsretlige årsager ikke kunne afgive deres ansvar for den pågældende forening til en fælles ledelse.

Allerede efter et år måtte møderne i Folkerådet indstilles, da de fleste af medlemmerne blev indkaldt til militæret. Det blev forretningsudvalget, der sammen med generalsekretariatets medarbejdere måtte føre arbejdet videre. Da betegnelserne "Folkeråd" og "Fællesråd" blev brugt i flæng, vedtog forretningsudvalget i 1944 fremover at kalde organisationernes fælles repræsentation for "Fællesrådet". Ved krigens afslutning var sekretariatet på grund af den krigsskabte personalemangel i realiteten ophørt med at fungere. Frederik Petersen, som var blevet tilknyttet sekretariatet i 1928, og som i april 1939 var blevet udnævnt til dets leder, blev indkaldt samme år, og kom aldrig tilbage. Hans skæbne er ukendt. Hans kollega, sekretær Joh. Lieb, døde i foråret 1945.

1946-1971:

SSF som paraplyorganisation

Den nærmest eksplosive tilgang til det danske mindretal efter Tysklands kapitulation i maj 1945 medførte hurtigt et behov for organisatoriske forandringer. Antallet af medlemmer i de eksisterende slesvigske foreninger øgedes kraftigt, og der oprettedes nye afdelinger af Den slesvigske Forening. Den 31. oktober 1945 valgtes en fælles ledelse for afde-

Mindretalskonference i Flensborg i 1925

lingerne med Samuel Münchow som formand.

Samarbejdet mellem De slesvigske Foreninger og det danske mindretals øvrige organisationer foregik fortsat i Folkerådet/Fællesrådet. Rådet havde genoptaget sin virksomhed efter krigens afslutning, uden at der blev foretaget nyvalg. Rådet supplerede sig selv i takt med oprettelsen af nye foreninger og dets møder blev efterhånden til uahåndterlige forsamlinger med op mod 100 deltagere. Der kunne således gøres flere grunde gældende for en reorganisering. Men hvordan skulle den kommende strukturelle løsning se ud? Inden dette spørgsmål for alvor var blevet diskuteret, blev løsningen mere eller mere dikteret af den britiske militærregering.

Da den britiske militærregering i 1945-46 stillede krav om en Sydsles-

vigsk Forening som paraplyorganisation for det danske mindretal, havde det sin hovedårsag i, at briterne så særdeles kritisk på mindretallets politiske aktiviteter. En paraplyorganisation, mente de, ville sikre dem en optimal kontrol over mindretallets udfoldelser. Samtidig fik de den sidegevinst at kunne nøjes med én samtalepart fra mindretallets side. Briternes diktat var ikke forbundet med andre væsentlige indgreb i det danske mindretals organisationsstruktur. Den tyske foreningsret blev ikke sat ud af kraft. Skoleforeningens, Ungdomsorganisationens og kirkens suverænitet blev ikke anfægtet. Selvom de tre organisationer var tilsluttet paraplyorganisationen, videreførtes de selvstændigt med hver sin arbejds- mark og hver sit ansvarsområde.

Det gamle Fællesråd holdt sit sidste møde den 2. september 1946. Godt to

måneders senere, den 15. november, blev der holdt stiftende møde for Sydslesvigsk Forening (SSF). Modellen med SSF som paraplyorganisation kom til at vare i 25 år. Efter en årelang debat om en mere hensigtsmæssig og tidssvarende organisatorisk opbygning opløste SSF sig selv som paraplyorganisation i februar 1971.

På papiret fremstod Sydslesvigsk Forening fra efteråret 1946 som det store centralorgan for al organiseret danskhed i Sydslesvig; At virkeligheden var og forblev en anden, havde især to årsager, nemlig at briterne nægtede SSF tilladelse til at udøve politisk virksomhed, samt at det danske mindretals skolearbejde, det kirkelige arbejde og ungdomsarbejdet også efter oprettelsen af Sydslesvigsk Forening videreførtes suverænt af de dertil oprettede organisationer: Skoleforeningen, De danske menigheder (fra 1959: den danske Kirke i Sydslesvig) og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger. Sydslesvigsk Forenings generalsekretær, Frants Thygesen, beskrev i 1955 forholdet mellem SSF og de større specialforeninger med følgende ord: "En række særlige arbejdsgrupper hviler på specialforeninger, der alle er tilsluttet Sydslesvigsk Forening kollektivt, men som ellers i det daglige arbejder helt selvstændigt. De større specialorganisationer er selvstændige juridiske personer og altså også formelt helt uafhængige bortset fra det moralske bånd, som forbinder alle danske i Sydslesvig."

Da SSF i forbindelse med en lovændring i foråret 1958 vedtog bestemmelsen "Foreningens øverste myndighed er hovedstyrelsen. Den er tillige øverste myndighed for alle tilsluttede organisationer i anliggender af fælles betydning", reagerede Skoleforeningen ved at fastslå, at den ikke kunne anerkende SSF's ho-

vedstyrelse som et organ, der kunne træffe beslutninger, der faldt ind under Skoleforeningens ansvarsområde.

Oprettelsen af Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) i 1948 indebar en betydelig ændring i det danske mindretals organisatoriske opbygning. Den britiske militærregering havde stillet Sydslesvigsk Forening over for valget mellem politisk anerkendelse *eller* opretholdelse af den nære forbindelse med Danmark. Efter forhandling godkendte briterne dog den fra sydslesvigsk side foreslåede tanke om en løsning med to organisationer - Vælgerforeningen, som skulle overtage de politiske opgaver og de hermed forbundne rettigheder og pligter, og Sydslesvigsk Forening, som herefter skulle agere rent kulturelt og med ret til at opretholde den folkelige forbindelse med Danmark.

Denne tvedeling medførte et ekstra behov for samarbejde, herunder for en koordinering af den politiske kurs og de politiske strategier. I de første år tog SSF kraftig indflydelse på den politiske proces. Vælgerforeningen blev betragtet som SSF's politiske redskab. Hertil kom, at SSW med hensyn til finansieringen af arbejdet og med hensyn til sekretariatsfunktioner var mere eller mindre afhængig af SSF. I løbet af 1950-erne indførtes en samarbejdsform med fælles forretningsudvalgsmøder. I 1958 besluttede organisationerne derudover, at SSF's formand skulle være født næstformand i SSW og omvendt. Begge organisationer profiterede af det tætte samarbejde. SSW var imidlertid i formel henseende en selvstændig organisation, og der fremkom i tiltagende grad kritik af den tætte sammenfletning af det kulturelle og det politiske arbejde. Da Karl Otto Meyer i 1960 var blevet valgt til formand for Vælgerforeningen, indledtes en proces,

der førte til en frigørelse af SSW fra SSF. Hvis denne udvikling ikke var kommet indefra, ville den senest være blevet fremtvunget af Forbundsrepublikkens første partilov, som kom i 1967. I slutningen af 1960-erne var den organisatoriske adskillelse af SSF og SSW en kendsgerning. Der blev brug for en ny samarbejdsform, som ikke var i modstrid med den tyske partilov.

Behov for en ny samarbejdsmodel

Det var imidlertid ikke kun de ændrede relationer mellem Sydslesvigsk Forening og Vælgerforeningen, der affødte et behov for en ny samarbejdsmodel. Det var i lige så høj grad Skoleforeningens, kirkens og ungdomsorganisationens ønsker om et bedre samarbejde mellem de større sydslesvigske organisationer. Man ønskede en samarbejdsform, der tilgodeså den kendsgerning, at det var selvstændige juridiske personer, som skulle finde sammen, og at samarbejdet derfor måtte bygge på det princip, at man mødtes "på lige fod".

Det blev en lang og besværlig proces at nå frem til en ny samarbejdsstruktur. Et organisationsudvalg med repræsentanter fra SSF og SSW arbejdede med opgaven i flere år uden at komme videre. Der var to gordiske knuder:

- 1) det fremtidige forhold mellem SSF og SSW og dets forankring i de to organisationers vedtægter
- 2) spørgsmålet om, hvorvidt samarbejdet mellem de selvstændige organisationer fortsat skulle foregå *inden for* SSF eller *udenfor*, hvor udenfor ville betyde, at SSF ikke længere var paraplyorganisation for disse organisationer.

I en samtale med det pågældende organisationsudvalg i januar 1967 konstaterede SSF's daværende formand, at en sammenslutning af SSF og SSW ikke var

mulig, og at man ikke måtte regne med, at de andre større danske organisationer ville acceptere en "overbestyrelse" med autoritet over deres forhold. I stedet for fra begyndelsen af at inddrage de berørte organisationer i drøftelserne om en ny samarbejdsmodel, blev der i flere år arbejdet bag lukkede døre. Selv efter at de andre selvstændige organisationer i januar 1969 havde tilkendegivet deres forestillinger om et samarbejde på lige fod *uden for* SSF, arbejdede SSF videre med planer om modeller, som på forhånd var dømt til at mislykkes. I stedet for at tage en realistisk konsekvens af udviklingen, forsøgte SSF's ledelse alt for at fastholde SSF's rolle som "hovedorganisation".

Da Sydslesvigsk Forenings formand i sommeren 1969 fremlagde et lovudkast med en ny ordlyd til vedtægternes § 1 "Foreningens navn er Sydslesvigsk Forening. *Den er de danske sydslesvigeres folkelige forening og repræsenterer dem i anliggender af fælles betydning*—", udløste formuleringen en så kraftig kritik fra de øvrige organisationers side, at den igen blev taget af bordet. SSW's næstformand, Gerhard Wehlitz, kritiserede SSF for foreningens "Alleinvertretungsanspruch". Karl Otto Meyer henviste til, at en forening kun kunne repræsentere sine egne medlemmer.

Denne langvarige proces fandt sin foreløbige afslutning den 8. februar 1971, da Sydslesvigsk Forenings hovedstyrelse med to trediedeles majoritet besluttede at opløse SSF's hovedstyrelse som "øverste organ" for alle tilsluttede foreninger og at pålægge SSF's kommende styrelse at finde frem til et samarbejde mellem Sydslesvigsk Forening og de selvstændige landsorganisationer *uden for* SSF. Den fandt sin endelige afslutning den 28.10.1971 da repræsentanter fra forskellige sydslesvigske organi-

sationer og institutioner indgik en samarbejdsaftale om ”Det sydslesvigske Samråd”.

Det sydslesvigske Samråd (1971)

Til de indledende drøftelser om et nyt samarbejdsorgan forelå der to udkast. Et forslag udarbejdet af Skoleforeningen samt et forslag fra SSF. Sidstnævnte forudså et landsråd med besluttende myndighed over de tilsluttede organisationer. I dette landsråd ønskede SSF, som foreningens formand udtrykte det, at være den første blandt lige. De vigtigste organisationer skulle være repræsenteret med 1 sendemand for hvert påbegyndt antal på 1000 medlemmer, hvilket ville have givet en forsamling på ca. 54 sendemænd med 21 sendemænd til SSF. Forslaget blev afvist af de øvrige organisationer under henvisning til såvel juridiske som moralske bevæggrunde. De andre organisationer var overbeviste om, at gældende foreningsret slet ikke tillod den enkelte organisation generelt og permanent at delegerer ansvaret for egne anliggender til et sådant organ, men de fandt også, at SSF's forestillinger om et landsråd som en slags øverste myndighed for det danske mindretal uden en ægte demokratisk/parlamentarisk forankring nedeftred mod almindelig demokratiforståelse. Frihed, ansvar og retten og pligten til at træffe beslutninger måtte høre sammen også inden for foreningsdemokratiet. Inden for den enkelte forening kunne man ikke praktisere ægte demokrati ved at overlade beslutninger om den pågældende forenings/organisations anliggender til et organ uden for foreningen/organisationen.

Det blev Skoleforeningens forslag, som dannede grundlag for de efterfølgende forhandlinger. Der udkrystalliserede sig snart det synspunkt, at samarbej-

det foruden de såkaldte medlemsbårne organisationer også burde omfatte institutioner med eget budget og egne forhandlingsrelationer til den danske stat, nemlig Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Flensborg Avis samt, at de nationale frisere og de foreninger, der fortsat var tilsluttet SSF, skulle have deres egen repræsentation.

Samarbejdsaftalen om Det sydslesvigske Samråd kom bl.a. til at bero på følgende overordnede principper:

- det skulle være en aftale mellem lige-værdige parter
- Samrådet skulle have til opgave at koordinere de deltagende organisationers og institutioners aktiviteter og danne rammen for drøftelser af spørgsmål, der havde fælles interesse
- Samrådets drøftelser skulle være vejledende for de parter, hvis arbejde berørtes af de enkelte spørgsmål. De enkelte organisationer skulle træffe endelige beslutninger for hver deres arbejdsområde
- Samrådet skulle have en hensigtsmæssig størrelse. Hver organisation/institution skulle nøjes med at udpege 2 repræsentanter.

Med aftalen fra 1971 indledtes en lang fase med et på mange måder frugtbart og nyttigt samarbejde. Dette kom især til at omfatte følgende fælles anliggender:

- drøftelse af diverse overordnede mindretalspolitiske spørgsmål, herunder emner som fælles sprog- og medlemspolitik
- hhv. samordning og drøftelse af aftalepartnernes anlægs- og driftsbudgetter
- fordeling af den fælles bevilling fra landet Slesvig-Holsten
- det danske mindretals kontakt til danske og tyske myndigheder

- gensidig udnyttelse af organisationernes administrative faciliteter.

Samarbejdet foregik dog ikke uden regelmæssige atmosfæriske forstyrrelser. Selv om Sydslesvigsk Forening var medunderskriver af samarbejdsaftalen, blev foreningens repræsentanter ved med at anfægte de bærende principper for aftalen, idet de fortsat forlangte en anderledes sammensætning og et Samråd med besluttende myndighed over organisationerne, altså en slags sydslesvigsk overregering, men fortsat uden en rimelig demokratisk forankring nedefter. Disse vedvarende udspil, som aldrig fik den nødvendige tilslutning fra de øvrige organisationer, kunne naturligvis ikke undgå at belaste samarbejdsklimaet. Det var heller ikke befordrende for det gode samarbejde, at talsmænd for SSF ved jævnligt negative udmeldinger om Samrådets opgaver og arbejde medvirkede til at nedbryde Samrådets omdømme i offentligheden. Hos en del af den dansksindede befolkning i Sydslesvig opstod der efterhånden diffuse eller falske forestillinger om Samrådets rolle og legitimation. På trods af disse samarbejdsproblemer har Samrådet dog igennem en lang årrække i det store og hele løst de koordineringsopgaver, som var forudset i samarbejdsaftalen.

Aftalen holdt i over 30 år. Da et af Samrådet nedsat udvalg i 2001 havde fremsat diverse omfattende ændringsforslag til samarbejdsaftalen, blev de fleste af 1971-aftalens principper fastholdt, men den reviderede aftale fra 2005 indeholdt dog også nogle væsentlige ændringer:

- hver organisation skulle fremover sende 3 repræsentanter til Samrådet (2 valgte samt den administrative leder; sidstnævnte uden stemmeret)
- Samrådets møder skulle være åbne

Samrådets nuværende formand Peter Lynggaard Jacobsen

med spørgetid til eventuelle gæster ved mødets begyndelse

- formandskabet skulle bestå af formanden eller næstformanden for hver af de 5 medlemsbårne foreninger (Dansk Kirke i Sydslesvig, Dansk Skoleforening for Sydslesvig, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Sydslesvigsk Forening og Sydslesvigsk Vælgerforening). De administrative ledere fra de pågældende 5 foreninger skulle efter behov deltage i formandskabets møder. Centralbiblioteket, Sundhedstjenesten og Flensborg Avis skulle vælge én fælles repræsentant til formandskabet
- formandskabet, suppleret med forvaltningscheferne, fik ikke blot bemyndigelse til at forberede og efterbehandle Samrådets møder, men også til at koordinere opgaver af fælles interesse.

I og med at de 5 ovennævnte foreninger blev favoriseret ved sammensætningen af formandskabet, og formandskabet fik mulighed for at gennemføre koordinerende virksomhed på møder, hvor Centralbiblioteket, Sundhedstjenesten og Flensborg Avis er underrepræsenteret, og hvor SSF's tilsluttede foreninger og Friisk Forening ikke er repræsenteret direkte, medførte 2005-aftalen en vis indskrænk-

ning af det i 1971 knæsatte princip om, at de 10 parter omkring samarbejdsaftalen skulle betragtes som ligeværdige.

I de senere år er der sket en drastisk forringelse af samarbejdsklimaet. Uenigheden blandt de såkaldte medlemsbårne organisationer om grundlæggende principper for organisationsstrukturen og om vejene til at nå frem til fælles langsigtede mål er blevet så eklatant, at det kunne tegne på et brud. Efter at samarbejdet i over 30 år var foregået ”på lige fod”, har SSF’s repræsentanter i de senere år forsøgt at udhule dette princip med større intensitet og med mere radikale metoder end tidligere. Hvis ikke Samrådet opbygges og agerer, som SSF vil, - fornemmer andre organisationers repræsentanter i Samrådet, - skal rådet efter SSF’s mening heller ikke spille nogen væsentlig rolle. Det ledende motiv er, - mener SSW, Skoleforeningen og Kirken i henhold til udmeldinger i Flenborg Avis, - at SSF’s rolle og betydning skal øges på bekostning af de andre organisationer.

”SSF stræber efter at indtage en central magtposition i hele mindretallet. Hvad enten det drejer sig om organisationsstrukturen eller om de langsigtede fælles mål, er det, som om vi andre skal bankes på plads af SSF”, siger Samrådets nye formand, Peter Lynggaard Jacobsen (Fl. Avis, den 14. december 2007) De organisationer, der ikke er enige med SSF’s samrådspolitik, søges svækket ved kritisk omtale på KONTAKT-siderne i Flensborg Avis.

SSF’s nyeste forslag til vedtægtsændringer for foreningen (af 2. juli 2008) går i samme retning. Efter forslaget skal foreningens formål bl. a. realiseres ved

”Varetagelse og koordinering af det danske mindretals almene mindretals- og kulturpolitiske interesser,”

samt ved

”Organisation og koordinering af offentlighedsarbejdet om det danske mindretals kulturelle og sociale virke.”

Også over for dette udspil reagerer SSW, Skoleforeningen og kirken med hård kritik. De mener, at formuleringerne er i modstrid med de almene foreningsretslige principper og almindelig demokratiforståelse. De mener, at SSF kan varetage hhv. foreningens og sine medlemmers interesser, men at varetagelsen og koordineringen af *det danske mindretals* interesser kun kan ske på basis af et samarbejde mellem mindretallets forskellige organisationer og institutioner. At det ikke kan være SSF i ensom majestæt, men at det må være mindretallets organisationer i fællesskab, der skal koordinere og varetage mindretallets interesser, og at organisationerne til sådanne formål netop har oprettet Det Sydslesvigske Samråd.

Afsluttende personlige strukturpolitiske betragtninger

Med SSF’s ophør som paraplyorganisation også for Skoleforeningen, SdU og SSW og med oprettelsen af Det sydslesvigske Samråd i 1971 indledtes på trods af SSF’s utilfredshed med de ændrede samarbejdsvilkår en lang periode med et nyttigt og frugtbart samarbejde mellem organisationerne. Hvorfor gav SSF sig aldrig tilfreds med den nye samarbejdsstruktur? Mangt og meget tyder på, at SSF efter udskillelsen af SSW i 1948 aldrig helt har overvundet denne amputation af sit politiske ben. Den tabte status som ”hovedorganisation” i 1971 kom til at virke i samme retning. For at kompensere for tabene har SSF’s ledere – på trods af, at strukturændringerne egentlig pegede i en modsat retning – forsøgt at fremme en udvikling i retning af at placere SSF som *det* samlende folkelige or-

gan og dets generalsekretariat som *det* fælles administrative organ for mindretallet. Disse bestræbelser er blevet force- ret kraftigt i de senere år. I forbindelse hermed er organisationens ledere gang på gang faldet for fristelsen til at over- spille foreningens og sekretariatets rolle på bekostning af de andre organisationer, og har forsøgt at gennemtvinge mindre- talspolitiske resultater, som involverede andre organisationer, og som var i direkte modstrid med disses interesser eller forestillinger.

SSF's betydning som en samlende folkelig forening er aldrig blevet anfæg- tet af de andre organisationer, snarere tværtimod. Det har altid været - og er fortsat - et led i de fleste andre organisa- tioners medlemspolitik, at man anbefaler sine medlemmer også at tegne medlem- skab i SSF, men det sker ud fra moralske motiver, og det har ingen foreningsretli- ge konsekvenser. En sådan SSF-venlig politik fra andre organisationers side for- lener ikke SSF med noget mandat til at blande sig i de andre selvstændige orga- nisationers anliggender, til at handle på deres vegne eller til at repræsentere dem over for andre, herunder over for danske og tyske myndigheder.

Det ligger i sagens natur, at der kan fremføres en række argumenter for, at alt dansk arbejde i Sydslesvig burde samles i en central organisation med en fælles ansvarlig ledelse. Mellem år og dag er der da også blevet fremlagt forskellige organisationsmodeller, der pegede i en sådan retning. Det mest vidtgående for- slag gik ind for organisatorisk at placere mindretallet i den offentlige sektor som en "Körperschaft des öffentlichen Rechts". Efter alt at dømme er "Körper- schaft"-tanken fra begyndelsen af ble- vet betragtet som urealistisk og muligvis også som uønsket. Den har i hvert fald

hverken dengang eller siden været gen- stand for en egentlig debat inden for mindretallet endsige givet anledning til en analyse af fordele og ulemper eller til en undersøgelse af, hvorvidt de formelle forudsætninger for at få godkendt model- len overhovedet kunne opfyldes.

En anden ide gik ud på, at de forhånd- enværende organisationer skulle bibeholdes, men suppleres med et overordnet sydslesvigsk parlament. Forslag herom blev eksempelvis fremsat af Franz Win- gender i samråd med SSF's formand, Niels Bøgh Andersen, i 1964, og i afledt form af Rolf Lehfeldt i 1996. Parla- mentstanken beror tilsyneladende på en forestilling om, at man for det danske mindretal kan skabe et eget parlament, en egen regering og en egen voldgiftsin- stans, der så at sige står over foreninger- ne. Sådanne frit i luften svævende orga- ner kendes imidlertid ikke i det tyske retssystem (og formodentlig heller ikke i det danske). Intet af disse forslag inde- holdt da også en realistisk anvisning på, hvorledes de eksisterende foreningers ansvars- og kompetenceområder eller dele heraf kunne overdrages til et fælles parlament og en fælles regering. Efter alt at dømme vil det danske mindretal i Sydslesvig også i mange år fremover være anvist på at holde sig til *foreningen* som den eneste relevante organisations- model. Hvis det ligger i det danske min- dretals interesse, at så mange arbejdsgre- ne og aktiviteter som overhovedet muligt samles under en fælles ansvarlig ledelse, og hvis en sådan løsning skal komme i stand på grundlag af forsvarlige demo- kratiske principper, er der formodentlig kun én vej at gå, nemlig den, at alle de eksisterende danske foreninger, der kan komme i betragtning, opgiver deres selv- stændighed og slutter sig sammen (fusio- nerer) i én fælles forening. Imidlertid vil

selv den størst tænkelige forening ikke kunne rumme alle aktiviteter. Lovgivningen udelukker, at SSW og formodentlig også kirken kan blive omfattet af en fusion. Der vil med andre ord også efter en sådan omfattende fusion fortsat være brug for et samarbejdsorgan, der kan sikre en koordinering af de fortsat eksisterende, selvstændige organisationers aktiviteter.

Men vil centraliseringsvejen være den rette vej at gå? Der kan formodentlig findes mindst lige så mange gode argumenter for, at den for tiden praktiserede differentierede sydslesvigske organisationsmodel bibeholdes. Foreningsstrukturen blev lagt i begyndelsen af 1920'erne, og den kan alene af retslige grunde ikke bare ændres ved et par pennestrøg. Men sagen handler ikke kun om jura. Den handler også om historisk udvikling, og den handler først og fremmest om en befolkningsdels livsbetingelser. Det måske vægtigste argument for at fastholde den nuværende organisationsmodel turde være, at det sydslesvigske foreningslandskab med dets medlemmer - på trods af iboende og selvskabte fejl og problemer - er et organisk vokset, levende og velfungerende hele. Siden 1920 har det danske mindretal trinvis opbygget sit eget kulturlandskab. De enkelte specialorganisationer har hver for sig udviklet et velfungerende foreningsdemokrati og den nødvendige faglige kompetence, og de har gennemgående været i stand til at reagere forsvarligt på skiftende tiders udfordringer. Sydslesvigsk Forenings argumenter for

Wiebke Körner-Hansens portræt af Niels Bøgh Andersen

at hidføre strukturændringer kan ikke være en tilstrækkelig begrundelse for, at et velfungerende mindretalsarbejde skal presses ind i en ny organisatorisk skabelon. (Det er i den henseende betegnende og måske noget af en trøst, at Samrådets aktuelle samarbejdskrise ikke på nogen måde synes at have smittet af på foreningernes basisarbejde. Det forholder sig snarere således, at den evigt tilbagevendende strid om organisationsstrukturen kun interesserer et meget begrænset udsnit af den danske befolkningsdel i Sydslesvig.) Den decentrale model med foreningernes mangfoldighed udgør netop mindretallets styrke. Mangfoldighe-

den fremmer nærdemokratiet og det folkelige engagement, og den bidrager til, at opgaverne og ansvaret fordeles på flere skuldre. Den tænkte løsning med kun én forening ville i øvrigt efter al sandsynlighed indebære, at alle, der ville være ansat som lønnede medarbejdere i den pågældende forening, ikke samtidig vil kunne være indehaver af et politisk mandat i foreningen. Det ville betyde at, de relativt mange lærere, pædagoger m.fl. som har været parate til at varetage opgaver i det frivillige, folkelige arbejde i form af politiske mandater såsom bestyrelsesposter m.v. ikke længere ville stå til rådighed til sådanne opgaver. (Et tilsvarende inhabilitetsproblem ville sikkert opstå, hvis Samrådet blev udstyret med besluttende myndighed).

Vigtige opgaver for Samrådet

Det turde være indlysende, at der for en hvilken som helst organisationsmodel vil kunne opregnes iboende fordele og ulemper. En af Samrådets vigtigste opgaver må derfor bestå i at modarbejde de farer og ulemper, der kan være knyttet til den eksisterende decentrale sydslesvigske organisationsmodel. Jo mere mindretallet er opdelt i selvstændige organisationer og arbejdsgrupper, jo mere er det ønskeligt og nødvendigt, at alle aktører har en fælles vilje til et solidarisk samarbejde med hensyn til de overordnede fælles mål og opgaver og med hensyn til en fælles mindretalspolitisk kurs. Gensidig solidaritet forudsætter imidlertid gensidig tillid og respekt. Den vedvarende, ørkesløse strid om organisationsstrukturen har på alle måder været kontraproduktiv.

Det danske mindretal i Sydslesvig er ifølge sine organisationers selvforståelse et nationalt mindretal. For at kunne fremstå som en helhed og som et folkeligt

fællesskab, er det af afgørende betydning, at mindretallets organisationer finder hinanden i et permanent konstruktivt samarbejde om de overordnede mål og strategier for et dansk sprog- og kulturarbejde i Sydslesvig samt om den rette politiske kurs med henblik på at opnå lige udfoldelsesmuligheder for flertal og mindretal i det omgivende samfund. Alle "tænkere", som nærer positiv interesse for det danske mindretal, bør til hver en tid være velkomne til at fremlægge deres visioner om og forslag til en fremtidig kurs, hvad enten tankerne kommer fra tænketanke, tænkefabrikker, eller enkeltpersoner. Det sydslesvigske Samråd vil være den rette adressat for sådanne udspil; men initiativer af den art fritager ikke Samrådet fra pligten til permanent selv at beskæftige sig med koordineringsopgaver med hensyn til den eksistentielle, indholdsmæssige side af arbejdet. Denne opgave kan ikke uddelegeres til andre. Indholdssiden er så relevant og grundlæggende, at også Samrådets bagland og eventuelle andre interesserede - alt efter emnernes karakter - gennem bredere debatter bør inddrages i behandlingen.

Den vedvarende strid om organisationsstrukturen har ikke kun skabt mistillid mellem organisationerne, den har også blokeret for det nødvendige samarbejde om arbejdets indhold. Alle de i Samrådet repræsenterede organisationer og institutioner må nu lægge denne strid bag sig og finde sammen i et konstruktivt samarbejde. Hvis alle parter erkender og respekterer, at samarbejdet må bygge på princippet om ligeværd, vil der være skabt et godt grundlag for at udvikle et tillidsfuldt samarbejdsklima og for at nå frem til konkrete samarbejdsresultater.

Af dagbogen

Et udpluk af begivenheder indtil den 30. september 2008

2007

4. oktober

KiKas (Kinderkanal) børnenyheder "Logo" tager til Bredsted Danske Skole for at lave et indslag om eleverne, der kæmper for at bevare deres skole som den er. TV-holdet bag udsendelsen optager en paneldiskussion med elever og Skoleforeningens næstformand, Per Gildberg.

4. oktober

På det ordinære fællesrådsmøde i Læk vedtager fællesrådet en ny timefordelingsplan for fagene dansk og tysk i grundskolen. Fællesrådet bliver orienteret om Skoleforeningens store efterslæb på vedligeholdelsesområdet og planer om at samle førskolebørnene i Slesvig på Hiort Lorenzen-Skolen. Det sidste åbner

også mulighed for at oprette vuggestuepladser ved børnehaverne i Slesvig.

Elever, forældre og lærere fra Bredsted Danske Skole deler informationsmateriale ud om Bredsted Danske Skoles rolle i den ny skolestruktur.

9. oktober

På et debatmøde på Bredsted Danske Skole mødes Skoleforeningens styrelse med skolens forældre, elever og ansatte. Alle parter fremfører deres synspunkter, uden at man kommer nærmere en enighed om Bredsted Danske Skoles fremtidige rolle i skolesystemet.

12. oktober

Alle skoler i Sydslesvig holder motionsdag. Mange steder deltager de ældste børn fra børnehaverne.

Optagelser til børneprogrammet "Logo", Bredsted

Debatmøde på Bredsted Danske Skole den 9. oktober

23. oktober

Sammen med 23 kommuner i Slesvig-Holsten deltager Skoleforeningen med fire projekter i en energi-olympiade.

24. oktober

Undervisningsministeriet i Danmark bevilger 630.000 kr. som en særbevilling til Grænseforeningen. Pengene skal bruges

Hyggelæsning på Jens Jessen-Skolen

Åbent hus i Jernalderbyen i Lyksborg

til projektet "Porten til Danmark" på Rødding Højskole. Her vil 40 unge sydslesvigere få tilbudt et ophold, hvor de kan få styrket deres danske sprog og lære om uddannelses- og arbejdsmarkedet i Danmark.

31. oktober

Styrelsen tager beslutning om Bredsted Danske Skole. Fremover bliver eleverne på Bredsted Danske Skole til og med 8. klassetrin. Derefter fortsætter de enten på Husum Danske Skole eller på A. P. Møller Skolen i Slesvig.

13. november

Skolekonsulent Olaf Runz og rektor Jørgen Kühl orienterer Samrådet om den nye gymnasiestruktur, der skal træde i kraft i sommeren 2008. Herefter vil de nye profilgymnasier erstatte alle valggymnasier i delstaten Slesvig-Holsten.

29. november

Slesvig-Ligaens kasserer, Jens Hønholt, overrækker 114.000 kr. til Vestermølle

Danske Skole. Ligaen har gennem en årrække indsamlet det store beløb, der skal gå til renovering af børnehaven.

30. november

Jens Jessen-Skolen i Flensborg holder to læsedage. Elever fra alle klassetrin kan vælge mellem 15 forskellige emnegrupper som fx sport, barndommen, heste eller anden verdenskrig. Derefter gælder det om at læse så meget som muligt i løbet af de to dage.

13. december

Kunstneren Søren Schaarup installerer et kunstværk ved Sønder Brarup Danske Skole. Kunstværket er en skulpturpark bestående af bearbejdede kampesten, brolægning og beplantning.

2008

1. januar

Skoleforeningens styrelse vedtager at ændre støttereglerne for efterskoleop-

Jan Philip Roth modtager Petra og Hermann Tychsens legat

hold i Danmark og på Ladelund Ungdomsskole. Fremover ligestilles reglerne med de regler, der gælder i Danmark. Elever i Sydslesvig kan herefter få det samme i støtte til et efterskoleophold, som en elev i Danmark kan opnå.

23. januar

Undervisningsministeriet i Kiel godkender Skoleforeningens nye fællesskolestruktur. Skolestrukturen ved Skoleforeningen er derfor fremover: grundskole fra 1. til 4. klassetrin, fællesskole fra 5. til 10. klassetrin og gymnasial overbygning fra 11. til 13. årgang.

27. januar

Der afholdes audition til musicalen "Snedronningen". Musicalen er Skoleforeningens bidrag til mindretallets kulturuge, og uddrag af musicalen skal vises til indvielsen af A. P. Møller Skolen.

28. januar

Det nedbrændte langhus i Jernalderbyen

i Lyksborg er blevet genopbygget og der holdes rejsegilde.

29. januar

Elever fra Duborg-Skolen medvirker ved midenhøjtideligheden for de forbrydelser, nazisterne begik før og under anden verdenskrig. Højtideligheden finder sted ved mindesmærket "Harreslev Bane-gård".

30. januar

Oksevejens Skole i Flensborg modtager sit tredje grønne flag fra Friluftsrådet.

13. februar

Formanden for Grænseforeningen i Sønderborg, Ivan Skjoldager, overrækker Jens Jessens pris til Anna Molter, der er elev på Gustav Johannsen-Skolen i Flensborg. Prisen gives hvert år til en elev, der har vist særlig interesse for fagene dansk og historie og samtidig været en god kammerat.

*A. P. Møller
Skolen
i Slesvig*

22. februar

Petra og Hermann Tychsens legat, der hvert år tildeles et trofast feriebar, går i år til Jan Philip Roth. Han har i ti år været feriebar hos ægteparret Brian og Lone Christiansen, og der har udviklet sig et tæt venskab mellem den danske og den sydslesvigske familie. Jan Philip er elev på Cornelius Hansen-Skolen i Flensborg.

25. februar

Omkring 30 elever fra 6 skoler deltager i projektet ”sydslesvigske elever på et 14-dages gæsteophold på danske efterskoler”. Projektet er blevet til i et samarbejde mellem Grænseforeningen, Efterskoleforeningen og Skoleforeningen.

28. februar

Fællesrådsmøde på Oksevejens Skole.

1.-2. marts

Åbent hus på A. P. Møller Skolen i Slesvig. Interesserede kan se nærmere på

skolen. 12 kommende elever, rektor Jørgen Kühl, vicerector Flemming Rasmussen og afdelingsleder Klaus Pløen viser rundt. I løbet af to gange fire timer tager 4500 nysgerrige imod tilbuddet om en rundvisning.

5. marts

270 elever fra 16 skoler mødes til det årlige korstævne i Harreslev. Korleder Niels Rahbech fra Silkeborg instruerer deltagerne i sange fra Sebastians musical ”Jernbyrd”. Korstævnet slutter med en åben prøve, hvor forældre og interesserede kan komme og høre på.

Korstævne i Harreslev

15. marts

Duborg-Skolen indleder et udvekslingsprogram med en partnerskole i USA. I februar besøgte 8 elever fra Duborg-Skolen McDowell High School i Marion. I disse dage er 12 amerikanske elever på genvisit i Flensborg.

16. marts

Elever fra Kaj Munk-Skolen i Kappel opfører en musical om påsken. Teksterne er skrevet af Kappels præst, Randi Korsgaard.

10. april

Undervisningsminister Ute Erdsiek-Rave besøger Sydslesvig og Dansk Skoleforening. Sammen med repræsentanter fra SSW får hun en rundvisning på A. P. Møller Skolen i Slesvig. På det efterfølgende møde bliver undervisningsministeren informeret om den nye skolestruktur og samarbejdet mellem børnehaver og skoler.

19. april

Indvielse af det nyopførte langhus i Jernalderbyen i Lyksborg.

1. maj

Inden den 1. maj skal der vælges nye samarbejdsråd ved alle skoler, og der skal vælges nye fællesrådsrepræsentanter i alle skolekredse.

5. maj

Voksenundervisningens formand, Erik Jensen, og sekretær, Signe Andersen, var gæster på samrådsmødet for at fortælle om voksenundervisningens trængte økonomi. Der er stor efterspørgsel efter især dansk kurser. Men jo flere kurser der oprettes, desto dyrere bliver det for voksenundervisningen. Samrådet opfordrede voksenundervisningen til nytænkning inden for de givne økonomiske rammer.

5. maj

Forældre fra Vestejdersteds Danske Skole i Garding henvender sig til Skoleforeningens styrelse og beder om, at deres børn flyttes til Uffe-Skolen i Tønning.

17. maj

Læk Danske Skole holder indvielsesfest, efterfulgt af et åbent-hus-arrangement.

17. maj

Bredsted Danske Skole holder sin 60-års jubilæumsfest.

19. maj

Samtlige børnehavedere i Sydslesvig er inviteret til en sammenkomst på Generalkonsulatet i Flensborg.

"I er en uundværlig del af det danske arbejde i Sydslesvig. Ja, i bogstaveligste forstand en grundlæggende del," sagde generalkonsul Henrik Becker-Christensen i sin tale til lederne.

22. maj

Styrelsen beslutter at lukke Vestejdersteds Danske Skole i Garding. Inden beslutningen træffes har der været ført samtaler med forældre, foreninger og personale i og omkring skolen.

28. maj

Garding Børnehaves fremtid drøftes på et møde mellem de lokale foreninger og institutioner eller Skoleforeningen.

30. maj

Der holdes en lille festlighed i Engelsby Børnegrave i Flensborg. Grunden er, at børnehaven er blevet udvidet med et rum, der kan bruges som soverum til vuggestuebørnene og til motorik-træning.

31. maj

Husum Danske Skole fejrer sin 60-års fødselsdag.

12. juni

Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave fylder 80 år.

16. juni

Styrelsen beslutter at udsætte en lukning af Garding Børnehave.

18. juni

På Flensborg stadion gennemføres finalstævnet i atletik for alle skoler.

20. juni

172 elever slutter deres skolegang på Duborg-Skolen med en studentereksamen. Det er den største studenterårgang fra en enkelt skole i hele Slesvig-Holsten.

20. juni

Satrup Danske Skole holder sommerfest og fejrer sit 60-års jubilæum.

21. juni

På lejrskolehjemmet Vesterleds årsmøde fremlægges planerne for en mulig ny hovedbygning.

28. juni

Fjordvejens Børnehave i Mørvig fejrer sin 40-års fødselsdag.

30. juni

Det sidste hold realister tager deres eksamen fra Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig. Fremover fortsætter alle elever på A. P. Møller Skolen efter 6. klasse.

6.-8. juni

Årsmøde i Sydslesvig.

18. juli

Efter et to-årigt forhandlingsforløb kan forhandlingsfællesskabet og Skoleforeningen underskrive en ny overenskomst.

1. september

A. P. Møller Skolen i Slesvig overdrages til Skoleforeningen af Mærsk McKinney Møller og indvies af HM Dronning Margrethe den anden.

1. september

Det nye skoleår begynder og disse fire flensborgske skoler starter en ny tilværelse som fællesskoler: Cornelius Hansen-Skolen, Duborg-Skolen, Gustav Johansen-Skolen og Jens Jessen-Skolen.

10. september

Boldstævne for 240 elever fra Flensborg amt på Harreslev Danske Skole.

11. september

Den 7. dansk-tyske skoleidrætsdag finder sted på Åbenrå Stadion.

16. september

Det årlige komitemøde for Sydslesvigske Børns Ferierejser holdes på Mikkelberg. Formanden for komiteen, Ulla Bay, orienterer om årets gang, herunder om et forsøg på at hverve nye feriefamilier ved at udsende en brochure til samtlige forældre ved friskoler i Danmark.

23. september

DGI's Verdenshold gennemførte en tre timer lang workshop for elever på A. P. Møller Skolen. Workshoppen var en gave til A. P. Møller Skolen fra Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger.

28. september

Efterskolernes dag. Ladelund Ungdomsskole holder åbent hus.

*Alle børnehavedere i Sydslesvig er
inviteret til en sammenkomst på
Generalkonsulatet*

Nye ledere

viceskoleinspektør
Hanne Jensen Prühs,
Cornelius Hansen-
Skolen

vicerektor/
ledende inspektør
John Grube Læsøe,
Duborg-Skolen

afdelingsleder for
fællesskolen
Kim Kragholm
Olesen,
Duborg-Skolen

viceskoleinspektør
Kjeld Marc Bonato,
Gustav Johannsen-
Skolen

viceskoleinspektør
Hans Kristian
Jensen,
Jørgensby-Skolen

skoleinspektør
Eberhard Henrik
von Oettingen,
Jørgensby-Skolen

skoleinspektør
Gertrud Karstoft,
Hanved Danske
Skole

skoleinspektør
Helga Light Braun,
Gottorp-Skolen

børnehaveleder
Katrin Schumacher,
Jørgensby
Børnehave

børnehaveleder
Silvia Sachs,
Mårkær Børnehave

børnehaveleder
Gitte Hansen
Christiansen,
Bramstedlund
Børnehave

børnehaveleder
Kim Tychsen
Petersen,
Nibøl Børnehave

25-års jubilæum

01.02.08	overlærer Jens Hansen, Kobbermølle Danske Skole
22.02.08	overlærer Niels-Peter Petersen, Cornelius Hansen-Skolen
01.03.08	overlærer Frank Muusmann Lassen, Christian Paulsen-Skolen
11.04.08	receptionsmedarbejder Karin Kjær Henriksen, Centraladministrationen
16.05.08	rengøringsassistent Anna-Catharina Schröter, Harreslev Danske Skole
01.08.08	overlærer Grethe Møller Andersen, Duborg-Skolen
01.08.08	lektor Ole Riis Andresen, A. P. Møller Skolen
01.08.08	overlærer Henrik Breum, Duborg-Skolen
01.08.08	overlærer Anke Dethlefsen-Schulze, Jens Jessen-Skolen
01.08.08	lektor Erik Fredens, A. P. Møller Skolen
01.08.08	overlærer Herdis Halvas-Nielsen, Duborg-Skolen
01.08.08	lektor Lars Zachø Jørgensen, Duborg-Skolen
01.08.08	overlærer Elly Kristensen, Hans Helgesen-Skolen
01.08.08	overlærer Inge Nielsen, Jes Kruse-Skolen
01.08.08	skoleinspektør Knud Ramm-Mikkelsen, Cornelius Hansen-Skolen
01.08.08	overlærer Henrik Søndergaard, A. P. Møller Skolen
01.08.08	lektor Arne Sørensen, Duborg-Skolen
01.09.08	skolesekretær Gesa Erhardsen, Bredsted Danske Skole
01.09.08	overlærer Torsten Ottens-Harck, Harreslev Danske Skole
06.09.08	børnehavemedhjælper Randi Skytte, Gottorp-Skolens Børnhave
15.10.08	børnehavemedhjælper Viola Christiansen, Skt. Hans-Børnehaven
01.11.08	overlærer Kirsten Wellhausen Iversen, Ejderskolen
01.12.08	overlærer Annemette Anker Jakobsen, Lyksborg Danske Skole
01.12.08	overlærer Ellen Petersen, Vanderup Danske Skole
15.12.08	børnehavemedhjælper Inge Moritz, Hiort Lorenzen-Skolens Børnhave

40-års jubilæum

01.07.08	skoleinspektør Joachim Martin, Ejderskolen
01.07.08	børnehavemedhjælper Christel Neelssen, Gottorp-Skolens Børnhave
01.08.08	overlærer Lis Andersen, Bredsted Danske Skole
01.08.08	børnehaveleder Elke Breiter, Egernførde Børnhave
01.08.08	overlærer Ruth Martin, Ejderskolen

Pensionister

31.12.07	overlærer Georg Buhl
31.12.07	børnehaveleder Dorit Matlok
31.12.07	børnehavemedhjælper Waltraut Schröder
31.12.07	rengøringsassistent Heike Demuth
31.01.08	overlærer Jytte Callesen
31.01.08	børnehaveleder Birgit Christiansen
31.01.08	ledende skolepsykolog Günter Gosch
31.01.08	viceskoleinspektør Karen Merete Rieks-Pedersen
29.02.08	pedel Jürgen Helmer
29.02.08	børnehaveleder Marianne Huy
29.02.08	børnehavemedhjælper Inge Lise Jonigkeit
29.02.08	børnehaveassistent Merete Winkler
31.03.08	børnehaveassistent Ingrid Kohn
31.03.08	børnehavemedhjælper Johanna Mühlmann
31.07.08	kursuslærer Kirsten Jensen
31.07.08	overlærer Benny Lorenzen
31.07.08	rengøringsassistent John Nielsen
20.08.08	skolesekretær Inge Bennör-Maether
31.08.08	skoleinspektør Gerhard Bethge
31.08.08	rengøringsassistent Lilli Burmester
31.08.08	overlærer Kirsten Hansen Christensen
31.08.08	overlærer Jytte Christoffersen
31.08.08	lektor Rudolf Föh
31.08.08	overlærer Birgitte Gjerløv-Christensen
31.08.08	rengøringsassistent Petra Hansen
31.08.08	børnehaveassistent Brigitte Höllmer
31.08.08	overlærer Per Houlberg
31.08.08	lektor Maike Lohse
31.08.08	lektor Jørgen Milert Møller
31.08.08	viceskoleinspektør Wolfgang Schönbeck
30.09.08	børnehaveleder Elke Breiter
30.09.08	overlærer Ragna Sahl Gano
30.09.08	viceskoleinspektør Jane Lerche Møller Olesen
30.09.08	overlærer Lene Pasenau
30.09.08	lektor Gunnar Rasch
30.09.08	ledende inspektør Lars Weitemeyer
31.10.08	gymnasieoverlærer Kjeld Beck
31.10.08	gymnasieoverlærer Ruth Beck
31.10.08	overlærer Birgitte Pontoppidan Föh
31.10.08	børnehaveassistent Inge Søgaard Hauck
31.11.08	overlærer Erik Finn Sjøstrøm
31.10.08	overlærer Aase Winberg
30.11.08	overlærer Knud Møller Kristensen
30.11.08	rengøringsassistent Inge Scheunemann

Venner, vi mistede

- * 23. oktober 1944 **Fhv. børnehavemedhjælper Inge Michaelsen**
† 14. november 2007 Inge Michaelsen var fra november 1970 til december 1997 ansat ved Frederiksstad Børnehave. Siden januar 1998 og frem til sin pensionering i april 2007 gjorde Inge Michaelsen tjeneste ved Drage Børnehave.
- * 5. december 1931 **Pens. overlærer Ernst Vollertsen**
† 2. januar 2008 Ernst Vollertsen blev i juni 1955 ansat ved skolen i Husum, i 1960 overtog han stillingen som skoleleder ved skolen i Mårkær og fra 1961 i Sønder Brarup. Fra 1970 var Ernst Vollertsen ansat som overlærer ved Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i juli 1992.
- * 1. juni 1921 **Pens. overlærer Holger Jes Terkelsen**
† 10. januar 2008 Holger Jes Terkelsen blev i april 1948 ansat ved skolen i Lyksborggade i Flensborg, den nuværende Jørgensby-Skolen, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i juli 1988.
- * 5. juni 1926 **Pens. skoleinspektør Ernst August Meyer**
† 8. marts 2008 Ernst August Meyer blev ansat ved den danske skole i Vesby i 1952. I april 1954 blev Ernst August Meyer udnævnt til leder af Medelby Danske Skole, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i august 1989.
- * 21. juli 1919 **Pens. overlærer Mathilde Dobrzinski**
† 10. marts 2008 Mathilde Dobrzinski blev i april 1952 ansat ved den danske skole i Vesterland, hvor hun gjorde tjeneste som lærer indtil april 1974. Fra maj 1974 og frem til sin pensionering i december 1979 var Mathilde Dobrzinski ansat på skolen som skolesekretær.

- * 5. marts 1921
† 18. marts 2008
- Pens. gymnasieoverlærer Poul Terkelsen Svensson**
Poul Terkelsen Svensson blev i april 1949 ansat ved Du-borg-Skolen i Flensborg, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i september 1978.
- * 27. januar 1937
† 23. marts 2008
- Fhv. kontorassistent Hella Jansen**
Hella Jansen var ansat i receptionen ved Skoleforeningens administration fra 1979 og indtil sin pensionering i januar 1997.
- * 13. august 1932
† 26. august 2008
- Pens. overlærer Grete Mikkelsen**
Grete Mikkelsen blev i juni 1958 ansat som lærer ved skolerne i Hørnum og Vesterland. Fra august 1969 til august 1972 var Grete Mikkelsen ansat ved Husum Danske Skole. Herefter gjorde hun tjeneste ved Læk Danske Skole indtil sin pensionering i februar 1989.
- * 7. september 1947
† 1. oktober 2008
- Overlærer Thomas Hartung**
Thomas Hartung var siden august 2000 ansat som lærer ved Jernved Danske Skole.
- * 11. december 1956
† 22. oktober 2008
- Pedelmedhjælper Anni Fillmer**
Anni Fillmer blev i januar 1981 ansat som skolebuschauffør. Siden juli 2003 har hun været ansat som pedelmedhjælper ved Jes Kruse-Skolen, Borreby Børnehave og Egernførde Børnehave
- * 7. april 1940
† 31. oktober 2008
- Fhv. rengøringsassistent Erika Petersen**
Erika Petersen blev i maj 1966 ansat ved Læk Danske Skole, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i marts 2001.
- * 25. februar 1940
† november 2008
- Fhv. børnehavemedhjælper Annemarie Wicke**
Annemarie Wicke blev i oktober 1972 ansat ved Store Vi Børnehave, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i april 2000.

Center for Undervisningsmidler

ved dets leder, skolekonsulent Claus Fischer

Center for Undervisningsmidler i Sydslesvig er medlem af "Foreningen af centre for undervisningsmidler". Foreningens formål er: at varetage centrenes interesser, at udvikle centrene som pædagogiske udviklings-, resource- og kompetencecentre og at udveksle erfaringer og viden dele

På CfU er udlånssamlingen en af kerneydelserne.

Formålet med udlånssamlingen er, at den skal være et supplement til den enkelte børnehaver eller skoles egen samling og den skal give en faglig og pædagogisk mulighed for nytænkning og udvikling af læring for børnehaver og skoler. Formålet er tillige at udvikle, udfordre og understøtte børnehaver og skolars planlægning og brug af undervisningsmidler.

Web- og papirkatalog

Cfu's udlånssamling til børnehaver og skoler består af mange forskellige typer materialer. Alle materialer kan søges via et web-baseret søgesystem, som man kan få adgang til via CfU's hjemmeside: www.cfu-sydslesvig.de

Web-adgangen til udlånssamlingen udvikles løbende i samarbejde med de 15 CfU'er i Danmark. Nye funktioner udvikles ud fra tilskyndelser fra CfU's per-

sonale i udlånssamlingerne og tilskyndelser fra de mange brugere i såvel Danmark som Sydslesvig.

I "gamle dage" havde CfU et papirkatalog over udlånssamlingen. I 2008 har vi besluttet at supplere web-basen med et papirkatalog, der giver en kort oversigt over alle materialer i udlånssamlingen. Ud fra papirkataloget kan man læse mere om materialerne og bestille dem på web-siden eller ringe til CfU og få yderligere rådgivning/bestille materialerne.

CfU's hjemmeside

I 2008 har vi for alvor fået udviklet hjemmesiden, således at CfU's samlinger er blevet endnu mere synlige. Det er også blevet nemmere at finde de mange gode materialer, der er i CfU's samlinger. Fx bliver alle nye materialer til udlånssamlingen, den pædagogiske/psykologiske samling, børnehavesamlingen og dele af infosamlingen præsenteret på hjemmesiden med bogforsider eller fotografier af fx emnekasser. Ved at klikke på bil-

lederne får man automatisk adgang til reserverings-/bookingsystemet, der gives en nærmere beskrivelse af materialerne, og de kan reserveres/bookes online.

Kørselsordningen

En meget vigtig del af CfU's service er transporten af materialer fra vore samlinger til og fra børnehaver og skoler. Kørslen er organiseret således, at alle skoler og børnehaver kan få bragt/hentet materialer fra CfU og Skoleforeningens indkøbskontor en gang om ugen.

I 2008 har CfU fået en ny og større varebil med forbedret udstyr. Samtidig er rufterne blevet gennemgået, og der er foretaget justeringer af hensyn til ændringerne i skolestrukturen.

Skolebibliotekerne

Duborg-Skolen har i 2008 gennemført en gigantisk opgave med at beholdningsre-

gistrere skolens taskebøger i skolebibliotekssystemet. Alle danske skoler i Sydslesvig bruger nu det fælles skolebibliotekssystem til udlån af både undervisningsmaterialer og materialer til fritidshjemlån.

A. P. Møller Skolens skolebibliotek er blevet startet i 2008. Mange forskellige afdelinger og ansatte i Skoleforeningen har medvirket ved udvælgelse, bestilling, registrering og opsætning af samlingen. Skolebibliotekarerne er i 2008 blevet præsenteret for årets børnelitteratur ved journalist Steffen Larsen, en forfatterlæsning med Daniel Zimakoff og et foredrag om læring og computerspil i undervisningen med Hans Henrik Knoop. I 2008 har 20 lærere gennemført grunduddannelsen til skolebibliotekar. Alle skoler har nu uddannede skolebibliotekarere.

CfU har i 2008 sammen med Dansk Centralbibliotek gennemført bog-quizen

Nyuddannede skolebibliotekarere

”Smart, parat, svar” for forskellige klasser. I foråret har CfU i samarbejde med skolebibliotekerne gennemført et arrangement med forfatteren Charlotte Blay for alle 4. klasser ved vore skoler.

Personale

Personalet på CfU har været på besøg hos kollegerne ved CfU i Aabenraa. Besøget omfattede en rundvisning og information om de mange forskellige arbejds-

opgaver, der løses på et CfU med 65 ansatte.

Personalet på CfU har i 2008 fulgt kurser i Office-programmer, brandslukning, førstehjælp og et nyt mail- og konferencesystem.

Den 31.07.08 stoppede Kirsten Futtrup som faglig medarbejder i faget musik. Tak til Kirsten Futtrup for godt samarbejde. Kirsten Futtrups efterfølger er Ture Pejtersen fra Cornelius Hansen-Skolen.

*Forfatter-
læsning
med
Charlotte
Blay*

Jaruplund Højskole

ved forstander
Dieter Paul Küssner

Jaruplund Højskoles kurser tog også i 2008 udgangspunkt i det dansk-tyske grænselands berigende kulturmøder. Især det danske mindretal og dets virke i Danmarks forhave, Sydslesvig, har dannet baggrund for Jaruplund Højskoles omfattende kursustilbud. Netop placeringen i et grænseland giver mulighed for udsyn og indsigt i andre kulturelle og nationale fællesskaber. På Jaruplund Højskole holder vi både forbindelsen til Danmark og Norden og til den tyske og frisiske nabo.

Grænselandet blev i årets løb formidlet ved foredrag og ekskursioner – i bus, til fods og på cykel. Frisernes kyster og øer med sort sol eller vadehavssejls hørte til i programmet; mens vores tyske nabo blev præsenteret i kurser med ophold i Berlin, Wismar, Dresden og Ruhrområdet. Vi formidlede også et møde med det sorbiske mindretal i Bautzen i Sachsen. Den nordiske forbindelse blev som vanligt opretholdt ved rejser til Færøerne og Grønland. Som noget nyt gennemførte vi desuden et rejsekursus til den gamle kronkoloni, Dansk Vestindien, med de stærke bånd til Flensborg.

Højskolens lange kursus for yngre kursister har udviklet sig til et internationalt kulturmøde for unge fra Danmark med studerende fra store dele af Europa. Overskriften for kurset er ”kulturmøder og dialog med særlig vægt lagt på mindretalsspørgsmål”. Grænselandets unikke flerkulturelle rum giver de unge kursister erfaringer med både kulturmødet, men især kendskab til det nødvendige respektfulde og ligeværdige samspil mellem flertalsbefolkninger og mindretal. Erfaringerne fra samarbejdet med Grænseforeningen, Højskolen Østersøen, det tyske og frisiske mindretal samt det danske mindretal med Cultures in Dialogue, har givet vores vinterskole et perspektiv, der giver vore unge indsigt og viden på baggrund af grænselandets mellemfolkelige erfaringer.

For at være nyttig i formidlingen af dansk sprog og kultur, har højskolen i snart en halv snes år tilbudt ugekurser i dansk sprog og kultur, der fortrinsvis har været tilpasset forældre med børn i mindretallets børnehaver og skoler. Kurserne tilbydes med forskellig sværhedsgrad; og som noget nyt tilbyder højsko-

len i skolernes efterårsferie et familiekursus "God dag Sydslesvig", hvor forældre og børn fra Sydslesvig kan bruge sprogfærdighederne aktivt, suppleret med dansk kulturhistorie og fremstilling af mindretallets historie og aktuelle ståsted.

Lægger man dertil utallige gæster og besøgende, ekstern kursusvirksomhed og udlejning, så er højskolen ved at sprænge rammerne, der lokalemæssigt blev til for et halvt århundrede siden med et langt lavere aktivitetsniveau. Det er derfor bydende nødvendigt, at højskolens rammer får et løft, så det aktuelle tilbud, der både tilgodeser sydslesvigske behov, men især fastholder forbindelsen mellem Danmark

og Sydslesvig, får rimelige arbejdsbetinger.

Sammen med Dansk Skoleforening og bestyrelsen arbejder vi derfor for at frigøre midler fra tysk side, der kan omsættes i modernisering af højskolen. Vore tyske naboinstitutioner har de senere år fået tilsvarende tilskud, så deres rammer fremtræder tidssvarende og funktionelle. Vi kan ikke forvente fuld dækning af byggeomkostningerne, men håber, at der kan rejses midler fra anden side, så højskolens opgave som formidler af dansk sprog og kultur i grænselandet fortsat kan udfolde sig i tidssvarende rammer.

Mindretalskursus for nye familier i mindretallet på Jaruplund Højskole

Ladelund Ungdomsskole

ved forstander

Hans Heide-Jochimsen

Når et skoleår begynder, føles det som starten på en lang rejse. Eleverne står ved check-in, og ikke mindst de nye er spændte og fulde af forventninger til det ukendte, der venter dem.

De første uger er præget af det helt særlige "kick", eleverne oplever ved at være en del af det fællesskab, der uvægerligt opstår, når man står så tæt, og er sammen døgnnet rundt.

Med tiden fortaber den første rus sig, heldigvis, og sindet bliver modtageligt for de daglige rutiner, arbejdet og de venskaber, der opstår.

Overordnet forsøger vi at give eleverne et skoleår, hvor solid undervisning går hånd i hånd med livgivende oplevelser. Hvor dannelse og uddannelse supplerer hinanden i deres udvikling.

Især to begivenheder satte deres præg på året. Dels fyldte skolen 25 år, dels startede vi med det mindste hold i mands minde.

Jubilæet blev fejret på behørig vis. Eleverne var på udflugt, og der var såvel festmiddag som reception. Mange holdt fine og varmende taler, og gavebordet bugnede.

Ikke mindst gaven fra A. P. Møller-fonden bør nævnes. Skolen fik 300.000 euro til fornyelser, og dermed kunne vi få ønsker opfyldt, som vi ellers ikke troede mulige.

I samarbejde med Skoleforeningen besluttede vi at bruge penge til

- energibesparende foranstaltninger
- et nyt køkken til faget hjemkundskab
- nye vinduer i de sydvendte elevværelser
- lovpligtig udsugning i kemi- og sløjdlokalet
- renovering af elevernes badeværelser m.m.

De første tre pinde er gennemført, og vi er spændte på, hvor langt ned af listen vi når.

Som sagt havde vi for få elever ved skoleårets start, og man kan kun gætte på årsagerne. I hvert fald blev det anledningen til at udarbejde en strategi for skolen. Denne mandede ud i forskellige målsætninger såvel in- som eksternt. Kort sagt vil vi fortsat videreudvikle kvaliteten i undervisningen, fokusere på elevernes erhvervs- og uddannelsesvalg samt øge PR-indsatsen. Året forinden havde vi al-

I godt selskab

lerede i samarbejde med direktionen besluttet, at skolen skulle indføjes i det nye fællesskolekoncept.

Således kunne vi præsentere vor første 7. klasse med et tilbud lig fællesskolernes. Nervøsiteten over for så små elever var stor, men er siden gjort til skamme. Frygten for udmeldelser på grund af hjemve fik heldigvis aldrig ben at gå på. Ikke én af eleverne gav op.

Samtidig med at fællesskoleeleverne bliver ældre, udfases vore hovedskoleklas-

ser, og fra og med skoleåret 2009-2010 har vi tre fællesskoleårgange fra 7. til 9. klasse.

Afslutningsvis kan vi konstatere, at omstillingen og den nævnte strategi har båret frugt. I skrivende stund, 2008-2009, har vi fuldt hus, og målet er nu, at vi allerede inden forårets komme kan melde alt optaget til skoleåret 2009-2010.

Alt i alt ser vi således lyst på fremtiden.

Kaffen er klar

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

ved ledende skolepsykolog Hans Jessen

Nyt navn

I skoleåret 2007-2008 skete der en del forandringer på Skolepsykologisk Kontor. Kontoret ændrede navn til **Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)**, og samtidig flyttede kontoret fra den gamle villa i Skovgade 43 til nye kontorer i Wrangelgade 6. De gode faciliteter deles med Skoleforeningens tekniske afdeling, og PPR har samtidig fået kortere vej til centraladministrationen i Stuhlsal-lee. Det er vi tilfredse med. Ledende skolepsykolog Günter Gosch gik på pension d. 31. januar 2008. Den 1. april blev undertegnede ny leder af kontoret.

Indsatsområde

Pædagogisk Psykologisk Pådgivnings indsatsområde er at varetage og udvikle den specialpædagogiske bistand til børn og unge i alderen fra 0 til 18 år i børnehaver og skoler under Dansk Skoleforening for Sydslesvig. PPR foretager på det grundlag og efter indstilling en skolepsykologisk vurdering af ethvert barn, der har problemer i børnehave eller skole. Vurderingen følges op af en konklusion, der fastlægges i samråd med den pågældende institution. Konklusionen kan fx

være en henvisning til specialundervisning eller en anden foranstaltning, der kan afhjælpe vanskelighederne.

Medarbejderne

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning råder for tiden over 3 psykologer, heraf én med ledende funktion og én med stedfortræderfunktion. En psykologstilling er vakant, idet det ikke har været muligt at besætte den ledige stilling. Der er dog forhåbninger om, at en ansættelse kan finde sted i løbet af skoleåret 2008-2009. Den pædagogiske afdeling råder over to konsulenter for specialundervisning, hvoraf en er ansat på fuld tid og den anden på deltid. Endvidere varetager to sekretærer det daglige kontorarbejde. Desuden er der på PPR ansat fem prøvelærere, der hver især en dag om ugen foretager pædagogiske testninger af skoleelever.

Statistik

I skoleåret 2007-2008 var der 253 nyindstillinger til skolepsykologisk vurdering. Det er en lille nedgang i forhold til forrige år, hvor der var 269 nyindstillinger, men dog stadig inden for en normal spredning. Af de 253 indstillinger var der

143, der blev indstillet på grund af indlæringsvanskeligheder i dansk, tysk og/eller matematik, 25 indstillinger skyldtes alene adfærdsproblemer, og 85 skyldtes både indlæringsproblemer og adfærdsproblemer.

Der blev foretaget 559 kontrolundersøgelser, hvilket er en markant stigning i forhold til forrige år, hvor antallet var 408. Det er et udtryk for, at PPR følger elever med indlæringsvanskeligheder nøje, hvilket også er nødvendigt, når der skal tages beslutning om fortsat specialundervisning eller eventuelt ophør.

Fra børnehaverne blev i alt 72 børn indstillet. Det er en nedgang i forhold til forrige års 91 indstillinger. Nedgangen hænger sammen med den nye skolelov, der ved indførelsen af den "flexible Eingangsphase" indebærer, at alle skolepligtige børn skal i skole, og at disse børn derfor ikke testes med henblik på skolemodenhed. Af denne gruppe testes nu kun de såkaldte "kan-børn", altså børn, som i henhold til skoleloven kan starte skolegangen, før de er skolepligtige. Af de 72 indstillinger var der 43 "kan-børn", 9 børn blev indstillet på grund af adfærdsproblemer, og 20 indstillinger skyldtes andre årsager, eksempelvis begavelse og indlæringsproblemer.

Uden for statistik-opgørelse har PPR haft daglige henvendelser fra elever, pædagoger, lærere, forældre og samarbejdspartnere som fx "Jugendamt" og Sundhedstjenesten.

Mål og handleplaner for børn/elever med adfærdsproblemer i børnehave/skole

PPR har igen i det forløbne år deltaget i et udvalgsarbejde, hvis kommissorium det har været at udarbejde retningslinjer for arbejdet med børn og elever med adfærdsproblemer. Udvalgsarbejdet er net-

op afsluttet, og der er fra Skoleforeningens side udsendt to kompendier til høring i samtlige skoler og børnehaver. Når høringsfasen er afsluttet den 1. december 2008, vil alle børnehaver og skoler råde over et hjælpe-katalog, der kan bruges, når et barn eller en elev får adfærdsproblemer. Heri gives anvisninger for det arbejde, som institutionen selv kan udføre, og de eksterne hjælpemuligheder, der foreligger fx ved at inddrage PPR.

Elever med specifikke indlæringsproblemer

I princippet kan elever med vanskeligheder i dansk, tysk og matematik få specialundervisning fra 1. til 10. klassetrin. Men da antallet af specialundervisningstimer er begrænset, foretages en prioritering, så hovedparten af timerne tilfalder elever på 2. – 4. klassetrin.

På de fleste skoler planlægges specialundervisningen for perioder af ca. tre måneders varighed. Elever med store læseproblemer skal have mulighed for at få intensiv specialundervisning med en daglig time i mindst én periode. For disse elever udarbejdes handleplaner, så undervisningen målrettes den enkelte elevs læseudviklingstrin.

Næsten alle specialundervisningselever opnår et standpunkt, så de kan følge klassens undervisning uden større problemer. Enkelte har dog så store vanskeligheder, at det er nødvendigt at benytte kompenserende hjælpemidler i fag, hvor der læses og skrives meget. 16 af vore elever anvender en "ordblinderygsæk", som indeholder en computer, en scannerpen, oplæsningsprogrammer på dansk, tysk og engelsk samt retskrivningsprogrammer. Hjælpemidlerne letter eleverne meget i hverdagen, og de har på lige fod med andre elever mulighed for at opnå

en skoleafslutning, der svarer til deres evner.

Elever med generelle indlæringsvanskeligheder

I skoleåret 2007-2008 omfattede undervisningen af elever med generelle indlæringsvanskeligheder i alt 248 elever fordelt på 7 skoler. Antallet af elever med henvisning til hjælpeskolen var stort set det samme som året før, hvor der var 242 elever i denne skoleform. På Christian Paulsen-Skolen i Flensborg undervises eleverne i årgangsdelte klasser, mens der er ikke-årgangsdelte klasser på de 6 andre skoler.

- 7. årgang: Kanotur på Treenen
- 8. årgang: Klatring (Hochseilgarten) og dykning i Egernførde
- 9. årgang: ”Startklar” - 3 dages forberedelse til livet efter skolen

Det er hensigten, at disse arrangementer skal være permanente tilbud til denne elevgruppe.

For at styrke samarbejdet mellem de 7 skoler med hjælpeskoleafdelinger i Sydslesvig arrangerede konsulenten for specialundervisning af elever med generelle indlæringsvanskeligheder i samarbejde med kuratorerne og klasselærerne for hjælpeskolens 7. – 9. årgange et separat program for hver af de 3 årgange.

Der blev lagt vægt på, at aktiviteterne skulle være attraktive og interessante for eleverne, så de kunne få positive oplevelser sammen med jævnaldrende, og at det kunne give dem et løft i forhold til den normale undervisningssituation. Aktiviteterne fordelte sig således:

Der bliver holdt oplæg om Pædagogisk Psykologisk Rådgiving på dette års introduktionskursus for nyansatte

Voksenundervisningen

*ved dens sekretær,
overlærer Signe Andersen*

Problemerne med voksenundervisningens trængte økonomi gik igen i både formanden, Erik Jensens og sekretærens beretninger sidst på kursusåret. Det var blevet nødvendigt at indføre et kursusstop i tiden fra påske til sommerferien 2008, der medførte en besparelse på mindst 500 undervisningstimer. Alligevel ses der med fortrøstning frem til det nye skoleår med det kendte rammeløft på 25.000 euro fra 2008 og et yderligere tilskud på 13.500 euro fra 2009. Det er glædeligt med de forhøjede tilskud, da behovet for især danskurser er stort.

Voksenundervisningens akutte problemer blev omtalt i en artikel i Flensborg Avis og fremlagt på et samrådsmøde for repræsentanterne for de organisationer, hvis medlemmer nyder godt af voksenundervisningens tilbud.

Forhøjelse af deltagergebyret

For selv at være med til at øge indtægterne og vise den gode vilje vedtog repræsentantskabet igen i år at forhøje deltagergebyret, nu til 2,50 euro pr. undervisningslektion, gældende fra den 1.8.2008.

Voksenundervisningsnævnet

Retningslinierne for arbejdet besluttes af det bredt sammensatte repræsentantskab,

som vælger 7 medlemmer til voksenundervisningsnævnet, der varetager det løbende arbejde.

Nævnets formand er Erik Jensen (SSF's repræsentant), næstformand Erik Andersen (DLS), yderligere nævnsmedlemmer: Charlotte Bassler (SSF for Flensborg amt), Blide Borg (kvindeforeningerne), Anna-Louise Holste (SSF for Sydtønder amt), Anette Sørensen (husmoderforeningerne) og Jørn Aagesen (DCB).

Der rettedes en stor tak til Willi Petersen (SSF for Sydtønder amt) og Lars Aagaard (DCB), som begge havde ønsket at lade sig afløse i voksenundervisningsnævnet efter engageret og tillidsfuldt samarbejde gennem en årrække.

Pædagogisk kursusdag for undervisere

Kursusåret startede i september 2007 med en pædagogisk dag med Angela Pude, der gennemgik sit lærebogsmateriale "Vi snakkes ved", udgivet af Hueber Verlag. Det var en god dag på Centralbiblioteket i Flensborg med et flot traktament fra forlaget oveni Angela Pudes fremlæggelse. Voksenundervisningsnævnet følger op med et nyt arrangement i januar 2009.

Afslutningsarrangementet

Afslutningsarrangementet fandt sted den 19. juni 2008 i Frederiksstad. Det lidt lavere deltagerantal i år på kun 34 personer gav anledning til overvejelser omkring mødets berettigelse. Betænkkeligheden blev gjort til skamme, idet de fremmødte både til sæsonafslutningen og til repræsentantskabsmødet støttede Erik Jensen i hans bemærkninger om, ”at tiden ikke er løbet fra ideen bag arrangementet, nemlig at komme sammen og komme ud og se andre hjørner af Sydslesvig. Det er sådan, bekendtskaber opstår, og ideer spredes.(...) Afslutningsarrangementet er et beskedent bidrag til at udvikle og vedligeholde sammenhængskraften i mindretallet.”

Programmet i år bød på en ”Grachten-fahrt” på Frederiksstads kanaler med efterfølgende møde på Hans Helgesen-

Skolen, der indledtes med en flot koncert ved Frederiksstad Orkester under inspirerende ledelse af Bente Stenger. Efter en grundig orientering om arbejdet på stedet ved skoleinspektør Bjarne Wulff fulgte voksenundervisningens årsberetninger ved formanden og sekretæren med gennemgang af talmaterialet for kursusåret 2007-2008.

Kursusårets resultat:

475 gennemførte kurser mod 488 året før, 5637 kursister mod 5836 sidste år.

Der er afregnet 9172,8 løntimer, en nedgang på 1,9 %, som ikke skyldes mindre behov for kurser, men skal ses forklaret i kursusstoppet i tiden fra påske til sommerferien 2008, nødvendiggjort af den trængte økonomi.

Af offentlige tilskud er der i 2007 modtaget 84.265,35 euro, en glædelig stigning på 1.252,34 euro.

Repræsentantskabsmøde i voksenundervisningsnævnet

Kursusoversigt 2007-2008

Kurser			Deltagere	
2006-2007	2007-2008		2007-2008	2006-2007
144	145	dansk for begyndere	1870	1826
206	206	dansk for viderekomne	2309	2311
6	5	dansk litteratur	45	57
2	1	frisisk	10	17
0	2	italiensk	19	0
24	21	gymnastik for damer	276	357
16	14	gymnastik for bl. hold/herrer	176	213
3	3	motion med stavgang m/k	35	36
11	10	pensionistgymnastik	144	169
13	11	yoga, mavedans, pilates	118	155
5	5	aerobic	67	49
2	2	dans	28	24
1	1	folkedans	14	14
9	9	håndarbejde	100	93
5	6	syning	54	43
1	2	madlavning	20	11
9	8	porcelænsmaling, glas	80	87
2	2	tegning, maleri	20	19
7	8	husflid, hobby, blomsterbinding, pileflet	61	68
9	7	kor, orkester	110	139
8	3	edb	30	87
5	4	aktive pensionister	51	61
488	475		5637	5836

2007-2008	475	kurser	med	5637	deltagere
2006-2007	488	kurser	med	5836	deltagere
2005-2006	470	kurser	med	5645	deltagere
2004-2005	461	kurser	med	5466	deltagere
2003-2004	392	kurser	med	4447	deltagere
2002-2003	400	kurser	med	4326	deltagere
2001-2002	432	kurser	med	4426	deltagere
2000-2001	480	kurser	med	5095	deltagere

Offentlige tilskud til Voksenundervisningen

	2007 (euro)	2006 (euro)	2005 (euro)
Landet Slesvig-Holsten	25.785,80	25.785,80	25.790,00
Flensborg by	36.900,00	36.900,00	36.900,00
Slesvig-Flensborg amt	5.629,50	5.586,00	5.295,20
Nordfrisland amt	1.193,39	1.195,10	1.060,58
Rendsborg-Egernførde amt	2.245,95	2.341,17	2.328,75
Amt Satrup	36,00	20,30	ingen kurser
Amt Silberstedt (Treja)	381,48	447,12	343,60
Gemeinde Harrislee	1.000,00	1.000,00	560,00
Gemeinde Jarplund-Weding	418,13	349,28	250,37
Gemeinde Handewitt	20,00	-	-
Gemeinde Schafflund	393,85	-	233,00
Amt Oeversee (Tarp)	1.000,00	1.048,37	1.048,37
Gemeinde Wanderup	160,00	128,00	128,00
Kappel by	700,00	154,00	690,25
Lyksborg by	110,00	100,00	100,00
Slesvig by	1.500,00	1.500,00	1.500,00
Gemeinde Sörup	183,76	180,38	180,51
Gemeinde Süderbrarup	126,00	296,00	414,00
Gemeinde Risum-Lindholm	150,00	150,00	150,00
Frederiksstad by	225,00	225,00	225,00
Gemeinde Koldenbüttel	50,00	50,00	100,00
Husum	2.914,00	2.914,00	2.914,00
Læk	122,71	122,71	122,71
Nibøl	800,00	800,00	700,00
Vesterland	306,78	306,78	306,78
Gemeinde List	500,00	-	100,00
Vyk	33,00	33,00	49,50
Egernførde by	1.300,00	1.300,00	1.300,00
Gemeinde Rieseby	80,00	80,00	80,00
	84.265,35	83.013,01	82.870,62

Initiativtagere for sæsonen 2006-2007

Kurser i	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005
skoler og børnehaver	178	205	196	156
SSF	71	76	67	85
SdU-foreninger	44	41	42	44
alle foreninger i fællesskab	26	33	20	34
Husmoderforeninger	12	11	12	16
Kvindeforeninger	6	6	9	6
Dansk Centralbibliotek	135	116	122	116
Husflidskredsen	3	3	2	4
	475	491	470	461

Amtsinddeling

Kurser i	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005
Flensborg by	218	193	201	204
Flensborg amt	70	68	63	73
Gottorp amt	49	65	53	41
Sydtønder amt	38	38	39	39
Husum amt	23	27	32	33
Ejdersted amt	7	8	11	6
Rendsborg-Egernførde amt	66	85	65	60
Kiel (Holtenå)	4	7	6	5
	475	491	470	461

Timetal og deltagere fordelt i amterne 2006

	Løntimer	Deltagere	I % af det samlede timetal
Flensborg by	3.444,69	2655	39,54
Slesvig-Flensborg amt	2.339,69	1280	26,85
Nordfrisland amt	1.398,00	647	16,05
Rendsborg-Egernførde amt	1.400,00	809	16,07
Kiel (Holtenå)	130,00	67	1,49
	8.712,38	5458	100,00

Feriekontoret

ved pens. overlærer
Birgitte Tychsen-Schlotfeldt

"Ferieforældre er blevet bedsteforældre"
"59 år som feriebarn i Danmark"
"H. har været feriebarn i 60 år"

Sådan lød nogle af overskrifterne i Flensborg Avis i sommerens løb. Beviser på årelange venskaber og familie-

mæssige tilknytninger som følge af ferieophold hos ferieforældre.

Hvor ville man dog ønske, at samtlige børn, der ønskede en ferieplads i 2007, havde fået muligheden for, at opleve den glæde og berigelse, det er at få ferieforældre.

For 512 børn lykkedes det. Det er vi både glade og taknemmelige for og der skal lyde en stor tak til alle familier i Danmark, der har taget imod vore børn.

Tak også til Grænseforeningen, Skoleforeningen, DSB og alle medarbejdere både i Danmark og Sydslesvig for godt samarbejde.

Har du tid, lyst og plads til et feriebarn?

Kontakt Sydslesvigske Børns Ferierejser på
Grænseforeningens kontor,
telefon +45 33 11 30 63,
eller Feriekontoret,
telefon +49 (0)461 5 66 64

Avisen i Undervisningen

Ved projektmedarbejder
Georg Buhl

Misundelse førte til verdens første mord.

Det er en overskrift, der indeholder de elementer, der skal opfyldes, hvis man vil have en god overskrift. Den blev til i foråret på Læk Danske Skole, da to syvende-klasser arbejdede med medier og journalistik. Det var historien om Kain og Abel, der skulle skrives om til en nyhed.

Få en gæstelærer

Dansk Skoleforeningen og Flensborg Avis er gået sammen om at lave en gæstelærerordning for emnet ”medier og avisen i undervisningen“.

Skoleledere og klasselærere kan ringe til 0461 50 45 117 og bestille et undervisningsforløb. For tiden er det Georg Buhl, der tager ud til skolerne. En gæstelærer kan engageres i op til fem timer per uge.

Duborg-Skolens 9. b forbereder sig til danmarksmesterskabet i avisskrivning

Indhold i undervisningen

Undervisningen tilrettelægges sammen med gæstelæreren. På den måde bliver hvert undervisningsforløb tilpasset den enkelte klasse. Det sker tit, at undervisningen bliver tilrettelagt for flere klasser på en gang. Det er typisk, at en skole bestiller et forløb, der skal være optakt til en emneuge.

Oftest avisfremstilling

I det forgangne år har det været emner som notatteknik, interview og nyhedsformidling, der har været de mest efterspurgte.

Danmarksmesterskab

Hvert år i uge 44 er der danmarksmesterskab i avisfremstilling. Her deltager som regel mellem fem og syv klasser fra Sydslesvig. Gæstelæreren er altid ude for at besøge de elever, der skal deltage. Alle får en grundig indføring i avisfremstil-

ling og i, hvordan de skal tilrettelægge en uges forløb, så de får mest muligt ud af det.

Besøg på bladhuset

- Velkommen kære elever, så er der dækket op til journalistik. Med disse ord, byder gæstelæreren de skoleelever, der besøger Flensborg Avis, velkommen.

På bordet foran dem, ligger der en blok og en kuglepen - journalistens vigtigste værktøj. Når de to timer senere forlader avisen, har de stiftet bekendtskab med alt det, der er nødvendigt for at stå med en færdig avis i hånden. Og de har været rundt i alle bladhusets afdelinger.

Børnehave og fritidshjem

Gæstelæreren vil også tage udfordringen op, hvis der kommer en opringning fra en børnehave, et fritidshjem eller en skolefritidsordning om at planlægge et forløb.

Tre klasser fra Husum Danske Skole deltog i forelæsningsen om grundprincipperne for en nyhed. Fra eventyr til nyhed og fra lignelse til notits

STATISTIK

Antal børn i Skoleforeningens institutioner pr. hhv. 1. 6. 2008 og 1. 9. 2008

BØRNEHAVERNE

FLENSBORG BY

1.6.2008

Engelsby Børnehave	30
Fjordvejens Børnehave	37
Ingrid-Hjemmet	54
Julie Ramsing Børnehaven	20
Jørgensby Børnehave	38
Kilseng Børnehave	42
Oksevejens Børnehave	63
Duborg Børnehave	50
Skt. Hans-Børnehaven	40
Skovgades Børnehave	54
Tarup Børnehave	18
Vesterallé Børnehave	37
Flensborg by i alt	483

SLESVIG-FLENSBORG AMT

Hanved Børnehave	29
Harreslev Børnehave	63
Harreslevmark Børnehave	31
Hostrup Børnehave	25
Husby Børnehave	24
Isted Børnehave	20
Jaruplund Børnehave	21
Kappel Børnehave	44
Kobbermølle Børnehave	27
Lyksborg Børnehave	54
Mårkær Børnehave	25
Skovlund Børnehave	39
Slesvig: Ansgar-Børnehaven	24
Slesvig: Bustrupdam Børnehave	40
Slesvig: Gottorp-Skolens Børnehave	39
Slesvig: Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave	58
Hatlund Børnehave	20
Store Vi-Vanderup Børnehave	60
Sønder Brarup Børnehave	42
Sørup Børnehave	26
Tarp Børnehave	54
Slesvig-Flensborg amt i alt	765

NORDFRISLAND AMT

Aventoft Børnehave	21
Bramstedlund Børnehave	25
Bredsted Børnehave	66
Drage Børnehave	24
Frederiksstad Børnehave	35
Garding Børnehave	9
Humtrup Børnehave	20
Husum Børnehave	62
Læk Børnehave	54
Nibøl Børnehave	35
Risum Børnehave	10
Tønning Børnehave	33
Vesterland-List Børnehave	49
Vyk Børnehave	12
Ørsted Børnehave	30
Nordfrisland amt i alt	485

RENDSBORG-EGERNFØRDE AMT

Askfelt Børnehave	30
Büdeltsdorf Børnehave	43
Egernførde: Borreby Børnehave	59
Egernførde Børnehave	43
Kiel-Pries Børnehave	33
Rendsborg Børnehave	38
Vestermølle Børnehave	21
Rendsborg-Egernførde amt i alt	267

FLENSBORG BY 483

SLESVIG-FLENSBORG AMT 765

NORDFRISLAND AMT 485

RENDSBORG-EGERNFØRDE AMT 267

I ALT 2000

SKOLERNE

FLENSBORG BY

1.9.2008

Christian Paulsen-Skolen	190
Cornelius Hansen-Skolen	201
Duborg-Skolen	864
Gustav Johannsen-Skolen	342
Jens Jessen-Skolen	258
Jørgensby-Skolen	197
Oksevejens Skole	92
Flensborg by i alt	2.144

SLESVIG-FLENSBORG AMT

Hanved Danske Skole	48
Harreslev Danske Skole	140
Hatlund-Langballe Danske Skole	27
Husby Danske Skole	33
Jaruplund Danske Skole	39
Kaj Munk-Skolen, Kappel	75
Kobbermølle Danske Skole	44
Lyksborg Danske Skole	67
Medelby Danske Skole	18
Satrup Danske Skole	31
Skovlund-Valsbøl Danske Skole	61
A. P. Møller Skolen, Slesvig (fra skoleåret 2008-2009)	342
Gottorp-Skolen, Slesvig	156
Hiort Lorenzen-Skolen, Slesvig	141
Store Vi Danske Skole	60
Bøl/Strukstrup Danske Skole	47
Sønder Brarup Danske Skole	162
Sørup Danske Skole	55
Trene-Skolen, Tarp	84
Treja Danske Skole	52
Vanderup Danske Skole	24
Slesvig-Flensborg amt i alt	1.706

NORDFRISLAND AMT

Bredsted Danske Skole	152
Hans Helgesen-Skolen, Frederiksstad	72
Bavnehøj-Skolen, Humtrup	30
Husum Danske Skole	253
Ladelund-Tinningsted Danske Skole	24
List Danske Skole	10
Læk Danske Skole	255
Nibøl Danske Skole	61
Vidingherreds Danske Skole, Nykirke	35
Risum Skole/Risem Schölj	31
Uffe-Skolen, Tønning (fra 01.08.08 inkl. elever fra Vestejdersteds Danske Skole)	55
Vesterland-Kejtum Danske Skole	84
Vyk Danske Skole	21
Ladelund Ungdomsskole	56
Nordfrisland amt i alt	1.139

RENDSBORG-EGERNFØRDE AMT

Askfelt Danske Skole	40
Jes Kruse-Skolen, Egernførde	319
Jernved Danske Skole, Dänischenhagen	65
Ejderskolen, Rendsborg	213
Risby Danske Skole	26
Vestermølle Danske Skole	18
Rendsborg-Egernførde amt i alt	681

FLENSBORG BY	2.144
SLESVIG-FLENSBORG AMT	1.706
NORDFRISLAND AMT	1.139
RENDSBORG-EGERNFØRDE AMT	681
I ALT	5.670

SKOLEFRITIDSORDNINGER

FLENSBORG BY 1. 9. 2008
Oksevejens Skole 23

SLESVIG-FLENSBORG AMT
Bøl/Strukstrup Danske Skole 9
Hanved Danske Skole 28
Hatlund-Langballe Danske Skole 19
Husby Danske Skole 21
Jaruplund Danske Skole 29
Lyksborg Danske Skole 41
Medelby Danske Skole 11
Satrup Danske Skole 9
Skovlund-Valsbøl Danske Skole 41
Store Vi Danske Skole 12
Sønder Brarup Danske Skole 24
Sørup Danske Skole 15
Trene-Skolen, Tarp 32
Treja Danske Skole 19
Vanderup Danske Skole 10

NORDFRISLAND AMT
Bredsted Danske Skole 44

Hans Helgesen-Skolen, Frederiksstad 35
Ladelund-Tinningsted Danske Skole 14
Læk Danske Skole 29
Nibøl Danske Skole 24
Vidingherreds Danske Skole, Nykirke 17
Risum Skole/Risem Schölj 10
Uffe-Skole, Tønning 16

RENDSBORG-EGERNFØRDE AMT
Askfelt Danske Skole 16
Jernved Danske Skole,
Dänischenhagen 44
Risby Danske Skole 10

FLENSBORG BY 23
SLESVIG-FLENSBORG AMT 320
NORDFRISLAND AMT 189
RENDSBORG-EGERNFØRDE AMT 70

I ALT 602

Motionsdag – børnehavebørnene har fået et diplom

Lejrskoler og feriekolonier

Lejrskoler

Sydslesvighjemmet,

Rendbjerg	22 hold fra	17 skoler med	548 elever og	55 ledere
Vesterled	22 hold fra	21 skoler med	752 elever og	81 ledere

Feriekolonier

Hjerpsted	20 hold fra	30 børnehaver med	748 børn og	147 ledere
Dynt	1 hold fra	1 børnehave med	49 børn og	10 ledere

Sydslesvigske elevers skoleophold i Danmark

Efterskoler/ungdomsskoler	25
Ungdomshøjskoler	0
Folkehøjskoler	5
Idrætshøjskoler	2
Husholdnings- og landbrugsskoler	0
Højskolekurser	20
I alt	52

Børnehavepædagogers og læreres deltagelse i Skoleforeningens kurser og pædagogiske arrangementer

	Antal timer pr. kursus	Antal deltagere i alt
Vi er alle sproglærere	54	46
Kast og spring – salsa og andre spændende danse – rugby for skolebørn	12	20
Krop og bevægelse, musik og rytmiske aktiviteter (2 kurser)	14	41
Kursus i historie – et fag i udvikling	8	30
Historie i grundskolen	40	23
Motorikkursus	12	32
Skolebibliotekarmodul	120	20
Kursus i førstehjælp – basiskursus (4 kurser)	14	39
Kursus i førstehjælp – repetitionskursus (4 kurser)	3½	44
Bassinprøven (2 kurser)	2	30
Pædagogiske dage – børnehaver (2 kurser)	12	216
Lederkursus – børnehaver (2 kurser)	27	49
Sprog og læsning i børnehaven og SFO (2 kurser)	24	50
Introduktionskursus for nyansatte pædagogmedhjælpere	14	22
Sjov med papir	4	16
Sansemotorikken i børnehaven og SFO	3½	34
Basiskursus i førstehjælp – børnehaver (2 kurser)	14	20
Repetitionskursus i førstehjælp – børnehaver 6 kurser)	3½	67
Pædagogisk eftermiddag for skolebibliotekarere (7 arrangementer)	2½	63
Besøg på skolebogmessen i Århus – skolebibliotekarere	10	63
Skolebiblioteksmøde med forfatterlæsning (3 arrangementer)	2½	178
FirstClass – nye funktioner	2	7
Integrationsforanstaltninger – børnehaver	2	27
Ny tysk litteratur til hjælpeskolen	3	12
Zentrale Anschlussarbeiten im Fach Deutsch	3	20
Differenzierung im Deutschunterricht der Klassenstufen 7-10	3	18

Ferieplaner

Skolerne på fastlandet

	første feriedag		sidste feriedag	
juleferie	mandag	den 22.12.2008	fredag	den 02.01.2009
forår/påske	mandag	den 06.04.2009	mandag	den 20.04.2009
sommerferie	mandag	den 20.07.2009	fredag	den 28.08.2009
efterårsferie	mandag	den 12.10.2009	fredag	den 23.10.2009

Skolerne på øerne

	første feriedag		sidste feriedag	
juleferie	mandag	den 22.12.2008	fredag	den 02.01.2009
forår/påske	mandag	den 06.04.2009	mandag	den 20.04.2009
sommerferie	mandag	den 20.07.2009	fredag	den 21.08.2009
efterårsferie	mandag	den 05.10.2009	fredag	den 23.10.2009

Børnehavernes lukningsperioder (børnehaverne på fastlandet)

	første lukkedag		sidste lukkedag	
jul	tirsdag	den 23.12.2008	fredag	den 02.01.2009

Daglig ledelse og administration

Direktionen

Direktionen

direktør Anders Molt Ipsen
vicedirektør/skolechef Uwe Prühs
børne- og skolefritidschef
Birgit Messerschmidt
afdelingsleder Olaf Runz

Reception/omstilling

tlf.: 0461/5047-0
fax: 0461/5047-137
receptionist Karin Kjær Henriksen
(deltid)
receptionist (vakant)

Børne- og skolefritidskontoret

tlf.: 0461/5047-180
fax: 0461/5047-137
børne- og skolefritidschef
Birgit Messerschmidt
pædagogisk konsulent
Bodil Steenvinkel (deltid)
pædagogisk konsulent
Petra von Oettingen
kontorassistent Katrin Bauer (deltid)
kontorassistent Susanne Gauglitz
(deltid)
kontorassistent Philipp Micha
kontorassistent Gudrun von Oettingen
kontorassistent Antje Thies (deltid)
kontorassistent Kerstin Reichardt
(vikar-deltid)

Skolekontoret

tlf.: 0461/5047-114/119
fax.: 0461/5047-154
vicedirektør/skolechef Uwe Prühs
skolekonsulent Lisbet Mikkelsen Buhl

Gymnasiekontoret

tlf.: 0461/5047 115/119
fax: 0461/5047 154
afdelingsleder Olaf Runz

Pædagogisk-Administrativ Afdeling

afdelingsleder Olaf Runz

Pædagogisk-administrativt kontor

sekretariatsleder (vakant)
kontorassistent Heike Ehlerts
(vikar-deltid)
kontorassistent Tove Hinriksen
kontorassistent Tanja Kloppenburg
(orlov-deltid)
kontorassistent Jutta Lange
kontorassistent Doris Jensen Lindgaard
(deltid)
kontorassistent Sabine Oetzmann
kontorelev Henrik Paasch

Edb-kontoret

Südergraben 36, 24937 Flensburg
kontorleder Jostein Jorde
edb-assistent Arne Carstensen
edb-assistent Anja Husfeld
edb-assistent Holger Johannsen
edb-assistent Jens-Peter Jürgensen

Økonomiafdelingen

afdelingsleder Ilka Börner
(pr. 1.5.09)
konst. afdelingsleder Ingolf Julius

Lønningskontoret

kontorleder Björn Ulleseit
kontorassistent Sandra Bossen
kontorassistent Dorte Harm (deltid)
kontorassistent Angela Nissen
kontorassistent Sabine Plöger (deltid)

Finansbogholderiet

kontorleder Diana Jessen (deltid)
kontorassistent Mike Albert
kontorassistent Anja Hansen
kontorassistent Gesa Kusian
kontorassistent Kirsten Schäfer (deltid)

Beihilfe-kontoret

kontorleder Birgit Tschirner
kontorassistent Anja Majeske

Teknisk Afdeling

Wrangelstr. 6, 24937 Flensburg
tlf.: 0461 - 50 47-132
fax: 0461 - 50 47-133
afdelingsleder Dirk Clausen
fuldmægtig Birgit Poppel
teknisk leder Thomas Heyer
teknisk medarbejder Henry Lassen
kørselsleder Henning Wietz
bygningssagkyndig energimedarbejder
Nis Krog
kontorassistent Horst Egon Otte
kontorassistent Marit Thomsen (deltid)
elektriker Aksel Möller
pedel Thomas Purrucker

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

Wrangelstr. 6, Postfach 1415
24904 Flensburg
tlf.: 0461 - 57 08 70
fax: 0461 - 58 18 16
ledende skolepsykolog Hans Jessen
skolepsykolog Mona Asmuss-Kumke
skolepsykolog Carl-Heinz Petersen
skolekonsulent Dorthe Schack
kontorassistent Marianne Rauten-
strauch-Stadil (deltid)
kontorassistent Katja Wrobel (deltid)

Center for Undervisnings- midler i Sydslesvig

Stuhrsallee 33, Postfach 1461
24904 Flensburg
tlf.: 0461-5047-146
fax: 0461-5047-153

skolekonsulent Claus Fischer (leder)
skolekonsulent
Hans Christian Christiansen
overlærer Gabriele Fischer-Kosmol
kontorassistent Mette Christesen
kontorassistent Bodil Friis
kontorassistent Bettina Haas (vikar)
kontorassistent Ina Kristensen Holm
(orlov)
chauffør Volker Lüthgens

Indkøb og ekspedition af under- visningsmidler (Indkøbskontoret)

fax: 0461/5047-143
kontorleder Jens Jessen
kontorassistent Petra Davids (deltid)
teknisk medarbejder Bent Jöns

Skolekonsulenter

Specialundervisning:

Dorthe Schack,
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning
e-mail:
dorthe_schack@skoleforeningen.de

Specialundervisning af elever med generelle indlæringsvanskeligheder:

Ellen Schütt, Gottorp-Skolen, Slesvig
e-mail:
ellen_schütt@skoleforeningen.de

Erhvervs- og uddannelsesorientering:

Gerda Eichhorn, Sønder Brarup Danske
Skole
e-mail:
gerda_eichhorn@skoleforeningen.de

Dansk:

Susanne Ipsen, Gustav Johannsen-Skolen, Flensborg
e-mail:
susanne_ipsen@skoleforeningen.de

Tysk:

Henry Bohm, Bredsted Danske Skole
e-mail:
henry_bohm@skoleforeningen.de

Engelsk:

Karen Salomonsen, Christian Paulsen-Skolen, Flensborg
e-mail:
karen_salomonsen@skoleforeningen.de

Matematik:

Reimo Hinske, Jes Kruse-Skolen, Egernførde
e-mail:
reimo_hinske@skoleforeningen.de

Historie, samfundsfag, kristendoms-kundskab og geografi, biologi og natur/teknik:

Kirsten la Cour Hansen, Gustav Johannsen-Skolen, Flensborg
e-mail:
lac@skoleforeningen.de

Edb-området + fysik:

Hans-Christian Christiansen, Center for Undervisningsmidler, Flensborg
e-mail:
HC@skoleforeningen.de

Faglig medhjælper for faget musik

overlærer Ture Pejtersen, Cornelius Hansen-Skolen
ture_pejtersen@skoleforeningen.de

Sekretær for voksenundervisningsnævnet

overlærer Signe Andersen, Husum Danske Skole
adresse: Osterwung 5

25856 Hattstedt,
tlf. og fax: 0 48 46/6 39 48
e-mail:
signe_andersen@skoleforeningen.de

Driftsrådet

for lærere m.fl., børnehavepædagoger, teknisk-administrativt personale og børnehavemedhjælper

Süderstr. 86, 24955 Harrislee,
tlf. 04 61/50 47-5 60,
fax 04 61/50 47-5 65,
e-mail:
dr@skoleforeningen.de

Kontoret:

kontorassistent Jessica Jensen (deltid)

skoleinspektør Uwe Svane, formand
skolebuschauffør Rolf-Dieter Lippert, næstformand
overlærer Kirsten Anthonisen
lærer Kjeld Bonato
børnehavemedhjælper
Renate Christiansen
rengøringsassistent Regina Dreve
overlærer Henning Gammelgaard
børnehaveleder Ulla Heide
lærer Henriette Nøiers Hesse
børnehavemedhjælper
Yvonne Panduro Ludwig
børnehavemedhjælper Susanne Lühr
lærer Neel Meincke
børnehaveleder Bodil Meyer
overlærer Niels Arne Nielsen
børnehavemedhjælper Monika Pingel

Handicaptillidsrepræsentant:
skolesekretær Ute Clausen

Driftsrådet for Duborg-Skolens magistre

adjunkt Pernille Rich Engberg, formand
lektor Angela Guski
lektor Erik B. Nielsen

Skoler og skolefritidsordninger

Flensborg by

CHRISTIAN PAULSEN-SKOLEN

(opr. som kommuneskole 1946,
privatskole 1949)
Südergraben 36, 24937 Flensburg,
tlf. 04 61/5 70 74-0, fax 5 70 74-17

Skolens ledelse:

skoleinspektør Jens Erik Salomonsen
viceskoleinspektør Ane Marie Schmidt

Kontoret:

skolesekretær Ulla Ross Salomonsen

Pedel:

Thomas Sörensen

Samarbejdsrådets formand:

Søren Klausen

Lærere:

overlærer Birgit Tove Arnkjær
overlærer Peter Axelsen
overlærer Solvejg Rasmussen Bär
overlærer Kirsten Sig Bethge
overlærer Ellis Bruun
overlærer Jytte Byg
overlærer Karsten Christensen
overlærer Jan von Eitzen
overlærer Cecilie Siff Eriksen
overlærer Bjarne Geipel
overlærer Susan Geipel-Becher
overlærer Anne Marie Haase
(nedsat timetal)
overlærer Niels Hansen
overlærer Birthe Helmer-Weigelt
overlærer Karen Jansen
overlærer Gudrun Jansen-Bistram
overlærer Lisbeth Bendix Jensen
overlærer Frank Muusmann Lassen
overlærer Herdis Lassen
overlærer Ragnhild Lassen
overlærer Herluf Linde

overlærer Eva Løssing (nedsat timetal)
skolekonsulent Karen Salomonsen
overlærer Karen Sofussen
overlærer Brigitta Wullf

CORNELIUS HANSEN-SKOLEN

(opr. som kommuneskole 1946,
privatskole 1949)
Alter Kupfermühlenweg 15,
24939 Flensburg,
tlf. 04 61/4 17 18, fax 47 02 73

Skolens ledelse:

skoleinspektør Knud Ramm-Mikkelsen
viceskoleinspektør Hanne Jensen Prühs

Kontoret:

skolesekretær Mona Krause

Pedel:

Gunnar Kellner

Samarbejdsrådets formand:

Stefan Perplies

Lærere:

overlærer Annette Marie Andersen
overlærer Joan Brommann
overlærer Inger Svane Bruhn
overlærer Bettina Geipel
overlærer Astrid Hossenfelder
(nedsat timetal)
overlærer Torkild Hübertz Knudsen
overlærer Michael Kopf
overlærer Kamilla Küssner
overlærer Lene Lass
overlærer Vibeke Dybdal Pedersen
overlærer Ture Mark Pejtersen
overlærer Niels-Peter Petersen
overlærer Kirsten Grubbe Pfuhl
(nedsat timetal)
overlærer Cornelia Schleising-Duggen
(nedsat timetal)

lærer Jürgen Seidler
overlærer Lone Gunnersø Søndergaard

DUBORG-SKOLEN

(opr. 1920)
Ritterstr. 27, Postfach 14 39,
24904 Flensburg,
tlf. 04 61/1 44 39-0, fax 2 24 30

Skolens ledelse:

rektor Ebbe Benedikt Rasmussen
vicerektor/ledende inspektor
John Grube Læsøe
afdelingsleder Kim Olesen

Kontoret:

skolesekretær Susanne Abel
skolesekretær Petra Krüger

Pedel:

Jörg Braun

Samarbejdsrådets formand:

Steen Haarløv

Lærere:

overlærer Grethe Møller Andersen
overlærer Henrik Breum
overlærer Herdis Halvas-Nielsen
overlærer Mette Bladt Hansen
overlærer Torben Hansen
overlærer Natalie Hasselbach
overlærer Tue Küssner
overlærer Niels-Ole Lindgaard
overlærer Helke Mees-Zimmermann
overlærer Leif Schmidt Mikkelsen
gymnasieoverlærer Ellen Mygent
overlærer Mikael Wendelin Nielsen
overlærer Gregers Nørgaard
lærer Anna Sophie Schink
overlærer Stephanie Schönbeck-Graf
overlærer Benny Sørensen
overlærer Editha Wehlitz
lærer Jannie Cramer Zerbster

Magistre:

adjunkt Lone Ammentorp
lektor Bente Andersson-Kypke
adjunkt Kristian Bøgebjerg Arentsen
lektor, dr. Dieter Arker
adjunkt Torben Benecke
(også A. P. Møller Skolen)
adjunkt på prøve Henrik Bjerregård
(også A. P. Møller Skolen)
adjunkt Dietmar Eugen Bock
lektor Hans-Christian Böwes
adjunkt Ditte Bjerre Christensen
lektor Christian Dam
lektor Peter Dammann
adjunkt på prøve
Hans-Jürgen Deyerl
lektor Birgitte Dohm
lektor John Vinther Drachmann
adjunkt Jan Eiffert
lektor Pernille Rich Engberg
magistervikar Katrina Fandrey
adjunkt på prøve
Christiane Risager Frøstrup
lektor Angela Guski
lektor Inge Hvid Hansen
lektor Tom Vincens Hansen
magistervikar Sven Heller
lektor Carsten Henriksen
lektor Lone Anker Jakobsen
lektor Flemming Jensen
lektor Jens Fangel Jensen
lektor Henrik Jessen
lektor Leif Jessen
lektor Simone Jessen
lektor Ellen Langer Jordt
adjunkt Jakob Busch Jürgensen
lektor Lars Zachø Jørgensen
magistervikar
Pernille Fange Kammann
lektor Jørn Aagaard Kapela
lektor Lise Kloster
lektor Susanne Klüver
lektor Birgit Konstantin-Hansen

magistervikar
Jens Christian Krause
adjunkt på prøve Kristian Kröber
lektor Erik Kromann
lektor Jane Krüger
lektor Vibeke Nørup Küssner
adjunkt på prøve
Kristine Lund-Olsen
lektor Finn Erik Løssing
magistervikar Ruth Maschmann
lektor Jens Mathiasen
lektor Morten Meisner
lektor Ole Møller
lektor Elsemarie Nielsen
lektor Erik Bjerrum Nielsen
lektor Per Nielsen
lektor Tine Maria Nissen
lektor Anna Olesen
(også A. P. Møller Skolen)
lektor Jens Overgaard
lektor Poul Erik Pedersen
adjunkt Susanne Hesselberg Pedersen
lektor Hella Petersen
lektor Jakob Haahr Petersen
lektor Leif Raavad
lektor Lene Brander Rasmussen
lektor Heirulf Rissom-Brietzke
lektor Ingra Sallaba
magistervikar Jack Sandbæk
lektor Knud Schmidt
lektor Jens Carsten Sindholt
lektor Helle Wind Skadhauge
lektor Christian Skov
lektor Per Knud Sparre
lektor Arne Sørensen
lektor Claus Thomsen
adjunkt på prøve Jesper Thomsen
lektor Ben Timmermann
lektor Arno Urban
adjunkt Helle Warnecke
lektor Ilja Wechselmann

GUSTAV JOHANNSEN-SKOLEN

(opr. som kommuneskole 1920,
privatskole 1949)

Eckenerstr. 9, 24939 Flensburg,
tlf. 04 61/5 87 17-0, fax 5 87 17-20

Skolens ledelse:

skoleinspektør Ole Jørgensen Uth
viceskoleinspektør Kjeld Marc Bonato

Kontoret:

skolesekretær Jette Blunck

Pedel:

Michael Arp

Samarbejdsrådets formand:

Mai Fuglsang Allkemper

Lærere:

overlærer Berit Lange Andersen
overlærer Kirsten Anthonisen
overlærer Kea Arendt-Küchenthal
forstander Uwe Becher
overlærer Bodil Breinholdt Dahm
overlærer Monica Eichhorn
overlærer Jette Gabler
overlærer Inge Marie Hansen
skolekonsulent Kirsten la Cour Hansen
overlærer Charlotte Havn
skolekonsulent Susanne Ipsen
overlærer Anne Jensen
overlærer Susanne Jensen
overlærer Fin Kusch
overlærer Benny Leed
overlærer Antje Linde
overlærer Neel Meincke
overlærer Niels A. Nielsen
(nedsat timetal)
overlærer Jørgen Ole Pedersen
overlærer Heinz Petersen
overlærer Jonna Raavad
(nedsat timetal)
overlærer Gia Ravn
overlærer Steffen Riise
overlærer Rüdiger Roedel
overlærer Oliver Schrödl
overlærer Birgit Seidler
overlærer Brita Turki
overlærer Sönke Wisnewski

JENS JESSEN-SKOLEN

(opr. som kommuneskole 1946,
privatskole 1949)
Mürwiker Str. 155 a, 24944 Flensburg,
tlf. 04 61/3 71 71, fax 3 10 77 84

Skolens ledelse:

skoleinspektør Carsten Jonassen
viceskoleinspektør Linda Schröder

Kontoret:

skolesekretær Charlotte Hansen

Pedel:

Jon Jacobsen

Samarbejdsrådets formand:

Torsten Johannsen Voss

Lærere:

overlærer Elisabeth Baecker
overlærer Heidrun Brix
årsvikar Marion Demuth
(nedsat timetal)
overlærer Anke Dethlefsen-Schulze
(nedsat timetal)
overlærer John Duggen
overlærer Björn Goldberg
overlærer Wencke Hansen
lærer Henriette Nøiers Hesse
(nedsat timetal)
overlærer Hans-Joachim Holm
overlærer Astrid Kahrman-Jensen
(nedsat timetal)
overlærer Marita Lendt-Busck-Nielsen
lærer Mette Rahn Lorenzen
overlærer Lis Marxen
overlærer Kerstin Schiller
(nedsat timetal)
overlærer Inger Margrethe Schulz
overlærer Hermann Soldan
overlærer Kennet Stenbakken
overlærer Kirsten Susat
overlærer Jan Hasselbalch Thomsen

JØRGENSBY-SKOLEN

(opr. som kommuneskole 1946,

privatskole 1949)
Schulgang 2-6, 24943 Flensburg,
tlf. 04 61/1 41 23-0, fax 1 80 05-9

Skolens ledelse:

skoleinspektør Eberhard von Oettingen
viceskoleinspektør Hans Kristian Jensen

Kontoret:

skolesekretær Bodil Diercksen

Pedel:

Per Arne Hoeg

Samarbejdsrådets formand:

Hanne Bruun Jensen

Lærere:

overlærer Anna-Christin Clausen
lærer Per Haugaard Dammann
overlærer Karin Diercks-Asmussen
overlærer Dorte Engsnap
overlærer Mette Kølvrå Faarvang
overlærer Betty Gram
overlærer Bettina Kræpping Hansen
overlærer Hans Aage Duus Hansen
overlærer Barbara Jensen
overlærer Elsebeth Köster
(nedsat timetal)
overlærer Joachim Otten
overlærer Mette Paul
overlærer Tommy Bayer Pedersen
overlærer Gert Ries
overlærer Alexandra Wrobel-Kopf

OKSEVEJENS SKOLE

(opr. som kommuneskole 1946,
privatskole 1949)
Alter Husumer Weg 207,
24941 Flensburg,
tlf. 04 61/95 76 10-0, fax 95 76 10-19

Skolens leder:

skoleinspektør Anne-Margrete Jessen

Kontoret:

skolesekretær Ute Clausen
(også Trene-Skolen)

Pedel:

Kay von Eitzen

Samarbejdsrådets formand:

Anne Marie Rasmussen Chiles

Lærere:

overlærer Sten Munch Andersen
overlærer Eike Bodenhagen
overlærer Gitta Kluge
lærer Marcus Kowalski
overlærer Birthe Luk
overlærer Marianne Mehlig-Jessen
overlærer Heike Ropönuš

Skolefritidsordningen:

pædagog Svenja Jensen
pædagogmedhjælper Martina Wünsche

Slesvig-Flensborg amt**BØL/STRUKSTRUP****DANSKE SKOLE**

(Bøl Skole, opr. 1946 i Brebøl,
Henrik Lassen-Skolen, opr. 1946)
Dorfstr. 21, 24891 Struxdorf,
tlf. 0 46 23/5 41, fax 18 03 34

Skolens leder:

skoleinspektør
Susanne Terkelsen-Haudrup

Samarbejdsrådets formand:

Karen Dierks-Andresen

Lærere:

overlærer Wiebke Jessen
overlærer Anja von Oettingen
(også Sørup)
overlærer Nicole Schröder
overlærer Anne Karin Balle Sjøstrøm

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper
Christiane Jürgensen

HANVED DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Alter Kirchenweg 42,
24983 Handewitt,
tlf. 0 46 08/60 83 00, fax 60 83 09

Skolens leder:

skoleinspektør Gertrud Karstoft

Pedel:

Helge Bastiansen

Samarbejdsrådets formand:

Pamela Schendel

Lærere:

overlærer Lene Berthing Andersen
(nedsat timetal)
overlærer Bettina Andresen
overlærer Susanne Jansen
overlærer Flemming Meyer

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Cornelia Andresen
pædagogmedhjælper Ralf Feddersen
pædagogmedhjælper Heike Lippert

HARRESLEV DANSKE SKOLE

(opr. som dansksproget kommuneklasse
og 1929 som privatskole)
Süderstr. 90, 24955 Harrislee,
tlf. 04 61/7 13 89, fax 77 00 78

Skolens leder:

skoleinspektør Lars Bjerrum Danielsen

Kontoret:

skolesekretær Renate Rerup

Pedel:

Stefan Bartelsen

Samarbejdsrådets formand:

Martin Uldall

Lærere:

overlærer Franziska Becher
overlærer Holger Bruhn
overlærer Randi Christiansen
overlærer Sandra Fecker

overlærer Vibeke Harck (nedsat timetal)
overlærer Kerstin Kafka
overlærer Jørgen Korsgaard
overlærer Klavs Nørtoft
overlærer Torsten Ottens-Harck
overlærer Solvejg Ottens-Herrmann
overlærer Lisbeth Ramm-Mikkelsen

HATLUND-LANGBALLE DANSKE SKOLE

(Hatlund Skole, opr. 1946 i Store
Kværn, Langballe Skole, opr. 1946)
Hattlund 9, 24972 Steinbergkirche,
tlf. 0 46 32/3 85, fax 3 82

Skolens leder:
skoleinspektør Hanne Joensen

Pedel:
Tom Grünewald

Samarbejdsrådets formand:
Kirsten Hendrik Toben

Lærere:
lærer Andrea Hempel (nedsat timetal)
overlærer Birte Kohrt
overlærer Torkild Lück

Skolefritidsordningen:
pædagogmedhjælper
Nina Krempin-Wietz

HUSBY DANSKE SKOLE

(opr. 1946)
Lerchenweg 2, 24975 Husby,
tlf. 0 46 34/5 08

Skolens leder:
skoleinspektør Anne Kämper-Großer

Pedel:
Hans Untiedt

Samarbejdsrådets formand:
Andrea Hansen-Noack

Lærere:
overlærer Tina Lange

lærer Thomas Mühlhausen
overlærer Susanne Wolhardt

Skolefritidsordningen:
pædagog Susanne Kusch-Nielsen
pædagogmedhjælper Gabriele Clausen

JARUPLUND DANSKE SKOLE

(opr. 1926)
Jarplunder Weg 14, Jarplund-Weding,
24976 Handewitt
tlf. 04 61/97 93 04, fax 90 91 283

Skolens leder:
skoleinspektør Per Wietz

Pedel:
Jan Lübker

Samarbejdsrådets formand:
Susanne Klüver

Lærere:
overlærer Ole Vrang Lassen
overlærer Erwin Bak Nielsen
overlærer Helga Rogatz

Skolefritidsordningen:
pædagogmedhjælper Brita Poppendicker
pædagogmedhjælper
Anneli Roost-Rohloff
pædagogmedhjælper Maike Stibi

KAPPEL: KAJ MUNK-SKOLEN

(dannet ved sammenlægning 2006 af
Gulde Danske Skole, opr. 1951 og Kaj
Munk-Skolen, opr. 1946)
Hans-Chr.-Andersen-Weg 14,
24376 Kappeln,
tlf. 0 46 42/33 89, fax 92 04 37

Skolens leder:
skoleinspektør Helga Bade

Pedel:
Dieter Hartwig

Samarbejdsrådets formand:
Heidi Wilda

Lærere:

overlærer Christin Hardon Hansen Arp
overlærer Peter Friis
lærer Markus Hausen
overlærer Eva-Maria Kristensen
(nedsat timetal)
lærer Dagny Møller
overlærer Manja Ratai-Grumser

KOBBERMØLLE DANSKE SKOLE

(1926-1938, genopr. 1946)
Wassersleben 32, 24955 Harrislee,
tlf. 04 61/7 12 02, fax 77 02-305

Skolens leder:

skoleinspektør Charlotte Bassler

Pedel:

Andreas Reimann

Samarbejdsrådets formand:

Bodil Daetz-Wiesner

Lærere:

overlærer Jens Hansen
overlærer Tatjana Pape-Appel
overlærer Allan Pedersen
overlærer Dirk Thaysen

LYKSBOG DANSKE SKOLE

(opr. 1946)
Gorch-Fock-Str. 1 c, Postfach 11 37,
24956 Glücksburg,
tlf. 0 46 31/61 31-0, fax 61 31-16

Skolens leder:

skoleinspektør
Annegret Heidrun Andersen

Pedel:

Niels Hansen

Samarbejdsrådets formand:

Dorthe Kramhøft Rasmussen

Lærere:

overlærer Klaus Andersen
overlærer Kirsten Futtrup
overlærer Annemette Anker Jakobsen

lærer Tina Lindbørg Radzio
(nedsat timetal)

overlærer Christian Shawn Svensson
(nedsat timetal)

lærer Maiken Terlinden
(nedsat timetal)

lærer Ragnar von Winterfeld

Skolefritidsordningen:

pædagog Steven Bommarius
pædagogmedhjælper Ines Heyen
pædagogmedhjælper Bernd Kraack

MEDELBY DANSKE SKOLE

(opr. 1946)
Abroer Weg 2, 24994 Medelby,
tlf. 0 46 05/3 83, fax 18 94 86

Skolens leder:

skoleinspektør Kaj Henken

Pedel:

Uve Piepgras

Samarbejdsrådets formand:

Kristina Kompa

Lærere:

overlærer Irene Andresen Henken

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Anke Engel

SATRUP DANSKE SKOLE

(opr. 1948)
Wolleshuus 2, 24986 Satrup,
tlf. 0 46 33/2 86, fax 96 61 85

Skolens leder:

kst. skoleinspektør Kirsten Riediger

Pedel:

Joachim Blazejewicz

Samarbejdsrådets formand:

Jonna Bardt

Lærere:

overlærer Detlef Matthiesen
(også Sørup)

overlærer Jonna Rebentisch
lærer Melanie Schlüter-Jessen

Skolefritidsordningen:
pædagogmedhjælper Ute Wietz

**SKOVLUND-VALSBØL
DANSKE SKOLE**

(dannet ved sammenlægning 1996 af
Skovlund danske Skole, opr. 1946,
og Valsbøl danske Skole, opr. 1946)
Buchauweg 28, 24980 Schafflund,
tlf. 0 46 39/4 71, fax 78 12 65
Valsbøl afd: Kirchenweg 16,
24980 Wallsbüll, tlf. 0 46 39/5 25

Skolens leder:
skoleinspektør
Else Marie Rieks-Pedersen

Pedel:
Sven Nielsen

Samarbejdsrådets formand:
Doris Wolz

Lærere:
lærer Lis Bewernick
overlærer Evelyn Brattberg
overlærer Anne Clausen
overlærer Andreas Hatnik (også Hanved)
overlærer Kirsten Koll Kristiansen
(nedsat timetal, også Hanved)
lærer Willi Petersen

Skolefritidsordningen:
pædagogmedhjælper Roswita Schröder
pædagogmedhjælper Nina Siewertsen
pædagogmedhjælper Jürgen Steppat
pædagogmedhjælper Karmen Tober

SLESVIG:
A. P. MØLLER SKOLEN
(opr. i 2008, doneret af A. P. Møller
og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers
fond til almene Formaal)
Auf der Freiheit, 24837 Schleswig,
tlf. 0 46 21/48 20-0

Skolens ledelse:
rektor Jørgen Kühl
vicerektor Flemming Rasmussen
afdelingsleder Klaus Pløen

Kontoret:
skolesekretær Susanne Larsen
skolesekretær Birgit Klenk

Pedel:
Michael Ramm

Samarbejdsrådets formand:
Dorthe Larsen

Lærere:
overlærer Erik Andresen
overlærer Tove Jensen Breuer
lærer Iben Hougaard-Neumann
overlærer Dirk Jäger
overlærer Chantal Jonassen
overlærer Tina Joost (nedsat timetal)
overlærer Lorentz Korsgaard
overlærer Frank Lüttmann
overlærer Jutta Öhler
lærer Björn Ohlsen
overlærer Gerda Petersen-Carstens
overlærer Frauke Pløen
overlærer Sussi Rask (nedsat timetal)
lærer Else Marie Schiller
lærer Christian Schlömer
lærer Kasper Stavnsbo
overlærer Henrik Søndergaard
lærer Mette Tode

Magistre:
adjunkt Nicolaj Sune Andersen
(også Duborg-Skolen)
lektor Ole Riis Andresen
lektor Niels Esbjerg
lektor Erik Fredens
lektor Katrin Fritzsche
lektor Margit Hallam
lektor Hans Henrik Hansen
lektor Steffani Jannsen
(også Duborg-Skolen)
adjunkt Charlotte Ellehuus Larsen
(også Duborg-Skolen)

lektor Osypa Les
(også Duborg-Skolen)
lektor Jesper Bolund Nielsen
lektor Meike Nielsky
adjunkt Sanne Engedal Pedersen
lektor Thomas Rohrmoser
lektor Steen Seierup
(også Duborg-Skolen)

SLESVIG: GOTTORP-SKOLEN

(opr. som kommuneskole 1946,
privatskole 1949)
Erdbeerenberg 32, 24837 Schleswig,
tlf. 0 46 21/99 57 00, fax 99 57 29

Skolens ledelse:

skoleinspektør Helga Light Braun
viceskoleinspektør Stefan Breuer

Kontoret:

skolesekretær Helga Schmidt
(også Hiort Lorenzen-Skolen)

Pedel:

Hans Werner Schmidt

Samarbejdsrådets formand:

Ole Nielsen

Lærere:

lærer Daniela Bischoff
overlærer Anne-Marie Brændeskov
overlærer Anni Kragelund Christensen
overlærer Anne Hoffmann
overlærer Bernd Hoffmann
overlærer Gunnar Johannsen
lærer Natascha Bianca Lindahl
overlærer André Michel Neelssen
(nedsat timetal)
overlærer Lars Nielsen
overlærer Dorte Nissen
overlærer Andreas Roewer
skolekonsulent Ellen Schütt
overlærer Hanne Selmer-Petersen
overlærer Anne Kathrine Winther Terp

SLESVIG:

HIORT LORENZEN-SKOLEN

(dannet ved sammenlægning i 1964 af
Ansgar-Skolen, opr. 1930, og Hiort Lo-
renzen-Skolen, der oprettedes som kom-
muneskole i 1946, privatskole 1949)
Königsberger Str. 3, 24837 Schleswig,
tlf. 0 46 21/99 57 30, fax 99 57 49

Skolens leder:

skoleinspektør Harald Piepgras

Kontoret:

skolesekretær Helga Schmidt
(også Gottorp-Skolen)

Pedel:

Finn Petersen

Samarbejdsrådets formand:

Pia Rehbein

Lærere:

overlærer Ole Bethge
overlærer Liselotte Fogh
overlærer Heidrun Jagomast-Abt
overlærer Vibeke Bjørn Larsen
overlærer Niels Egholm Nissen
overlærer Dagmar Paulsen
overlærer Britta Schmidt
lærer Karen Gade Jacobsen Stavnsbro
overlærer Kirsten Hanne Weiß

STORE VI DANSKE SKOLE

(opr. 1946)
Störtebekerweg 3, 24969 Großenwiehe,
tlf. 0 46 04/98 72 18, fax 8 30

Skolens leder:

skoleinspektør
Peter Lynggaard Jacobsen

Pedel:

Hans Joachim Nielsen

Samarbejdsrådets formand:

Annette Neumann

Lærere:

overlærer Renate Hachmann
overlærer Mette Jessen
overlærer Morten Meng
overlærer Nicola Schwarz
overlærer Inga Thamsen

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Christine Nissen

SØNDER BRARUP**DANSKE SKOLE**

(opr. 1946)

Raiffeisenstr. 25, 24392 Süderbrarup,
tlf. 0 46 41/81 93, fax 97 03 67

Skolens ledelse:

skoleinspektør Mariann Petersen
viceskoleinspektør
Søren Clement Christensen

Kontoret:

skolesekretær Joachim Ostendorf

Pedel:

Jørgen-Carsten Sørensen

Samarbejdsrådets formand:

Sven Janssen

Lærere:

overlærer Björn Bade
overlærer Karen Dierks-Andresen
skolekonsulent Gerda Eichhorn
overlærer Jeanette Falk
lærer Torben Jensen
overlærer Hans Jakob Jessen
(også Jes Kruse-Skolen)
lærer Lise Jessen
overlærer Torben Lomholt
overlærer Petra Nissen
lærer Angela Prose
lærer Susanne Rignanese
overlærer Annette Risager
overlærer Torben Runz
overlærer Bettina Russell
overlærer Vivi Kloster Sørensen

overlærer Charlotte Juel Thomaßen
overlærer Torsten Wulff

Skolefritidsordningen:

pædagog Lars Thune Bossemeier
pædagogmedhjælper Nadja Hansen
pædagogmedhjælper Stefanie Kielgast

SØRUP DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Neue Str. 12, 24966 Sörup,
tlf. 0 46 35/22 82

Skolens leder:

skoleinspektør Bente Semmelhack

Pedel:

Kurt Bade

Samarbejdsrådets formand:

vakant

Lærere:

overlærer Kirsten Breuch
overlærer Karen Palmelund-Kratochvil
overlærer
Anna Marie Birkebæk Sørensen
overlærer Hannelore Weber-Deters
(nedsat timetal)

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Gerburg Ullrich

TARP: TRENE-SKOLEN

(dannet ved sammenlægning i 1987 af
Oversø-Frørup danske Skole, opr. 1946,
og Trene-Skolen, opr. 1947 i Jerrishøj)
Stapelholmer Weg 45, 24963 Tarp,
tlf. 0 46 38/2 31

Oversø-Frørup afd.: Wanderuper Weg 5,
Frørup, 24988 Oeversee

Skolens leder:

skoleinspektør Inger Pfigsten

Kontoret:

skolesekretær Ute Clausen
(også Oksevejens Skole)

Pedel:

Karl-Georg Pingel

Samarbejdsrådets formand:

Morten Meng

Lærere:

overlærer Lene Haugård Beck
overlærer Anna Kathrine Danielsen
overlærer Vera Hansen
overlærer Siine Hoop
overlærer Ursula-Maria Köhler
(nedsat timetal, også Kobbermølle)
overlærer Barbara Köppen-Schumacher
overlærer Birthe Marxen-Düring
overlærer Flemming Bang Petersen

Skolefritidsordningen:

pædagog Karina Jørgensen
pædagogmedhjælper Pia de Buhr
(p.t. orlov)
pædagogmedhjælper Lydia Lorenzen
pædagogmedhjælper Lene Neuffer
(vikar)

TREJA DANSKE SKOLE

(opr. 1949)

Geilwanger Str. 19-21, 24896 Treia,
tlf. 0 46 26/5 57, fax 18 75 99

Skolens leder:

skoleinspektør Zolveigh Ravn

Pedel:

Birger Hennings

Samarbejdsrådets formand:

Katja Brodersen

Lærere:

overlærer Inga Peters Lück
overlærer Jane Mölck
overlærer John Nielsen
lærer Michael Noack
(også Hiort Lorenzen-Skolen)
overlærer Björn Rosenbaum

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Anja Petersen
pædagogmedhjælper Sundy Will

VANDERUP DANSKE SKOLE

(opr. 1949)

Bakkesand 1, 24997 Wanderup,
tlf. 0 46 06/2 98

Skolens leder:

skoleinspektør Karen Hansen

Pedel:

Claus Peter Petersen

Samarbejdsrådets formand:

Tanja Weilbach-Hornburg

Lærere:

lærer Steen-Torben Arnkjær
(også Trene-Skolen)
overlærer Ellen Petersen (nedsat timetal)
overlærer Mogens Skou
(også Trene-Skolen)

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Carolin Tsakiridis

Nordfrisland amt**BREDSTED DANSKE SKOLE**

(opr. 1948)

Herrmannstr. 8 a, 25821 Bredstedt,
tlf. 0 46 71/91 60-0, fax 91 60-15

Skolens leder:

skoleinspektør Jens Ravnskjær

Kontoret:

skolesekretær Iris Morzik

Pedel:

Morten Klug

Samarbejdsrådets formand:

Jan Matzen

Lærere:

overlærer Lis Andersen
lærer Henner Bock
overlærer Christiane Bodenhagen
skolekonsulent Henry Bohm
overlærer Bianca Brodersen
overlærer Jette Duschl

overlærer Lass Erhardsen
lærer Helle Evers
lærer Heidi Gilfert
overlærer Anne Kirstine Johansen
lærer Bente Knutzen-Koch
overlærer Morten Paulsen
(nedsat timetal)
overlærer Christel Petersen
(nedsat timetal)
lærer Helga Thomsen

Skolefritidsordningen:

pædagog Jeanette Huy
pædagogmedhjælper Birgit Fließ
pædagogmedhjælper
Anna Sophie Harsen-Huwald
pædagogmedhjælper Regina Petersen
pædagogmedhjælper Marie Vriesema

**FREDERIKSSTAD:
HANS HELGESEN-SKOLEN**

(opr. 1946)
Schleswiger Str. 23,
25840 Friedrichstadt,
tlf. 0 48 81/2 61, fax 84 13

Skolens leder:

skoleinspektør Bjarne Stenger-Wulff

Kontoret:

skolesekretær Marion Förthmann

Pedel:

Gert Buntkowski

Samarbejdsrådets formand:

Gesa Nottelmann

Lærere:

overlærer Marianne Christiansen
overlærer Elly Kristensen
overlærer Solveig Larsen
(nedsat timetal)
overlærer Frederik Pers
overlærer Michael Rüschel
overlærer Ulrike Sukohl

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Marion Förthmann
pædagogmedhjælper Rickleff Gramberg
pædagogmedhjælper Kirsten Koopmann

HUMTRUP: BAVNEHØJ-SKOLEN

(opr. 1948,
Sønderløgum Skole, opr. 1946)
Hauptstr. 5, 25923 Humptrup,
tlf. 0 46 63/4 20

Skolens leder:

skoleinspektør Hanne Tappe

Pedel:

Andreas Flehmig

Samarbejdsrådets formand:

Jasmin Petersen

Lærere:

overlærer Søren Ishøi
overlærer Birthe Lillholm Pedersen
(også Ladelund-Tinningsted)

HUSUM DANSKE SKOLE

(opr. 1948)
Klaus-Groth-Str. 45, Postfach 12 05,
25802 Husum,
tlf. 0 48 41/7 36 10, fax 7 46 03

Skolens ledelse:

kst. skoleinspektør Karl-Heinz Blume-
nau
kst. viceskoleinspektør Peer H. Bisgaard

Kontoret:

skolesekretær Tina Klein Roschek

Pedel:

Werner Schubert

Samarbejdsrådets formand:

Silke Weinzierl-Hancke

Lærere:

overlærer Signe Andersen
(nedsat timetal)
overlærer Bahne Bahnsen
overlærer Susanne Bahnsen

overlærer Susanne Becker
overlærer Lise Bisgaard
overlærer Lis Blumenau
årsvikar Yvonne Cibis-Lange
(nedsat timetal)
overlærer Adrian Cornelsen
overlærer Anna Cornelsen
overlærer Uwe Ehrich
lærer Charlotte Engholm
overlærer Connie Freudenreich
overlærer Henning Gammelgaard
overlærer Hanne Lisbet Hansen
overlærer Annegret Jessen
overlærer Erik Johansen
lærer Anja Langer
lærer Daniel Frost Larsen
overlærer Martin Frost Larsen
lærer Daniel Lies
overlærer Solvejg Lorenzen Rüschel
lærer Nina Mau-Jensen
lærer Kirsten Lumbye Ravnskjær
lærer Sven-Erik Reinke
overlærer Nanny Stange
overlærer Elke Steffen

LADELUND-TINNINGSTED DANSKE SKOLE

(dannet ved sammenlægning 1997 af
Ladelund Danske Skole, opr. 1936, og
Tinningsted Danske Skole, opr. 1946)
Karlumer Str. 2, 25926 Ladelund,
tlf. og fax 0 46 66/3 67

Skolens leder:

skoleinspektør Bo Bjørn Egeskjold

Pedel:

Christian Bendix Mommsen

Samarbejdsrådets formand:

Niels Ole Baecher

Lærere:

overlærer Kirsten Dam
(også Bavnehøj-Skolen)
overlærer Margrid Jensen

årsvikar Maike Schütz
(nedsat timetal, også Nibøl)

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Doris Baecher

LADELUND UNGDOMSSKOLE

(opr. 1982, doneret af A. P. Møller og
Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers
fond til almene Formaal)
Karlumer Str. 1, 25926 Ladelund,
tlf. 0 46 66/7 14, fax 8 53

Ungdomsskolens leder:

forstander

Hans Henning Heide-Jochimsen

Kontoret:

skolesekretær Britta Olson Jacobsen

Pedel:

Hans Jürgen Nielsen

Samarbejdsrådets formand:

Jörg Hellmer

Lærere:

overlærer Kai Bethge
lærer Arne Bossemeier
skoleinspektør Petra Heide-Jochimsen
overlærer Erik Jensen
overlærer Peter Jørgensen
overlærer Ulf Meyer
overlærer Oliver Otte

LIST DANSKE SKOLE

(opr. 1951)
Alte Dorfstr. 20, 25992 List,
tlf. 0 46 51/87 02 67

Skolens leder:

skoleinspektør Holger Terkelsen

Pedel:

Erk Johannsen
(også Vesterland-List Børnehave)

Samarbejdsrådets formand:

Kai Voigt

Lærer:

overlærer Hiltje Vriesema
(også Vesterland-Kejtum)

LÆK DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Propst-Nissen-Weg 55, Postfach 12 49,
25912 Leck,
tlf. 0 46 62/24 03, fax 7 06 28

Skolens ledelse:

skoleinspektør Sven-Anders Johannsen
viceskoleinspektør Lorenz Thomsen

Kontoret:

skolesekretær Margit Johannsen

Pedel:

Norbert Thomsen

Samarbejdsrådets formand:

Niko Möller

Lærere:

lærer Jeanette Grenaa Bunse
lærer Kathrin Dürr
overlærer Eilif Haase
overlærer Else Marie Haensel
lærer Ariane Lee Hendes
lærer Martin Hendes
overlærer Liv Marit Tjelle Holm
overlærer Per Johansen
overlærer Momme Jürgensen
overlærer Inge Lauritsen
overlærer Jörg Liedtke
overlærer Bettina Lauritzen Meyer
overlærer Holger Petersen
overlærer Nick Søgaard Rasmussen
overlærer Ingeborg Schilling-Eggers
overlærer Birgit Schilling-Johannsen
(nedsat timetal)
overlærer Helmut Schmidt
overlærer May-Britt Seidler
overlærer Annemarie Søgaard
(nedsat timetal)
overlærer Anette Søndergård Stortz
overlærer Charlotte Suppras-Schmidt
lærer Sören Timm

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Lis Lander
pædagogmedhjælper Maike Møller

NIBØL DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Osterweg 67, 25899 Niebüll,
tlf. 0 46 61/33 42, fax 94 13 44

Skolens leder:

skoleinspektør Anna-Louise Holste

Pedel:

Marius Mikkelsen

Samarbejdsrådets formand:

Lars Petersen

Lærere:

overlærer Ines Dethlefs
overlærer Erling Frederiksen
(nedsat timetal)
lærer Claudia Jensen
overlærer Bente Lück
lærer Arno Prost

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Margrit Mikkelsen
pædagogmedhjælper Sylvia Jacobsen

**NYKIRKE: VIDINGHERREDS
DANSKE SKOLE**

(opr. 1946)

Beim Siel 5, 25927 Neukirchen,
tlf. 0 46 64/2 28, fax 98 32 64

Skolens leder:

skoleinspektør Jytte Andresen

Pedel:

Jens Otto Pörksen

Samarbejdsrådets formand:

Michaela Weingandt

Lærere:

overlærer Per Christensen
overlærer Brigitte Nägeler
(nedsat timetal, også Medelby)
overlærer Merete Bjorholm Petersen

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Ilona Petersen

RISUM SKOLE/RISEM SCHÖLJ

(opr. 1946)

Dorfstr. 91, 25920 Risum-Lindholm,
tlf. 0 46 61/83 87, fax 64 98

Skolens leder:

skoleinspektør Jörgen Jensen Hahn

Pedel:

Christian Bendix Mommsen

Samarbejdsrådets formand:

Sven Klüver

Lærere:

overlærer Peter Goos

overlærer Ute Jessen

overlærer Thora Kahl (nedsat timetal)

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper

Bodil Johannsen-Prechel

TÖNNING: UFFE-SKOLEN

(dannet 2008 ved sammenlægning af Uffe-Skolen, opr. 1935, og Vestejderstedts Danske Skole, Garding, dannet 1999 ved sammenlægning af Digeskolén, Follervig, opr. 1948, og Garding Danske Skole, opr. 1948)
Herzog-Philipp-Allee 3 a,
25832 Tønning,
tlf. 0 48 61/2 36, fax 91 62

Skolens leder:

skoleinspektør

Kristian Hermansen Buhrkal

Pedel:

Sönke Moldenhauer

Samarbejdsrådets formand:

Silke Weinzierl-Hancke

Lærere:

lærer Andreas Berg

lærer Kerstin Breuch

overlærer Reinhard Freudenreich

lærer May-Britt Hartwig

årsvikar Jeanett Maria Jørgensen

(nedsat timetal)

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Eileen Holst

pædagogmedhjælper Conny Rasmussen

VESTERLAND-KEJTUM**DANSKE SKOLE**

(dannet ved sammenlægning 1994 af

Hans Meng-Skolen, opr. 1949,

og Kejtum danske Skole, opr. 1951)

Deckerstr. 31-33, 25980 Westerland,

tlf. 0 46 51/2 47 18, fax 20 13 64

Kejtum afd.: Süderstr. 38, 25980 Kejtum/Sylt-Ost, tlf. 0 46 51/3 21 54

Skolens leder:

skoleinspektør Walter Johannsen

Kontoret:

skolesekretær Jenny Annecke

Pedel:

Jens Schwarz

Samarbejdsrådets formand:

Kerstin Scheele

Lærere:

overlærer Ulla Hadsund

overlærer Carsten Hagemann

overlærer Anette Harberg

overlærer Karsten Jensen

lærer Holm Löffler (nedsat timetal)

overlærer Doris Lützen

overlærer Nina Godsk Sørensen

(også List)

lærer Karola Volk-Guddat

(nedsat timetal)

VYK DANSKE SKOLE

(opr. 1948)

Feldstr. 38, Postfach 11 48, 25929 Wyk,

tlf. 0 46 81/59 31 20, fax 59 31 21

Skolens leder:

skoleinspektør Anders Marcussen

Pedel:

Karl Erich Brodersen

Samarbejdsrådets formand:

Lutz Stoklasa

Lærere:

lærer Christina Dahms (nedsat timetal)

lærer Jana Klein (nedsat timetal)

Rendsborg-Egernførde amt**ASKFELT DANSKE SKOLE**

(opr. 1949)

Dorfstr. 25, 24358 Ascheffel,

tlf. 0 43 53/6 36, fax 13 36

Skolens leder:

skoleinspektør Wolfgang Bradtke

Pedel:

Bruno Bohnsack

Samarbejdsrådets formand:

Kerstin Sader

Lærere:

overlærer Anette Hansen

overlærer Silke Koch

lærer Heike Mainusch

overlærer Lars Mølhav Pedersen

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper Gisela Engel

pædagogmedhjælper

Britta Malz-Petersen

DÄNISCHENHAGEN:**JERNVED DANSKE SKOLE**

(opr. 1993)

Schulstr. 50, 24229 Dänischenhagen,

tlf. 0 43 49/10 22, fax 90 98 04

Skolens leder:

skoleinspektør Bente Voß

Pedel:

Allan Kristensen

Samarbejdsrådets formand:

Joachim Magens

Lærere:

lærer Theis Cornelsen

overlærer Mette Salomo (nedsat timetal)

lærer Nicole Steffen

overlærer Kurt Sørensen

overlærer Stefanie Widderich

(nedsat timetal)

Skolefritidsordningen:

pædagog Maja Wassenberg

pædagogmedhjælper

Peter Thomas Jones

pædagogmedhjælper Susanne Milde

pædagogmedhjælper Anne Neumann

pædagogmedhjælper

Antje Eidam-Riemer

EGERNFØRDE:**JES KRUSE-SKOLEN**

(opr. 1949)

Hans-Chr.-Andersen-Weg 2,

24340 Eckernförde,

tlf. 0 43 51/71 57-0, fax 71 57-20

Skolens ledelse:

skoleinspektør Peter Olesen Müller

viceskoleinspektør Marianne Godau

Kontoret:

skolesekretær Monika Mahrt

Pedel:

Ingwer Roost

Samarbejdsrådets formand

Birgit Jürgensen-Schumacher

Lærere:

lærer Barbara Carstens

overlærer Anne Damm

lærer Sabrina Flügel

overlærer Volker Giesa

overlærer Marlies Hatwig

skolekonsulent Reimo Hinske

overlærer Leslie Hougaard

overlærer Tanja Jäkel (nedsat timetal)
overlærer Anders Bruun Jensen
overlærer Connie Bruun Jensen
lærer Stephan Kapischke
lærer Björn Kasubke
overlærer Ole Bjørn Larsen
overlærer Maike Leonhardt-Vangsted
(nedsat timetal)
overlærer Christa Thomsen Lomholt
overlærer Jörg Lorenzen
lærer Lone Mai Nielsen Maurer
overlærer Inge Nielsen
overlærer Anne Margrethe Oesterle
(nedsat timetal)
overlærer Jörg Otto
overlærer Susanne Petersen
overlærer Bettina Rother
(nedsat timetal)
overlærer Anette Taebel
lærer Christian Brockhoff Termansen
overlærer Jette Waldinger-Thiering
overlærer Pernille Wiltrup
overlærer Thomas Wiltrup
overlærer Gitte Wittig (nedsat timetal)

RENDSBORG: EJDESKOLEN

(opr. 1950)
Prof.-Koopmann-Str. 4-6,
24768 Rendsburg,
tlf. 0 43 31/7 85 91-0, fax 7 85 91-20

Skolens ledelse:

skoleinspektør Joachim Martin
viceskoleinspektør Torben Krogh

Kontoret:

skolesekretær Dorte Salchow

Pedel:

Tim Kunze

Samarbejdsrådets formand:

Teddy Stephansen

Lærere:

overlærer Gunhild Baarup
overlærer Reinhard Bogdan

overlærer Birgit Böhm
overlærer Helene Simonsen Happich
(nedsat timetal)
overlærer Henrik Iversen
overlærer Kirsten Wellhausen Iversen
lærer Pia Kunze
overlærer Bente Lange
overlærer Inga Lausen
overlærer Torben Leth-Nissen
overlærer Ruth Martin
overlærer Karin Mumm
overlærer Sven Nissen
lærer Sara Prose
lærer Skrollan Siegwarth
overlærer Niels Thomsen
overlærer Søren Marzell Vangsted
overlærer John Windberg

RISBY DANSKE SKOLE

(opr. 1954)
Greens Weg 4, 24354 Rieseby,
tlf. og fax 0 43 55/2 77

Skolens leder:

skoleinspektør Niels-Jørgen Hansen

Pedel:

Eckard Schramm

Samarbejdsrådets formand:

Ute Schiweck

Lærere:

lærer Renate Böckermann
overlærer Martha Mortensen Müller
overlærer Britta Clausen Pedersen
(også Jes Kruse-Skolen)

Skolefritidsordningen:

pædagogmedhjælper
Christina Johannsen

VESTERMØLLE DANSKE SKOLE

(opr. 1953)
Bargstaller Str. 2,
24800 Elsdorf-Westermühlen,
tlf. 0 43 32/4 18, fax 99 17 99

Skolens leder:

skoleinspektør Andreas Düring

Pedel:

Volkmar Hochhaus

Samarbejdsrådets formand:

Manja Schubbe

Lærer:

lærer Gitte Hougaard-Werner

LÆRERE PÅ ORLOV:

lektor Dr. Erik Overgaard Pedersen,

Duborg-Skolen

lektor Marie Præstholt,

Duborg-Skolen

lektor Anke Spoorendonk,

Duborg-Skolen

overlærer Inger-Elisabeth Thorsen,

Jens Jessen-Skolen

skoleinspektør Asger Gyldenkærne,

Hanved Danske Skole

overlærer Carsten Hansen,

Hiort Lorenzen-Skolen

Børnehaver

Flensborg by

DUBORG BØRNEHAVE

(dannet ved sammenlægning 2006 af

Bertha Wulff-Børnehaven, opr. 1922 og

Riddergade Børnehave, Worsøe

Schmidts Minde, opr. 1951)

Ritterstr. 5, 24939 Flensburg,

tlf. 04 61/2 98 23

Børnehaveleder:

Mette Madsen

Samarbejdsrådets formand:

Louise Dandanell Ørsted

Medarbejdere:

bhv.assistent Anne-Christin Petersen

bhv.assistent Claudia Schnack (deltid)

bhv.medhjælper Marina Brittig (deltid)

bhv.medhjælper

Sabine Fleischfresser (deltid)

bhv.medhjælper Jasmin Jeha (deltid)

bhv.medhjælper Tanja Krüger

bhv.medhjælper Angelika Weinschenk

ENGELSBY BØRNEHAVE

(Margrethe Gudme-Hjemmet, opr. 1950)

Neuer Weg 9, 24943 Flensburg,

tlf. 04 61/6 55 30

Børnehaveleder:

Torsten Schönhoff

Samarbejdsrådets formand:

Tina Lange

Medarbejdere:

bhv.assistent Anne Asmussen

bhv.assistent Jette Dethlefsen (deltid)

bhv.medhjælper Britta Krebs

bhv.medhjælper Annedore Mankowski

bhv.medhjælper Inge Scheehr

FJORDVEJENS BØRNEHAVE

(opr. 1968)

Kiefernweg 118, 24944 Flensburg,

tlf. 04 61/3 73 90

Børnehaveleder:

Karen Kølvråa Lippert

Samarbejdsrådets formand:

Sven Ramm

Medarbejdere:

bhv.assistent Kirsten Hardt-Clasen

bhv.medhjælper Elfriede Bohne

bhv.medhjælper Christiane Lind

bhv.medhjælper Gudrun Schäfer (deltid)

bhv.medhjælper Helene Treppner

INGRID-HJEMMET

(opr. 1950)

Alter Kupfermühlenweg 39,
24939 Flensburg, tlf. 04 61/4 13 40

Børnehaveleder:

Anne Stubbe Horn

Samarbejdsrådets formand:

Saskia Heinritz

Medarbejdere:

bhv.assistent Marianne
Kaas-Diedrichsen (deltid)
bhv.assistent Sylvia Purruker
bhv.assistent Annika Starck (deltid)
bhv.medhjælper
Elisabeth Christiansen (deltid)
bhv.medhjælper Angelika Gergolla
bhv.medhjælper
Gunda Michalik (deltid)
bhv.medhjælper Antonia Schibsdatt

JULIE RAMSING-BØRNEHAVEN

(opr. 1956)

Martinsberg 1, 24941 Flensburg,
tlf. 04 61/2 72 90

Børnehaveleder:

Inga Mees-Voigt

Samarbejdsrådets formand:

Sabrina Steppan

Medarbejdere:

bhv.medhjælper
Ingeborg Grumser (deltid)
bhv.medhjælper Monika Pingel

JØRGENSBY BØRNEHAVE

(opr. 1954)

Bachstr. 9, 24943 Flensburg,
tlf. 04 61/2 67 20

Børnehaveleder:

Katrin Schumacher (orlov)
kst. børnehaveleder Rena Konrad

Samarbejdsrådets formand:

Katrin Löser

Medarbejdere:

bhv.assistent Michael Matzen
bhv.assistent Hanne Suttmann
bhv.medhjælper Petra Behrens
bhv.medhjælper Tim Knutzen
bhv.medhjælper Adelheid Lorenzen

KILSENG BØRNEHAVE

(opr. 1950)

Mürwiker Str. 153, 24944 Flensburg,
tlf. 04 61/3 03 78

Børnehaveleder:

Hilke Heinsen

Samarbejdsrådets formand:

Marthje Ziegler

Medarbejdere:

bhv.assistent Sina Konietzko
bhv.assistent Anne Luchte (deltid)
bhv.assistent Stella Wedig (deltid)
bhv.medhjælper Heidemarie Lorenzen
bhv.medhjælper Sarah Meyer (deltid)

OKSEVEJENS BØRNEHAVE

(opr. 1947)

Alter Husumer Weg 207,
24941 Flensburg, tlf. 04 61/9 14 86

Børnehaveleder:

Gisela Ahlbory (orlov indtil 01.02.2009)
kst. børnehaveleder
Andrea Hansen-Noack

Samarbejdsrådets formand:

Carmen Riese

Medarbejdere:

bhv.assistent Lars Bo Hansen (vikar)
bhv.assistent Bettina Jörs
bhv.assistent Lone Krogh (deltid)
bhv.assistent Lars Niemann
bhv.medhjælper Anja Borchardt
bhv.medhjælper Anne Jensen
bhv.medhjælper Susan Meyer
bhv.medhjælper Almuth Schwinger

SKT. HANS-BØRNEHAVEN

(opr. 1950)

An der Johannismühle 3,
24943 Flensburg, tlf. 04 61/2 55 54

Børnehaveleder:

Kim Leckband

Samarbejdsrådets formand:

Martina Wegner

Medarbejdere:

bhv.assistent
Sussie Østergaard Marxen (deltid)
bhv.assistent Lone Wriedt-Gesang
bhv.medhjælper
Leila Manu Afriyie (deltid, vikar)
bhv.medhjælper Gisela Boose
bhv.medhjælper Anja Flehmig
bhv.medhjælper
Bernadeth Jensen (deltid)

SKOVGADES BØRNEHAVE

(opr. 1952)

Waldstr. 46, 24939 Flensburg,
tlf. 04 61/5 47 02

Børnehaveleder:

Bodil Meyer

Samarbejdsrådets formand:

Christina Nissen

Medarbejdere:

bhv.assistent Solveig Bendorff
bhv.assistent Bodil Hvid Kromann
bhv.assistent
Heidi Lønne Nielsen (deltid)
bhv.medhjælper
Annette Hartwig (deltid)
bhv.medhjælper Ute Jacobs
bhv.medhjælper Diana Johansen
bhv.medhjælper Grethe Kirmis

TARUP BØRNEHAVE

(opr. 1998)

Taruper Hauptstr. 53, 24943 Flensburg,
tlf. 04 61/6 45 93

Børnehaveleder:

Inga Lange

Samarbejdsrådets formand:

Anja Lundberg-Bang

Medarbejdere:

bhv.assistent Lila Zarrabi (deltid)
bhv.medhjælper Ursula Vollertsen

VESTERALLÉ BØRNEHAVE

(opr. 1971)

Westerallee 114, 24937 Flensburg,
tlf. 04 61/5 28 50

Børnehaveleder:

Jytte Arndt

Samarbejdsrådets formand:

Pia Mylin

Medarbejdere:

bhv.assistent Inken Geipel-Jorde (deltid)
bhv.assistent Sonja Kølvråa Lippert
bhv.medhjælper
Renate Christiansen (deltid)
bhv.medhjælper Helga Kirmis
bhv.medhjælper
Kerstin Malutzki-Kahns (deltid)

Slesvig-Flensborg amt**HANVED BØRNEHAVE**

(opr. 1990)

Alter Kirchenweg 40, 24983 Handewitt,
tlf. 0 46 08/66 14

Børnehaveleder:

Britta Leckband

Samarbejdsrådets formand:

Antje Fünning

Medarbejdere:

bhv.assistent Suse Jacobsen (deltid)
bhv.medhjælper Margit Pahrman
bhv.medhjælper Mariann Schönwiese

HARRESLEV BØRNEHAVE

(opr. 1973)

Süderstr. 90, 24955 Harrislee,

tlf. 04 61/7 22 62

Børnehaveleder:

Ingelise Thiel

Samarbejdsrådets formand:

Marion Knabe

Medarbejdere:

bhv.assistent Maik Andresen

bhv.assistent Svenja Jürgensen

bhv.assistent Angela Sawatzki

bhv.medhjælper Sonja Kellner

bhv.medhjælper Judith Malutzki (deltid)

bhv.medhjælper Birgit Ringeloth (deltid)

HARRESLEVMARK BØRNEHAVE

(Margrethe-Børnehaven, opr. 1926)

Thomasstr. 20, 24955 Harrislee,

tlf. 04 61/7 11 70

Børnehaveleder:

Lilian Magnussen

Samarbejdsrådets formand:

Frank Lange

Medarbejdere:

bhv.assistent Susanne Krohn (deltid)

bhv.assistent Betina Walter

bhv.medhjælper Christa Benett (deltid)

bhv.medhjælper Marianne Michaelsen

bhv.medhjælper Martina Trott (deltid)

bhv.medhjælper

Cathrin Vicentini (deltid, orlov)

HATLUND BØRNEHAVE

(opr. 1968)

Hattlund 10, 24972 Steinbergkirche,

tlf. 0 46 32/87 62 72

Børnehaveleder:

Inger Würtz

Samarbejdsrådets formand:

Peggy Schmidt

Medarbejdere:

bhv.assistent Annika Zander

bhv.medhjælper Anja Becker (deltid)

bhv.medhjælper

Helen Kaczmirek (deltid)

HOSTRUP BØRNEHAVE

(opr. 1967)

Eckernförder Landstr. 19, Hostrup,

24873 Havetoft, tlf. 0 46 03/4 01

Børnehaveleder:

Helle Witt-Nommensen

Samarbejdsrådets formand:

Anita Zielke

Medarbejdere:

bhv.assistent

Kathrin Nissen-Albert (deltid)

bhv.medhjælper Sabine Petersen

bhv.medhjælper Gisela Schmidt (deltid)

HUSBY BØRNEHAVE

(opr. 1961)

Lerchenweg 4, 24975 Husby,

tlf. 0 46 34/96 07, fax 93 03 08

Børnehaveleder:

Silke Splettstösser

Samarbejdsrådets formand:

Britta Dose

Medarbejdere:

bhv.assistent Silke Lorenzen (deltid)

bhv.medhjælper

Grethe Kmostak (deltid)

bhv.medhjælper Kaja Barth (deltid)

bhv.medhjælper

Ingke Simonsen (deltid)

bhv.medhjælper Tove Voss (deltid)

ISTED BØRNEHAVE

(opr. 1973)

Schulberg 22, 24879 Idstedt,

tlf. 0 46 25/4 37

Børnehaveleder:

Berit Kleinert

Pedel:

Hermann Prühs (også Mårkær)

Samarbejdsrådets formand:

Deert Hansen

Medarbejdere:

bhv.medhjælper Petra Behnk (deltid)

bhv.medhjælper Brigitte Lassen

bhv.medhjælper Ulla Petersen (deltid)

JARUPLUND BØRNEHAVE

(opr. 1969)

Jarplunder Weg 14, Jarplund-Weding,

24976 Handewitt,

tlf. 04 61/97 95 23

Børnehaveleder:

Lone Petersen

Samarbejdsrådets formand:

Heidi Ferst

Medarbejdere:

bhv.assistent Vivian Boelmann (deltid)

bhv.medhjælper Kirsten Helmke (deltid)

bhv.medhjælper Viola Wegner (deltid)

KAPPEL BØRNEHAVE

(Kaj Munk-Børnehaven, opr. 1948)

Hans-Chr.-Andersen-Weg 20,

24376 Kappeln, tlf. 0 46 42/28 38

Børnehaveleder:

Irid Stephani

Samarbejdsrådets formand:

Sandra Truelsen

Medarbejdere:

bhv.assistent Per Ole Baumert (deltid)

bhv.assistent Lena Jacobsen

bhv.medhjælper Edith Gnisa

bhv.medhjælper Heidi Schramm

KOBBERMØLLE BØRNEHAVE

(opr. 1952)

Teichweg 1, 24955 Harrislee,

tlf. 04 61/7 58 92

Børnehaveleder:

Inge Tüxen Kiralfy

Samarbejdsrådets formand:

Alexandra Due Hansen

Medarbejdere:

bhv.assistent Beate Ambs (deltid)

bhv.assistent

Lisbeth von Winterfeld (deltid)

bhv.medhjælper Pernille Albert (deltid)

bhv.medhjælper Britta Gløe (deltid)

bhv.medhjælper Rita Grambow

LYKSBOG BØRNEHAVE

(opr. 1951)

Am Kegelberg, 24960 Glücksborg,

tlf. 0 46 31/23 39

Børnehaveleder:

Christina Strunz-Ewel

Samarbejdsrådets formand:

Sabine Andrian-Franzky

Medarbejdere:

bhv.assistent Birte Hoeg

bhv.assistent Bente Jürgensen (deltid)

bhv.assistent Joel Mazon

bhv.medhjælper Aileen Boring

bhv.medhjælper

Ida Amalie Havn (deltid)

bhv.medhjælper Birgit Lorenzen

bhv.medhjælper

Yvonne Panduro Ludwig (deltid)

MÅRKÆR BØRNEHAVE

(opr. 1970)

Hauptstr. 66, 24405 Mohrkirch-
westerholz, tlf. 0 46 46/2 02

Børnehaveleder:

Silvia Sachs

Pedel:

Hermann Prühs (også Isted)

Samarbejdsrådets formand:

Claudia Wenzel

Medarbejdere:

bhv.assistent Jesper Mewes (deltid)
bhv.assistent Ute Reindel
bhv.medhjælper Inge Marie Christen
bhv.medhjælper
Andrea Ferchof (deltid)
bhv.medhjælper
Eva-Christin Lassen (deltid)

SKOVLUND BØRNEHAVE

(opr. 1969)

Buchauweg 4, 24980 Schafflund,
tlf. 0 46 39/4 05

Børnehaveleder:

Dagmar Arendt

Samarbejdsrådets formand:

Andrea Heimrath

Medarbejdere:

bhv.assistent Nadine Hansen
bhv.assistent
Nora Ross Hillermann (deltid)
bhv.medhjælper
Irmtraud Bjerringgaard (deltid)
bhv.medhjælper
Jette Ea Ludvig-Ketelsen (deltid)
bhv.medhjælper Kirsten Schwartz

SLESVIG:**ANSGAR-BØRNEHAVEN**

(Sønderjyds Samfunds Børnehavn,
opr. 1954)

Bismarckstr. 18 a, 24837 Schleswig,
tlf. 0 46 21/2 58 19

Børnehaveleder:

Kevin Fischer

Samarbejdsrådets formand:

Manuela Naujocks

Medarbejdere:

bhv.assistent Mandy Johannsen
bhv.medhjælper Karen Jensen
bhv.medhjælper Heidi Reppenhagen

SLESVIG:**BUSTRUPDAM BØRNEHAVE**

(opr. 1953)

Husumer Baum 9 c, 24837 Schleswig,
tlf. 0 46 21/3 29 14

Børnehaveleder:

Githe Tølbøl Skovsted

Samarbejdsrådets formand:

Lars Wichmann

Medarbejdere:

bhv.assistent Sonja Nelius
bhv.medhjælper Ilona Ernst (deltid)
bhv.medhjælper Maja Grohmann
bhv.medhjælper Jette Balling Jacobsen

**SLESVIG: GOTTORP-SKOLENS
BØRNEHAVE**

(opr. 1952)

Erdbeerenberg 30, 24837 Schleswig,
tlf. 0 46 21/3 53 10

Børnehaveleder:

Ralf Gburek

Samarbejdsrådets formand:

Sascha Voecks

Medarbejdere:

bhv.assistent Ina Kollmann
bhv.assistent
Yvonne Schreiber (deltid)
bhv.medhjælper Christel Neelssen
bhv.medhjælper Randi Skytte

**SLESVIG: HIORT LORENZEN-
SKOLENS BØRNEHAVE**

(opr. 1928)

Königsberger Str. 1, 24837 Schleswig,
tlf. 0 46 21/2 62 81

Børnehaveleder:

Jytte Bürke

Samarbejdsrådets formand:

Matina Schwandt

Medarbejdere:

bhv.assistent Inge Böwes
bhv.assistent Lone Geppert
bhv.assistent Lars Jeß
bhv.assistent Maria Messerschmidt
bhv.medhjælper Kirsten Böwes
bhv.medhjælper
Inger Benneballe Bunge
bhv.medhjælper
Monika Grosenick (deltid)
bhv.medhjælper Kirsten Hessel (deltid)
bhv.medhjælper Süntje Marxen

**STORE VI -VANDERUP
BØRNEHAVE**

(dannet ved sammenlægning 1999 af
Store Vi Børneshave, opr. 1969, og
Vanderup Børneshave, opr. 1977)
Störtebekerweg 3, 24969 Großenwiehe,
tlf. 0 46 04/4 00
afd. i Vanderup: Bakkesand 1,
24997 Wanderup, tlf. 0 46 06/96 50 87

Børnehaveleder:

Ellen Losch

Samarbejdsrådets formand:

Hans Christian Bang

Medarbejdere:

bhv.assistent Inge Bethge
bhv.assistent Ilse Borchardt
bhv.assistent Tom Knutzen
bhv.medhjælper
Gudrun Friedrichsen-Wetzel
bhv.medhjælper

Gertrud Jürgensen (deltid)
bhv.medhjælper Susanne Lühr (deltid)
bhv.medhjælper
Nicole Schrödl (deltid, vikar)

SØNDER BRARUP BØRNEHAVE

(opr. 1952)

Raiffeisenstr. 25, 24392 Süderbrarup,
tlf. 0 46 41/24 56

Børnehaveleder:

Renate Löhr

Samarbejdsrådets formand:

Andrea Ferchhof

Medarbejdere:

bhv.assistent Vera Dröse
bhv.assistent Lea Koppelman
bhv.medhjælper
Sylvia Böhrensen (deltid, orlov)
bhv.medhjælper Sabine Sørensen
bhv.medhjælper Lasse Tams (deltid)

SØRUP BØRNEHAVE

(opr. 1962)

Bergstr. 16, 24966 Sörup,
tlf. 0 46 35/4 89

Børnehaveleder:

Karen Humpert

Samarbejdsrådets formand:

Frank Hansen

Medarbejdere:

bhv.assistent Birgit Schuld (deltid)
bhv.medhjælper Dörthe Luth
bhv.medhjælper Marianne Wegner

TARP BØRNEHAVE

(opr. 1973)

Stapelholmer Weg 47 a, 24963 Tarp,
tlf. 0 46 38/71 61

Børnehaveder:

Klaus Strunz

Samarbejdsrådets formand:

Henrik Kristensen

Medarbejdere:

bhv.assistent Birgit Schumacher
bhv.assistent Jonathan Siems (deltid)
bhv.assistent Melanie Weck
bhv.medhjælper Karin Kaschel (deltid)
bhv.medhjælper Antje Kraack (deltid)
bhv.medhjælper Inge Matzen
bhv.medhjælper Hella Möller (deltid)

Nordfrisland amt**AVENTOFT BØRNEHAVE**

(opr. 1967)

Nambüll 6, 25927 Aventoft,
tlf. 0 46 64/2 97

Børnehaveder:

Anette Nahnsen

Samarbejdsrådets formand:

Sandra Petersen

Medarbejdere:

bhv.assistent
Anja Andreassen-Ingwersen (deltid)
bhv.medhjælper Evelyn Nielsen (deltid)

BRAMSTEDLUND BØRNEHAVE

(opr. 1969)

Dorfstr. 2, 25926 Bramstedtlund,
tlf. 0 46 66/8 81

Børnehaveder:

Gitte Hansen Christiansen

Samarbejdsrådets formand:

Britta Sönnichsen

Medarbejdere:

bhv.assistent Ina Blaas (deltid)
bhv.assistent
Randy Maria Boysen (deltid)
bhv.medhjælper
Susanne Crusius (deltid)
bhv.medhjælper Sandra Parlow (deltid)

BREDSTED BØRNEHAVE

(opr. 1955)

Herrmannstr. 8 a, 25821 Bredstedt,
tlf. 0 46 71/29 68

Børnehaveder:

Morlyn Albert

Samarbejdsrådets formand:

Bettina Thomsen

Medarbejdere:

bhv.assistent Bente Gerdson
bhv.assistent Horst Müller
bhv.assistent Runa Stumm
bhv.medhjælper Randi Appel (deltid)
bhv.medhjælper Kirsten Iwersen
bhv.medhjælper Mona Kwoka
bhv.medhjælper
Carola Sievertsen (deltid)

DRAGE BØRNEHAVE

(opr. 1964)

Achterum 22, 25878 Drage,
tlf. 0 48 81/78 87

Børnehaveder:

Torge Petersen

Samarbejdsrådets formand:

Patrick Pipke

Medarbejdere:

bhv.medhjælper Susan Conrath (deltid)
bhv.medhjælper Astrid Nolte-Larsen
bhv.medhjælper Sabine Rieck (deltid)

FREDERIKSSTAD BØRNEHAVE

(opr. 1948)

Treenesiedlung 15, 25840 Friedrich-
stadt, tlf. 0 48 81/4 67

Børnehaveleder:

Jette Karin Rasmussen

Samarbejdsrådets formand:

Jens Frank

Medarbejdere:

bhv.assistent Nicole Lorenzen (deltid)
bhv.medhjælper Johanna Abshagen
bhv.medhjælper Susanne Ficht (deltid)
bhv.medhjælper Sonja Schönhoff

GARDING BØRNEHAVE

(opr. 1956)

Osterende 29, 25836 Garding,
tlf. 0 48 62/9 12

Børnehaveleder:

Kerstin Meinert

Samarbejdsrådets formand:

Antje Matthies

Medarbejder:

bhv.medhjælper Ursula Kreutzer

HUMTRUP BØRNEHAVE

(opr. 1965)

Hauptstr. 5, 25923 Humptrup,
tlf. 0 46 63/9 60

Børnehaveleder:

Kirsten Tychsen Hansen

Samarbejdsrådets formand:

Lothar Hamann

Medarbejdere:

bhv.medhjælper
Britta Ruths (deltid)
bhv.medhjælper
Maja Thomsen (deltid)

HUSUM BØRNEHAVE

(opr. 1951)

Jebensweg 6, 25813 Husum,
tlf. 0 48 41/80 00 00, fax 80 00 02

Børnehaveleder:

Ursula Heide

Samarbejdsrådets formand:

Dorte Nicolaisen

Medarbejdere:

bhv.assistent Brunhilde Ivers
bhv.assistent Inga Lilge
bhv.assistent Kerstin Thomsen
bhv.medhjælper Rita Kleffke
bhv.medhjælper
Simone Kleffke-Mertz (deltid)
bhv.medhjælper Monika Petersen

LÆK BØRNEHAVE

(opr. 1964)

Probst-Nissen-Weg 59, 25917 Leck,
tlf. 0 46 62/29 80

Børnehaveleder:

Brigitte Jessen

Samarbejdsrådets formand:

Peter Martens

Medarbejdere:

bhv.assistent
Herdis Matlok-Finke (deltid)
bhv.assistent
Rebekah Meseth (deltid, vikar)
bhv.assistent Anja Munkholm (deltid)
bhv.assistent
Diana Zimmermann (deltid, orlov)
bhv.medhjælper Helga Jepsen (deltid)
bhv.medhjælper Birthe Kleinschmidt
bhv.medhjælper Randi Staack (deltid)
bhv.medhjælper
Maline Thomsen (deltid)

NIBØL BØRNEHAVE

(opr. 1960)

Osterweg 55, 25899 Niebüll,

tlf. 0 46 61/89 65

Børnehaveleder:

Kim Tychsen Petersen

Samarbejdsrådets formand:

Sabine Hoffmann

Medarbejdere:

bhv.assistent

Dorte Grubbe Andresen (deltid)

bhv.medhjælper

Christina Albustin (deltid)

bhv.medhjælper

Anita Boysen (deltid)

bhv.medhjælper Marianne Boisen Siem

bhv.medhjælper Lydia Tabbert

RISUM BØRNEHAVE

(opr. 1972)

Dorfstr. 91 a, 25920 Risum-Lindholm,

tlf. 0 46 61/48 59

Børnehaveleder:

Jytte Kølvråa Lorenzen

Samarbejdsrådets formand:

Stephanie Ochs-Petersen

Medarbejder:

bhv.medhjælper Ute Bonn (deltid)

TØNNING BØRNEHAVE

(opr. 1935)

Herzog-Philipp-Allee 3 a,

25832 Tønning, tlf. 0 48 61/54 08

Børnehaveleder:

Veronika Jørgensen

Samarbejdsrådets formand:

Kyra Golibrzuch

Medarbejdere:

bhv.medhjælper

Hanne Andersen (deltid)

bhv.medhjælper Astrid Hedtkamp

bhv.medhjælper Cornelia Wobig (deltid)

VESTERLAND-LIST BØRNEHAVE

(dannet ved sammenlægning 1999 af

Vesterland Børnehave, opr. 1953,

og List Børnehave, opr. 1960)

Hedigenwai 5, 25980 Westerland,

tlf. 0 46 51/2 38 65, fax 88 64 81

Afd. i List.: Alte Dorfstr. 18, 25992 List,

tlf. 0 46 51/87 05 70

Børnehaveleder:

Karin Horup

Pedel:

Erk Johannsen

Samarbejdsrådets formand:

Kay Brandt

Medarbejdere:

bhv.assistent Kai Tove Meyer

bhv.medhjælper Antje Hansen

bhv.medhjælper Stephanie Hansen

bhv.medhjælper Kirsten Jauch (deltid)

bhv.assistent Herle Jendrichsen (deltid)

bhv.medhjælper Anke Macht (deltid)

VYK BØRNEHAVE

(opr. 1962), p.t. legestue

Feldstr. 38, 25938 Wyk,

tlf. 0 46 81/59 31 20

Leder:

Inke-Dorothea Peper (deltid)

Medarbejder:

medhjælper Maren Haukenfrers (deltid)

ØRSTED BØRNEHAVE

(opr. 1969)

Ohrstedt Bahnhof Süd 17, 25885

Wester-Ohrstedt, tlf. 0 48 47/3 12

Børnehaveleder:

Pia Charlotte Rehbein

Samarbejdsrådets formand:

Simone Fels

Medarbejdere:

bhv.assistent Margit Alexander

bhv.medhjælper

Kirsten Lurgenstein (deltid)

bhv.medhjælper Sabine Tucholski

Rendsborg-Egernførde amt**ASKFELT BØRNEHAVE**

(opr. 1962)

Dorfstr. 25, 24358 Ascheffel,

tlf. 0 43 53/5 24

Børnehaveleder:

Linda Skrydstrup

Samarbejdsrådets formand:

Gordon Schubert

Medarbejdere:

bhv.assistent Grit Beth (deltid)

bhv.medhjælper

Inge Henningsen (deltid)

bhv.medhjælper

Marie Luise Lepper (deltid)

bhv.medhjælper Ulrike Stelow (deltid)

BYDELSDORF BØRNEHAVE

(H.C. Andersen Børnelyst, opr. 1966)

Mühlenstr. 30, 24782 Büdelsdorf,

tlf. 0 43 31/3 17 46

Børnehaveleder:

Bodil Gulev Vogel

Samarbejdsrådets formand:

Kamilla Keth Kristensen

Medarbejdere:

bhv.assistent Maj-Britt Hill

bhv.medhjælper

Angelika Janzen (deltid)

bhv.medhjælper

Jördhis Stühmer (deltid)

bhv.medhjælper Marie Luise Wille

EGERNFØRDE:**BORREBY BØRNEHAVE**

(opr. 1967)

Saxtorfer Weg 58 a,

24340 Eckernförde-Borby,

tlf. 0 43 51/8 14 78, fax 87 93 83

Børnehaveleder:

Lene Jessen Roost

Samarbejdsrådets formand:

Alexander Wriedt

Medarbejdere:

bhv.assistent Ralf Timm

bhv.assistent Annelie Werth (deltid)

bhv.medhjælper Bianca Hansen

bhv.medhjælper Tanja Pfeifer (deltid)

bhv.medhjælper Karen Witt (deltid)

EGERNFØRDE BØRNEHAVE

(Brdr. Broust Børnelyst, opr. 1953)

Hans-Chr.-Andersen-Weg 6,

24340 Eckernförde,

tlf. 0 43 51/54 78, fax 72 69 68

Børnehaveleder:

kst. børnehaveleder Merete Adelborg

Samarbejdsrådets formand:

Tobias Jürgensen

Medarbejdere:

bhv.medhjælper Hanne Büchner

bhv.medhjælper Britta Dittmann

bhv.medhjælper

Rosa-Marit Matthies (deltid)

bhv.medhjælper

Martina Staewen (deltid, vikar)

KIEL-PRIES BØRNEHAVE

(opr. 1973)

Fritz-Reuter-Str. 28, 24159 Kiel,

tlf. og fax 04 31/39 23 41

Børnehaveleder:

Hauke Paulsen

Samarbejdsrådets formand:

Paul Salwik

Medarbejdere:

bhv.assistent Inga Brodersen

bhv.medhjælper

Karin Grossmann (deltid)

bhv.medhjælper

Pia Renkwitz (deltid)

RENDSBORG BØRNEHAVE

(Ejderskolens Børnehave, opr. 1954)

Mühlenstr. 16-18, 24782 Büdelsdorf,

tlf. 0 43 31/3 29 05

Børnehaveleder:

Susanne Thomsen

Samarbejdsrådets formand:

Jessica Wagner

Medarbejdere:

bhv.assistent

Pirco Belbe-Sowada (deltid, orlov)

bhv.assistent

Tina Janzen (deltid, vikar)

bhv.assistent Vivien Petersen (deltid)

bhv.medhjælper Sylvia Ravens (deltid)

bhv.medhjælper Silvia Sickelka

bhv.medhjælper Andrea Zehe (deltid)

VESTERMØLLE BØRNEHAVE

(Ragnhild Børnehave, opr. 1964)

Bargstaller Str. 2,

24800 Elsdorf-Westermühlen,

tlf. 0 43 32/4 77

Børnehaveleder:

Inken Flöge

Samarbejdsrådets formand:

Katrin Hagge

Medarbejdere:

bhv.medhjælper Angelika Dreyer

bhv.medhjælper Sonja Sickelka (deltid)

Pedeller tilknyttet flere børnehaver:

Flensborg vest – René Börner

Flensborg øst – Stefan Volling

Skoleforeningens**håndværkere:**

Michael Demuth

Viktor Rau

**Fritstillede medarbejdere på
tysk efterlønsordning (ATZ):**

bhv.medhjælper Birgit Hansen,

Duborg Børnehave

bhv.medhjælper Lis Schmidt,

Ingrid-Hjemmet

bhv.medhjælper Helma Stumm,

Jørgensby Børnehave

bhv.medhjælper Viola Christiansen,

Skt. Hans-Børnehaven

bhv.medhjælper Margit Lorenzen,

Vesterallé Børnehave

bhv.medhjælper Inge Moritz,

Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave

bhv.medhjælper Lise Lotte Brammann,

Borreby Børnehave

Øvrige institutioner

JARUPLUND HØJSKOLE

Lundweg 2, Jarplund-Weding,
24976 Handewitt,
tlf.: 0 46 30/ 96 91 40
kursisttelefon: 10 05
fax: 96 91 49

Bestyrelsen:

Inge Marie Christensen, Rudekamp,
24960 Glücksburg
Per Gildberg, Marrendamm 74,
24944 Flensburg
Kristian Kjær Nielsen,
Helnæs Byvej 63, 5631 Ebberup,
Danmark
Henrik Nissen, Surreroj 4,
6372 Bylderup Bov, Danmark
Fred Witt, Feldstedt 9,
24340 Eckernförde

Højskolens leder:

forstander Dieter Paul Küssner

Kontoret:

sekretær Birte Bünger Christensen

Pedel:

Horst Katzke

Lærere:

kursuslærer Vita Maj Dam
højskolelærer Rigmor Eybye
højskolelærer Jesper Groth
højskolelærer Sven-Ulf Jansen
højskolelærer Ole Præstkær Jørgensen
højskolelærer Lars Sørensen

UNGDOMSKOLLEGIET

Marienhölungsweg 66,
24939 Flensburg
tlf.: 04 61/5 24 44, fax: 5 00 27 95

Forstander:

Uwe Becher

Tilsynsførende:

overlærer Cecilie Siff Eriksen
overlærer Jens Hansen
overlærer Allan Pedersen
overlærer Flemming Bang Petersen

Kontoret:

sekretær Dorothea Becher (deltid)
kontorassistent
Marie Luise Belusa (deltid)

Pedel:

Stefan Leverenz

FERIEKONTORET

Friedrichstal 17, 24939 Flensburg
tlf.: 0461/5 66 64 og 5 66 48,
fax: 5 43 72

Leder:

pensioneret overlærer
Birgitte Tychsen-Schlotfeldt

Kontoret:

kontorassistent Gaby Günther (deltid)
skolesekretær Mona Krause
(også Cornelius Hansen-Skolen)

Adresseliste

Skoler

FLENSBORG BY

CHRISTIAN PAULSEN-SKOLEN

skoleinspektør Jens Erik Salomonsen

viceskoleinspektør Ane Marie Schmidt

Südergraben 36, 24937 Flensburg, tlf. 04 61/5 70 74-0, fax 5 70 74-17

CORNELIUS HANSEN-SKOLEN

skoleinspektør Knud Ramm-Mikkelsen

viceskoleinspektør Hanne Jensen Prühs

Alter Kupfermühlenweg 15, 24939 Flensburg, tlf. 04 61/4 17 18, fax 47 02 73

DUBORG-SKOLEN

rektor Ebbe Benedikt Rasmussen

vicerektor/ledende inspektør John Grube Læsøe

afdelingsleder Kim Olesen

Ritterstr. 27, Postfach 14 39, 24904 Flensburg, tlf. 04 61/1 44 39-0, fax 2 24 30

GUSTAV JOHANNSEN-SKOLEN

skoleinspektør Ole Jørgensen Uth

viceskoleinspektør Kjeld Marc Bonato

Eckenerstr. 9, 24939 Flensburg, tlf. 04 61/5 87 17-0, fax 5 87 17-20

JENS JESSEN-SKOLEN

skoleinspektør Carsten Jonassen

viceskoleinspektør Linda Schröder

Mürwiker Str. 155 a, 24944 Flensburg, tlf. 04 61/3 71 71, fax 3 10 77 84

JØRGENSBY-SKOLEN

skoleinspektør Eberhard von Oettingen

viceskoleinspektør Hans Kristian Jensen

Schulgang 2-6, 24943 Flensburg, tlf. 04 61/1 41 23-0, fax 1 80 05-9

OKSEVEJENS SKOLE

skoleinspektør Anne-Margrete Jessen

Alter Husumer Weg 207, 24941 Flensburg, tlf. 04 61/95 76 10-0, fax 95 76 10-19

SLESVIG-FLENSBORG AMT

BØL/STRUKSTRUP DANSKE SKOLE

skoleinspektør Susanne Terkelsen-Haudrup

Dorfstr. 21, 24891 Struxdorf, tlf. 0 46 23/5 41, fax 18 03 34

HANVED DANSKE SKOLE

skoleinspektør Gertrud Karstoft

Alter Kirchenweg 42, 24983 Handewitt, tlf. 0 46 08/60 83 00, fax 60 83 09

HARRESLEV DANSKE SKOLE

skoleinspektør Lars Bjerrum Danielsen

Süderstr. 90, 24955 Harrislee, tlf. 04 61/7 13 89, fax 77 00 78

HATLUND-LANGBALLE DANSKE SKOLE

skoleinspektør Hanne Joensen

Hattlund 9, 24972 Steinbergkirche, tlf. 0 46 32/3 85, fax 3 82

HUSBY DANSKE SKOLE

skoleinspektør Anne Kämper-Großer

Lerchenweg 2, 24975 Husby, tlf. 0 46 34/5 08

JARUPLUND DANSKE SKOLE

skoleinspektør Per Wietz

Jarplunder Weg 14, Jarplund-Weding, 24976 Handewitt, tlf. 04 61/97 93 04, fax 90 91 283

KAPPEL: KAJ MUNK-SKOLEN

skoleinspektør Helga Bade

Hans-Chr.-Andersen-Weg 14, 24376 Kappeln, tlf. 0 46 42/33 89, fax 92 04 37

KOBBERMØLLE DANSKE SKOLE

skoleinspektør Charlotte Bassler

Wassersleben 32, 24955 Harrislee, tlf. 04 61/7 12 02, fax 7 70 23 05

LYKSBOURG DANSKE SKOLE

skoleinspektør Annegret Heidrun Andersen

Gorch-Fock-Str. 1 c, Postfach 11 37, 24956 Glücksburg, tlf. 0 46 31/61 31-0, fax 61 31-16

MEDELBY DANSKE SKOLE

skoleinspektør Kaj Henken

Abroer Weg 2, 24994 Medelby, tlf. 0 46 05/3 83, fax 18 94 86

SATRUP DANSKE SKOLE

kst. skoleinspektør Kirsten Riediger

Wolleshuus 2, 24986 Satrup, tlf. 0 46 33/2 86, fax 96 61 85

SKOVLUND-VALSBØL DANSKE SKOLE

skoleinspektør Else Marie Rieks-Pedersen

Buchauweg 28, 24980 Schafflund, tlf. 0 46 39/4 71, fax 78 12 65,

Valsbøl afd.: Kirchenweg 16, 24980 Wallsbüll, tlf. 0 46 39/5 25

SLESVIG: A. P. MØLLER SKOLEN

rektor Jørgen Kühl

vicerektor Flemming Rasmussen

afdelingsleder Klaus Pløen

Auf der Freiheit, 24837 Schleswig, tlf. 046 21/48 20-0

SLESVIG: GOTTORP-SKOLEN

skoleinspektør Helga Light Braun

viceskoleinspektør Stefan E. C. Breuer

Erdbeerenberg 32, 24837 Schleswig, tlf. 0 46 21/99 57 00, fax 99 57 29

SLESVIG: HIORT LORENZEN-SKOLEN

skoleinspektør Harald Piepgras

Königsberger Str. 3, 24837 Schleswig, tlf. 0 46 21/99 57 30, fax 99 57 49

STORE VI DANSKE SKOLE

skoleinspektør Peter Lynggaard Jacobsen

Störtebekerweg 3, 24969 Großenwiehe, tlf. 0 46 04/98 72 18, fax 8 30

SØNDER BRARUP DANSKE SKOLE

skoleinspektør Mariann Petersen

viceskoleinspektør Søren Clement Christensen

Raiffeisenstr. 25, 24392 Süderbrarup, tlf. 0 46 41/81 93, fax 97 03 67

SØRUP DANSKE SKOLE

skoleinspektør Bente Semmelhack

Neue Str. 12, 24966 Sörup, tlf. 0 46 35/22 82

TARP: TRENE-SKOLEN

skoleinspektør Inger Pffingsten

Stapelholmer Weg 45, 24963 Tarp, tlf. 0 46 38/2 31

Oversø-Frörup afd.: Wanderuper Weg 5, Frörup, 24988 Oeversee

TREJA DANSKE SKOLE

skoleinspektør Zolveigh Ravn

Geilwanger Str. 19-21, 24896 Treia, tlf. 0 46 26/5 57, fax 18 75 99

VANDERUP DANSKE SKOLE

skoleinspektør Karen Hansen

Bakkesand 1, 24997 Wanderup, tlf. 0 46 06/2 98

NORDFRISLAND AMT**BREDSTED DANSKE SKOLE**

skoleinspektør Jens Ravnskjær

Herrmannstr. 8 a, 25821 Bredstedt, tlf. 0 46 71/91 60-0, fax 91 60-15

FREDERIKSSTAD: HANS HELGESEN-SKOLEN

skoleinspektør Bjarne Stenger-Wulff

Schleswiger Str. 23, 25840 Friedrichstadt, tlf. 0 48 81/2 61, fax 84 13

HUMTRUP: BAVNEHØJ-SKOLEN

skoleinspektør Hanne Tappe

Hauptstr. 5, 25923 Humptrup, tlf. 0 46 63/4 20

HUSUM DANSKE SKOLE

kst. skoleinspektør Karl-Heinz Blumenau

kst. viceskoleinspektør Peer H. Bisgaard

Klaus-Groth-Str. 45, Postfach 12 05, 25802 Husum, tlf. 0 48 41/7 36 10, fax 7 46 03

LADELUND-TINNINGSTED DANSKE SKOLE

skoleinspektør Bo Bjørn Egeskjold

Karlumer Str. 2, 25926 Ladelund, tlf. og fax 0 46 66/3 67

LADELUND UNGDOMSSKOLE

forstander Hans Henning Heide-Jochimsen

Karlumer Str. 1, 25926 Ladelund, tlf. 0 46 66/7 14, fax 8 53

LIST DANSKE SKOLE

skoleinspektør Holger Terkelsen

Alte Dorfstr. 20, 25992 List, tlf. 0 46 51/87 02 67

LÆK DANSKE SKOLE

skoleinspektør Sven-Anders Johannsen

viceskoleinspektør Lorenz Thomsen

Propst-Nissen-Weg 55, Postfach 12 49, 25912 Leck, tlf. 0 46 62/24 03, fax 7 06 28

NIBØL DANSKE SKOLE

skoleinspektør Anna-Louise Holste

Osterweg 67, 25899 Niebüll, tlf. 0 46 61/33 42, fax 94 13 44

NYKIRKE: VIDINGHERREDS DANSKE SKOLE

skoleinspektør Jytte Andresen

Beim Siel 5, 25927 Neukirchen, tlf. 0 46 64/2 28, fax 98 32 64

RISUM SKOLE/RISEM SCHÖLJ

skoleinspektør Jörgen Jensen Hahn

Dorfstr. 91, 25920 Risum-Lindholm, tlf. 0 46 61/83 87, fax 64 98

TÖNNING: UFFE-SKOLEN

skoleinspektør Kristian Buhrkal

Herzog-Philipp-Allee 3 a, 25832 Tönning, tlf. 0 48 61/2 36, fax 91 62

VESTERLAND-KEJTUM DANSKE SKOLE

skoleinspektør Walter Johannsen

Deckerstr. 31-33, 25980 Westerland, tlf. 0 46 51/2 47 18, fax 20 13 64

Kejtum afd.: Süderstr. 38, 25980 Keitum/Sylt-Ost, tlf. 0 46 51/3 21 54

VYK DANSKE SKOLE

skoleinspektør Anders Marcussen

Feldstr. 38, Postfach 11 48, 25929 Wyk, tlf. 0 46 81/59 31 20, fax 59 31 21

REDSBORG-EGERNFØRDE AMT**ASKFELT DANSKE SKOLE**

skoleinspektør Wolfgang Bradtke

Dorfstr. 25, 24358 Ascheffel, tlf. 0 43 53/6 36, fax 13 36

DÄNISCHENHAGEN: JERNVED DANSKE SKOLE

skoleinspektør Bente Voß

Schulstr. 50, 24229 Dänischenhagen, tlf. 0 43 49/10 22, fax 90 98 04

EGERNFØRDE: JES KRUSE-SKOLEN

skoleinspektør Peter Olesen Müller

viceskoleinspektør Marianne Godau

Hans-Chr.-Andersen-Weg 2, 24340 Eckernförde, tlf. 0 43 51/71 57-0, fax 71 57-20

REDSBORG: EJDERSKOLEN

skoleinspektør Joachim Martin

viceskoleinspektør Torben Krogh

Prof.-Koopmann-Str. 4-6, 24768 Rendsburg, tlf. 0 43 31/7 85 91-0, fax 7 85 91-20

RISBY DANSKE SKOLE

skoleinspektør Niels-Jørgen Hansen

Greens Weg 4, 24354 Rieseby, tlf. og fax 0 43 55/2 77

VESTERMØLLE DANSKE SKOLE

skoleinspektør Andreas Düring

Bargstaller Str. 2, 24800 Elsdorf-Westermühlen, tlf. 0 43 32/4 18, fax 99 17 99

Børnehaver

FLENSBORG BY

DUBORG BØRNEHAVE

børnehaveleder Mette Madsen

Ritterstr. 5, 24939 Flensburg, tlf. 04 61/2 98 23

ENGELSBY BØRNEHAVE

børnehaveleder Torsten Schönhoff

Neuer Weg 9, 24943 Flensburg, tlf. 04 61/6 55 30

FJORDVEJENS BØRNEHAVE

børnehaveleder Karen Kølvråa Lippert

Kiefernweg 118, 24944 Flensburg, tlf. 04 61/3 73 90

INGRID-HJEMMET

børnehaveleder Anne Stubbe Horn

Alter Kupfermühlenweg 39, 24939 Flensburg, tlf. 04 61/4 13 40

JULIE RAMSING-BØRNEHAVEN

børnehaveleder Inga Mees-Voigt

Martinsberg 1, 24941 Flensburg, tlf. 04 61/2 72 90

JØRGENSBY BØRNEHAVE

børnehaveleder Katrin Schumacher (orlov),

kst. børnehaveleder Rena Konrad

Bachstr. 9, 24943 Flensburg, tlf. 04 61/2 67 20

KILSENG BØRNEHAVE

børnehaveleder Hilke Heinsen

Mürwiker Str. 153, 24944 Flensburg, tlf. 04 61/3 03 78

ØKSEVEJENS BØRNEHAVE

børnehaveleder Gisela Ahlbory (orlov indtil 1. 2. 2009),

kst. børnehaveleder Andrea Hansen-Noack

Alter Husumer Weg 207, 24941 Flensburg, tlf. 04 61/9 14 86

SKT. HANS-BØRNEHAVEN

børnehaveleder Kim Leckband

An der Johannismühle 3, 24943 Flensburg, tlf. 04 61/2 55 54

SKOVGADES BØRNEHAVE

børnehaveleder Bodil Meyer

Waldstr. 46, 24939 Flensburg, tlf. 04 61/5 47 02

TARUP BØRNEHAVE

børnehaveleder Inga Lange

Taruper Hauptstr. 53, 24943 Flensburg, tlf. 04 61/6 45 93

VESTERALLÉ BØRNEHAVE

børnehaveleder Jytte Arndt

Westerallee 114, 24937 Flensburg, tlf. 04 61/5 28 50

SLESVIG-FLENSBORG AMT**HANVED BØRNEHAVE**

børnehaveleder Britta Leckband

Alter Kirchenweg 40, 24983 Handewitt, tlf. 0 46 08/66 14

HARRESLEV BØRNEHAVE

børnehaveleder Ingelise Thiel

Süderstr. 90, 24955 Harrislee, tlf. 04 61/7 22 62

HARRESLEVMARK BØRNEHAVE

børnehaveleder Lilian Magnussen

Thomasstr. 20, 24955 Harrislee, tlf. 04 61/7 11 70

HATLUND BØRNEHAVE

børnehaveleder Inger Würtz

Hatlund 10, 24972 Steinbergkirche, tlf. 0 46 32/87 62 72

HOSTRUP BØRNEHAVE

børnehaveleder Helle Witt-Nommensen

Eckernförder Landstr. 19, Høstrup, 24873 Havetoft, tlf. 0 46 03/4 01

HUSBY BØRNEHAVE

børnehaveleder Silke Splettstøsser

Lerchenweg 4, 24975 Husby, tlf. 0 46 34/96 07, fax 93 03 08

ISTED BØRNEHAVE

børnehaveleder Berit Kleinert

Schulberg 22, 24879 Idstedt, tlf. 0 46 25/4 37

JARUPLUND BØRNEHAVE

børnehaveleder Lone Petersen

Jarplunder Weg 14, Jarplund-Weding, 24976 Handewitt, tlf. 04 61/97 95 23

KAPPEL BØRNEHAVE

børnehaveleder Irid Stephani

Hans-Chr.-Andersen-Weg 20, 24376 Kappeln, tlf. 0 46 42/28 38

KOBBERMØLLE BØRNEHAVE

børnehaveleder Inge Tüxen Kiralfy

Teichweg 1, 24955 Harrislee, tlf. 04 61/7 58 92

LYKSBOG BØRNEHAVE

børnehaveleder Christina Strunz-Ewel

Am Kegelberg, 24960 Glücksburg, tlf. 0 46 31/23 39

MÅRKÆR BØRNEHAVE

børnehaveleder Silvia Sachs

Hauptstr. 66, 24405 Mohrkirchwesterholz, tlf. 0 46 46/2 02

SKOVLUND BØRNEHAVE

børnehaveleder Dagmar Arendt

Buchauweg 4, 24980 Schafflund, tlf. 0 46 39/4 05

SLESVIG: ANSGAR-BØRNEHAVEN

børnehaveleder Kevin Fischer

Bismarckstr. 18 a, 24837 Schleswig, tlf. 0 46 21/2 58 19

SLESVIG: BUSTRUPDAM BØRNEHAVE

børnehaveleder Githe Tølbøl Skovsted

Husumer Baum 9 c, 24837 Schleswig, tlf. 0 46 21/3 29 14

SLESVIG: GOTTORP-SKOLENS BØRNEHAVE

børnehaveleder Ralf Gburek

Erdbeerenberg 30, 24837 Schleswig, tlf. 0 46 21/3 53 10

SLESVIG: HIORT LORENZEN-SKOLENS BØRNEHAVE

børnehaveleder Jytte Bürke

Königsberger Str. 1, 24837 Schleswig, tlf. 0 46 21/2 62 81

STORE VI-VANDERUP BØRNEHAVE

børnehaveleder Ellen Losch

Störtebekerweg 3, 24969 Großenwiehe, tlf. 0 46 04/4 00

afd. i Vanderup: Bakkesand 1, 24997 Wanderup, tlf. 0 46 06/96 50 87

SØNDER BRARUP BØRNEHAVE

børnehaveleder Renate Löhr

Raiffeisenstr. 25, 24392 Süderbrarup, tlf. 0 46 41/24 56

SØRUP BØRNEHAVE

børnehaveleder Karen Humpert

Bergstr. 16, 24966 Sörup, tlf. 0 46 35/4 89

TARP BØRNEHAVE

børnehaveleder Klaus Strunz

Stapelholmer Weg 47 a, 24963 Tarp, tlf. 0 46 38/71 61

NORDFRISLAND AMT**AVENTOFT BØRNEHAVE**

børnehaveleder Anette Nahnsen

Nambüll 6, 25927 Avenstoft, tlf. 0 46 64/2 97

BRAMSTEDLUND BØRNEHAVE

børnehaveleder Gitte Hansen Christiansen

Dorfstr. 2, 25926 Bramstedtlund, tlf. 0 46 66/8 81

BREDSTED BØRNEHAVE

børnehaveleder Morlyn Albert

Herrmannstr. 8 a, 25821 Bredstedt, tlf. 0 46 71/29 68

DRAGE BØRNEHAVE

børnehaveleder Torge Petersen

Achterum 22, 25878 Drage, tlf. 0 48 81/78 87

FREDERIKSSTAD BØRNEHAVE

børnehaveleder Jette Karin Rasmussen

Treenesiedlung 15, 25840 Friedrichstadt, tlf. 0 48 81/4 67

GARDING BØRNEHAVE

børnehaveleder Kerstin Meinert

Osterende 29, 25836 Garding, tlf. 0 48 62/9 12

HUMTRUP BØRNEHAVE

børnehaveleder Kirsten Tychsen Hansen

Hauptstr. 5, 25923 Humptrup, tlf. 0 46 63/9 60

HUSUM BØRNEHAVE

børnehaveleder Ursula Heide

Jebensweg 6, 25813 Husum, tlf. 0 48 41/80 00 00, fax 80 00 02

LÆK BØRNEHAVE

børnehaveleder Brigitte Jessen

Propst-Nissen-Weg 59, 25917 Leck, tlf. 0 46 62/29 80

NIBØL BØRNEHAVE

børnehaveleder Kim Tychsen Petersen

Osterweg 55, 25899 Niebüll, tlf. 0 46 61/89 65

RISUM BØRNEHAVE

børnehaveleder Jytte Kølvråa Lorenzen

Dorfstr. 91 a, 25920 Risum-Lindholm, tlf. 0 46 61/48 59

TÖNNING BØRNEHAVE

børnehaveleder Veronika Jørgensen

Herzog-Philipp-Allee 3 a, 24832 Tönning, tlf. 0 48 61/54 08

VESTERLAND-LIST BØRNEHAVE

børnehaveleder Karin Horup

Hedigenwai 5, 25980 Westerland, tlf. 0 46 51/2 38 65, fax 88 64 81

afd. i List: Alte Dorfstr. 18, 25992 List, tlf. 0 46 51/87 05 70

VYK BØRNEHAVE (p.t. legestue)

leder Inke-Dorothea Peper

Feldstr. 38, 25938 Wyk, tlf. 0 46 81/59 31 20

ØRSTED BØRNEHAVE

børnehaveleder Pia Charlotte Rehbein

Ohrstedt Bahnhof Süd 17, 25885 Wester-Ohrstedt, tlf. 0 48 47/3 12

REDSBORG-EGERNFØRDE AMT**ASKFELT BØRNEHAVE**

børnehaveleder Linda Skrydstrup

Dorfstr. 25, 24358 Ascheffel, tlf. 0 43 53/5 24

BYDELSDORF BØRNEHAVE

børnehaveleder Bodil Gulev Vogel

Mühlenstr. 30, 24782 Büdelsdorf, tlf. 0 43 31/3 17 46

EGERNFØRDE: BORREBY BØRNEHAVE

børnehaveleder Lene Jessen Roost

Saxtorfer Weg 58 a, 24340 Eckernförde-Borby, tlf. 0 43 51/8 14 78, fax 87 93 83

EGERNFØRDE BØRNEHAVE

kst. børnehaveleder Merete Adelborg

Hans-Chr.-Andersen-Weg 6, 24340 Eckernförde, tlf. 0 43 51/54 78, fax 72 69 68

KIEL-PRIES BØRNEHAVE

børnehaveleder Hauke Paulsen

Fritz-Reuter-Str. 28, 24159 Kiel, tlf. og fax 04 31/39 23 41

REDSBORG BØRNEHAVE

børnehaveleder Susanne Thomsen

Mühlenstr. 16-18, 24782 Büdelsdorf, tlf. 0 43 31/3 29 05

VESTERMØLLE BØRNEHAVE

børnehaveleder Inken Flöge

Bargstaller Str. 2, 24800 Elsdorf-Westermühlen, tlf. 0 43 32/4 77

Øvrige institutioner

CENTER FOR UNDERVISNINGSMIDLER

leder: skolekonsulent Claus Fischer

Stuhrsallee 33, Postfach 1461, 24904 Flensburg, tlf. 04 61/50 47 146, fax 50 47 153

DANSK SKOLEFORENING FOR SYDSLESVIG e.V.

direktør Anders Molt Ipsen

viceleder/skolechef Uwe Prühs

Stuhrsallee 22, Postfach 1461, 24904 Flensburg, tlf. 04 61/50 47 0, fax 50 47 137

FERIEKONTORET

leder: overlærer Birgitte Tychsen-Schlotfeldt

Friedrichstal 17, 24939 Flensburg, tlf. 04 61/66 64 og 5 66 48, fax 5 43 72

JARUPLUND HØJSKOLE

forstander Dieter Paul Küssner

Lundweg 2, Jarplund-Weding, 24976 Handewitt, tlf. 0 46 30/3 43 + 3 44,
kursisttlf. 10 50, fax 6 90

PÆDAGOGISK PSYKOLOGISK RÅDGIVNING

leder: skolepsykolog Hans Jessen

Wrangelstr. 6, Postfach 1415, 24904 Flensburg, tlf. 04 61/57 08 70, fax 58 18 16

UNGDOMSKOLLEGIET

forstander Uwe Becher

Marienhölungsweg 66, 24939 Flensburg, tlf. 04 61/5 24 44, fax 5 00 27 95

VOKSENUNDERVISNINGSNÆVNET

sekretær: overlærer Signe Andersen

Osterwung 5, 25856 Hattstedt, tlf. og fax 0 48 46/6 39 48

Lejrskoler og kolonier

HJERPSTED

økonoma Susanne Mathiesen

Østerhedevej 1, 6280 Højer, Danmark, tlf. 00 45-74 78 24 98

SYDSLESVIGHJEMMET, RENDBJERG

økonoma Marie Nielsen

Rendbjergvej 2, 6320 Egernsund, Danmark, tlf. 00 45-74 44 23 50

VESTERLED

økonoma Lena Højer Andersen

Vesterledvej 76, Sdr. Haurvig, 6960 Hvide Sande, Danmark, tlf. 00 45-97 31 50 31